

Харківський національний
університет імені В. Н. Каразіна

**Інформаційно-аналітичні
матеріали за підсумками
2007/2008 навчального року**

Інформаційно-аналітичні матеріали за підсумками 2007/2008 навчального року / За заг. ред. В. С. Бакірова. – Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2008. – 116 с.

Укладачі: М. О. Азарєнков, В. В. Александров, І. І. Залюбовський, О. І. Навроцький, А. М. Удод, Ю. В. Холін, В. О. Катрич, В. М. Ришков, І. А. Болотний, В. Є. Дягілев, І. К. Журавльова, Л. П. Крупська, С. М. Куліш, Т. О. Маркова, С. С. Махновський, З. Ф. Назиров, О. О. Нерух, Т. Д. Синиця, В. М. Сухов, В. О. Темченко, О. Ф. Тирнов, Н. К. Фарафонова, О. В. Фролова, О. В. Хіжняк, В. І. Чеботарьов, О. Л. Шило, О. І. Юрченко.

ДОВІДКОВЕ ВИДАННЯ

**Інформаційно-аналітичні матеріали за підсумками
2007/2008 навчального року**

За загальною редакцією В. С. Бакірова

Відповідальний за випуск Ю. В. Холін

Редактор Т. О. Маркова

Коректор О. В. Гавриленко, Л. Є. Ткаченко, С. В. Гончарук

Макет, комп'ютерна верстка І. М. Дончик

Підписано до друку 22.08.2008 р. Формат 60x84 1/16. Папір офсетний. Друк ризографічний. Ум.дрк. арк. 6,97. Обл.-вид. арк. 7.5. Наклад 200 пр.

61077, Харків, майд. Свободи, 4

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна.

Видавництво Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

Надруковано ФОП «Петрова І. В.»

61144, Харків – 144, вул. Гвардійців Широнінців, 79^а, к. 137, тел. 362-01-52.

Свідоцтво про державну реєстрацію ВОО № 948011 від 03.01.03

© Харківський національний
університет імені В. Н. Каразіна, 2008

ЗМІСТ

ВСТУП	5
I. УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ УНІВЕРСИТЕТСЬКОГО УПРАВЛІННЯ І СТУДЕНТСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ	6
II. КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОЇ ТА НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ	8
III. ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ – ОСНОВНІ КІЛЬКІСНІ ТА ЯКІСНІ ПОКАЗНИКИ	13
3.1. Денна форма навчання	13
3.2. Заочна форма навчання	22
3.3. Працевлаштування випускників	24
IV. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ	31
4.1. Науково-методична робота	31
4.2. Комп'ютеризація навчального процесу	40
4.3. Навчально-виробнича практика	41
V. ОРГАНІЗАЦІЯ ДОВУЗІВСЬКОЇ ОСВИТИ	45
VI. ОРГАНІЗАЦІЯ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВИТИ	52
VII. КУЛЬТУРНО-ПРОСВІТНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ. ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ І СПОРТ	56
7.1. Культурно-просвітницька діяльність	56
7.2. Фізичне виховання та розвиток спорту	59
VIII. ПРИЙОМ СТУДЕНТІВ НА ПЕРШИЙ КУРС У 2008 р.	61
IX. НАУКОВО-ДОСЛІДНА ДІЯЛЬНІСТЬ	68
9.1. Науково-дослідна робота	68
9.2. Результати науково-дослідних робіт	72
9.3. Підготовка кадрів вищої кваліфікації, робота докторантури і аспірантури	78
9.4. Студентська науково-дослідна робота	78
9.4. Музейний комплекс університету	81

X. ЦЕНТРАЛЬНА НАУКОВА БІБЛІОТЕКА	84
10.1. Комплектування фондів	84
10.2. Обслуговування користувачів. Упровадження автоматизованих технологій	86
10.3. Гуманітарна та культурно-просвітницька діяльність ЦНБ	87
10.4. Наукова робота та співробітництво	89
XI. МІЖНАРОДНІ ЗВ'ЯЗКИ	90
11.1. Підготовка кадрів для зарубіжних країн	90
11.2. Міжнародне співробітництво	91
XII. ФІНАНСОВА ДІЯЛЬНІСТЬ	93
XIII. СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ, ОЗДОРОВЛЕННЯ ВИКЛАДАЧІВ, СПІВРОБІТНИКІВ, СТУДЕНТІВ УНІВЕРСИТЕТУ ТА ЇХ ДІТЕЙ, ПОЛІПШЕННЯ ЖИТЛОВО-ПОБУТОВИХ УМОВ	99
13.1. Соціальний захист працівників	99
13.2. Соціальний захист, оздоровлення та відпочинок студентів	100
XIV. ГОСПОДАРЧІ РОБОТИ	103
XV. РЕЙТИНГ КАФЕДР ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДІЯЛЬНОСТІ У 2007/2008 НАВЧАЛЬНОМУ РОЦІ	107
Рейтинг кафедр природничого профілю	107
Рейтинг кафедр гуманітарного профілю	110
ПІДСУМКИ	114

ВСТУП

У 2007/2008 навчальному році відбувся подальший поступ університету на головних напрямках діяльності: зміцнювався кадровий потенціал, вдосконалювалися зміст та форми організації навчального процесу, розвивалися фундаментальні та прикладні наукові дослідження, здійснювалася соціальна підтримка працівників і студентів, розвивалося студентське самоврядування, розширювалося міжнародне співробітництво, зміцнювалася матеріально-технічна база.

Серед подій, якими відзначився 2007/2008 навчальний рік, були численні наукові конференції, культурно-просвітницькі та спортивні заходи, створення нових кафедр, подальше збільшення кількості акредитованих і ліцензованих напрямів і спеціальностей підготовки фахівців, захисти докторських і кандидатських дисертацій, активізація діяльності органів студентського самоврядування, численні візити дипломатів та іноземних делегацій тощо.

В «Інформаційно-аналітичних матеріалах» наведено дані про кадрове забезпечення навчальної та виховної роботи, проаналізовано діяльність з удосконалення і демократизації управління університетом, охарактеризовано діяльність з підготовки фахівців, навчально-методичну, наукову, культурно-просвітницьку роботу, інноваційну діяльність, підготовку кадрів вищої кваліфікації, довузівську підготовку, прийом на перший курс, фінансовий стан і господарчу діяльність, надано інформацію про соціальну підтримку працівників і студентів, визначено першочергові проблеми, що потребують розв'язання в 2008/2009 навчальному році. Наводяться результати визначення рейтингу кафедр університету за підсумками навчального року.

I

УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ УНІВЕРСИТЕТСЬКОГО УПРАВЛІННЯ І СТУДЕНТСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ

У 2007/2008 навчальному році продовжувалася робота, спрямована на вдосконалення системи управління університетом, демократизацію університетського життя, розвиток системи студентського самоврядування. У складі Вченої ради, відповідно до Статуту університету працювали постійно діючі комісії з кадрової роботи (голова проф. Катрич В.О.), з навчально-виховної і методичної діяльності (голова проф. Гірка І.О.), з наукової роботи (голова проф. Орлов В.Д.), з оптимізації структури університету (голова проф. Целуйко О.Ф.), з бюджетно-фінансової, соціально-економічної і господарчої роботи (голова проф. Куклін В.М.), з правових засад діяльності та регламенту (голова проф. Трубніков В.М.), з міжнародного співробітництва (голова проф. Оболенський М.О.).

В університеті діє розгалужена система студентського самоврядування, до якої входять первинна профспілкова організація студентів, аспірантів і докторантів; Студентська рада університету; Студентське наукове товариство; студентські ради гуртожитків (Студрада студмістечка). Для організації взаємодії між студентськими організаціями та між студентськими організаціями й адміністрацією університету створено колегіальний орган – сенат, до якого входять по 5 представників від кожної гілки самоврядування. Структура студентського самоврядування та його діяльність регламентуються «Положенням про студентське самоврядування ХНУ імені В. Н. Каразіна», затвердженням конференцією трудового колективу. Кожна з організацій має свої напрямки роботи, які не збігаються з діяльністю інших організацій.

Так, первинна профспілкова організація студентів, аспірантів і докторантів, яка об'єднує 9,5 тис. членів профспілки, є організацією соціального спрямування, робота якої пов'язана з підтримкою студентської молоді, займається допомогою малозабезпеченим студентам, заохоченням кращих студентів, організацією оздоровлення та відпочинку членів профспілки, їх працевлаштуванням тощо. Вона має власний сайт та електронну поштову скриньку.

Сферою діяльності студентської ради є представництво інтересів студентства в організації навчального процесу, проведення культурно-масової та просвітницької діяльності серед студентства, сприяння діяльності гуртків і клубів за інтересами. Студентська рада має власний сайт, інформаційний бюлетень «ВООМ» та стенди на більшості факультетів.

Студентське наукове товариство університету структуроване і включає наукові товариства на факультетах, секретаріат, виконком (4 комісії за напрямками роботи) та правління. До компетенції організації відноситься

популяризація наукової роботи серед студентів, організація наукових конференцій та семінарів, пошук і підтримка талановитих студентів тощо. Наукове товариство університету має власний сайт та web-сторінки або інформаційні стени на факультетах. За ініціативою активістів студентського наукового товариства видаються студентські газети на хімічному факультеті та на факультеті міжнародних економічних відносин і туристичного бізнесу.

Студентські ради гуртожитків (Студрада студмістечка) представляють інтереси близько 3,5 тис. студентів, що мешкають у гуртожитках. Діяльність цієї організації спрямована на поліпшення соціально-побутових умов проживання та організацію побуту і дозвілля студентів у гуртожитках студмістечка. Студентські ради діють в усіх гуртожитках.

Серед заходів, проведених студентськими організаціями університету та за їх підтримки в 2007/2008 навчальному році необхідно відзначити чемпіонат з гри «Що? Де? Коли?», фестиваль студентської моди, день студента, день боротьби зі СНІДом, бал-маскарад для студентів з обмеженими можливостями, регіональний конкурс студентських наукових робіт, конкурс «Кращий студент року», огляд-конкурс на кращі студентські кімнати.

Органи студентського самоврядування мають всі необхідні умови для плідної роботи, вони забезпечені приміщеннями, оргтехнікою та комунікаціями. Лідери студентських організацій залучені до процесів управління в університеті, вони є членами Вченої ради, ректорату та приймальної комісії університету. На факультетах механіко-математичному, хімічному, історичному, геолого-географічному та соціологічному представники органів студентського самоврядування залучені до складу Вчених рад на дорадчих засадах.

Проте все це наявні проблеми в координації взаємодії органів самоврядування між собою та безпосередньо зі студентами. На жаль, не всі студенти університету знають і використовують можливості студентського самоврядування. Однією з головних проблем є недостатня інформаційна та просвітницька робота серед студентів. Також слід відзначити, що не на всіх факультетах добре організовано співпрацю органів студентського самоврядування з кураторами груп, що заважає оперативному вирішенню студентських проблем і гальмує процес формування організаторських та лідерських навичок у студентів.

Продовжувалися оптимізація інноваційної діяльності в університеті. Функції центру з маркетингу, реклами та впровадження наукових розробок учених університету, інформаційного забезпечення наукової діяльності, участі у виставках, конкурсах та олімпіадах, аналіз результатів наукових досліджень, стимулювання інноваційної діяльності зараз виконує наукова частина. На стадії створення перебуває науково-аналітичний центр з інтелектуальної власності та трансферу технологій, завданням якого є маркетинг, реклама та впровадження наукових розробок вчених університету, інформаційне забезпечення наукової діяльності, організація участі у виставках та конкурсах, аналіз результатів наукових досліджень, стимулювання інноваційної діяльності тощо.

У 2007/2008 навчальному році університет представив на Міжнародний форум випускників-іноземців вищих навчальних закладів Харківської області понад 30 інноваційних та інвестиційних пропозицій, 17 з яких увійшли до каталогу «Харківщина – територія співробітництва. Експортний та інвестиційний потенціал», що буде виданий у листопаді 2008 року до Міжнародного інвестиційно-інноваційного форуму «Харків інвестиційний».

════ П ════ **КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОЇ ТА НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ**

У 2007/2008 навчальному році в університеті працювали 1150 штатних викладачів, у тому числі 320 за рахунок спецфонду, та 470 науковців, серед яких 206 докторів наук, професорів і 770 кандидатів наук, доцентів (табл. 2.1).

Таблиця 2.1

Кадровий склад університету

№	Науково-педагогічні працівники та працівники	2006/2007 навч. рік	2007/2008
	Усього	3792	3800
1	Науково-педагогічні працівники	1150	1150
2	Наукові працівники	471	470
3	Доктори наук, професори, у т. ч.	202	206
	3.1. науково-педагогічні працівники	186	189
	3.2. наукові працівники НДЧ	16	17
4	Кандидати наук, доценти, у т. ч.	760	770
	4.1. науково-педагогічні працівники	590	601
	4.2. наукові працівники НДЧ	170	169
5	Навчально-допоміжний персонал	655	658
6	Допоміжний персонал НДЧ	130	122
7	Адміністративно-управлінський персонал	236	240
8	Господарський і обслуговуючий персонал	1150	1160

В університеті працювали 230 зовнішніх сумісників, серед яких 12 академіків і членів-кореспондентів НАН України, 96 докторів наук і 112 кандидатів наук.

Таким чином, усього в навчальному процесі й науковій роботі брали участь 314 докторів наук, професорів і 882 кандидата наук, доцента.

Серед науково-педагогічних працівників 69 % мають наукові ступені та вчені звання (табл. 2.2).

Найвищий відсоток кадрів вищої кваліфікації мають факультети: історичний (97 %), фізико-технічний (95%), радіофізичний (96%), філософський (94%), хімічний (95 %) (табл. 2.3).

Серед деканів факультетів 52% – доктори наук, професори і 48% – кандидати наук, доценти, середній вік – 54 роки; серед завідувачів кафедр –

Таблиця 2.2

Науково-педагогічні працівники

Науково-педагогічні працівники	2006/2007 навч. рік		2007/2008 навч. рік	
	Кількість	%	Кількість	%
Усього	1150	100	1150	100
У тому числі:				
докторів наук, професорів	186	16	189	16
кандидатів наук, доцентів	590	51	601	52
Усього науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями	776	67	790	69
За віком:				
Середній вік	47,0		47,5	
До 30 років	180	16	165	14
30 – 39 років	219	19	237	21
40 – 49 років	203	18	190	16
50 – 59 років	270	23	285	25
Понад 60 років	278	24	273	24
Пенсійного віку, чол.	200	17	195	17
Пенсійного віку, жін.	115	10	120	10
Усього науково-педагогічних працівників пенсійного віку	315	27	315	27

72 % доктори наук, професори і 28 % кандидати наук, доценти, середній вік – 59 років (табл. 2.4).

Середній вік науково-педагогічних працівників університету збільшився на півроку порівняно з 2006/2007 навчальним роком і складає 47,5 років, у тому числі жінок 46 років, чоловіків 48,5 років, докторів наук, професорів 61 рік, кандидатів наук, доцентів 49 років.

Відсоток науково-педагогічних працівників пенсійного віку залишився на рівні минулого року і дорівнює 27 %. Найбільш високий відсоток науково-педагогічних працівників пенсійного віку, як і в минулому навчальному році, на фізичному (50%), радіофізичному (51%), фізико-технічному (44%) факультетах (табл. 2.5).

У 2007/2008 навчальному році захистили докторські дисертації 11 осіб: Маслов В. О., Баскаков О. І. (радіофізичний факультет); Вовк Р. В., Захожай В. А. (фізичний факультет); Наумов С. О. (історичний факультет); Борзенко О. І. (філологічний факультет); Сокурянська Л. Г. (соціологічний факультет); Чорний Д. М. (філософський факультет); Денисенко І. Б., Пеліхатий М. М. (фізико-технічний факультет); Бельська І. М. (НДІ астрономії).

Кандидатські дисертації захистили – 36 осіб.

У минулому навчальному році отримали вчені звання професора Немець Л. М. (геолого-географічний факультет); Бичков С. О. (медичний факультет); Посохов С. І. (історичний факультет); Мартинюк А. П. (факультет іноземних мов); Навроцький О. І. (соціологічний факультет); Жерьобкіна І. А. (філософський факультет). Вчені звання доцента отримали 34 особи.

**Науково-педагогічні працівники на факультетах
(станом на 01.07.2008 р.)**

№ з/п	Факультети, загально-університетські кафедри	Усього	У тому числі							
			Доктори наук, професори		Кандидати наук, доценти		Викладачі з наук.ст. і вч. званням		Викл. без наук.ст. і вч. звання	
			К-ть	%	К-ть	%	К-ть	%	К-ть	%
1.	Біологічний	51	7	14	40	78	47	92	4	8
2.	Геолого-географічний	39	8	20	21	54	29	74	10	26
3.	Екологічний	15	2	13	11	73	13	87	2	13
4.	Економічний	96	11	11	53	55	64	67	32	33
5.	Іноземних мов	170	4	2	48	28	52	31	118	69
6.	Історичний	39	14	36	24	61	38	97	1	3
7.	Кафедра фізичного виховання і спорту	30							30	100
8.	Комп'ютерних наук	19	7	37	5	26	12	63	7	37
9.	Медичний	52	6	11	24	46	30	58	22	42
10.	Механіко-математичний	86	16	19	53	62	69	80	17	20
11.	Міжнародних економічних відносин і тур. бізнесу	26	6	23	12	46	18	69	8	31
12.	Психології	39	6	15	23	59	29	74	10	26
13.	Радіофізичний	47	22	47	23	49	45	96	2	4
14.	Соціологічний	39	5	13	24	61	29	74	10	26
15.	Фізико-енергетичний	3	1	33	1	33	2	67	1	33
16.	Фізико-технічний	41	11	27	28	68	39	95	2	5
17.	Фізичний	72	19	26	42	58	61	85	11	15
18.	Філологічний	90	9	10	60	67	69	77	21	23
19.	Філософський	71	19	27	48	68	67	94	4	6
20.	Хімічний	39	12	31	25	64	37	95	2	5
21.	Центр міжнародної освіти	56			20	36	20	36	36	64
22.	Юридичний	30	4	13	16	53	20	67	10	33
	Усього по університету	1150	189	16	601	52	790	69	360	31

Таблиця 2.4

Керівники факультетів і кафедр

	Керівний склад	2006/2007 навч. рік		2007/2008 навч. рік	
		К-ть	%	К-ть	%
1	Декани, директори центрів	23	100	23	100
	Із них докторів наук, професорів	12	52	12	52
	кандидатів наук, доцентів	11	48	11	48
	За віком:				
	Середній вік	53		54	
	До 30 років	-	-	-	-
	30 – 39 років	1	4	1	4
	40 – 49 років	7	30	6	26
	50 – 59 років	11	48	12	52
	Понад 60 років	4	17	4	17
	Пенсійного віку	5	22	5	22
	2	Завідувачі кафедр	122	100	125
Із них докторів наук, професорів		87	71	90	72
кандидатів наук, доцентів		34	28	34	28
За віком:					
Середній вік		59		59	
До 30 років		1	1	1	1
30 – 39 років		2	2	1	1
40 – 49 років		22	18	16	13
50 – 59 років		40	33	47	38
Понад 60 років		57	47	60	48
Пенсійного віку		64	52	66	53

У 2007/2008 навчальному році присвоєно почесні звання: «Заслужений діяч науки і техніки України» А. П. Голікову (факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу), «Заслужений юрист України» Бервено С. М. (юридичний факультет), «Заслужений працівник освіти України» Гриценку А. А. (економічний факультет).

Отримали почесні звання: «Почесний доктор Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна» Рейхардт Христіан (професор Магдебурзького університету), Кремень В. Г. (президент Академії педагогічних наук України); «Заслужений професор Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна» Азаренков М. О. (проректор університету), Дусавицький О. К., Нечепоренко Л. С. (факультет психології).

За результатами роботи в 2007 р. відзначені: премією імені В. Н. Каразіна – Л. Г. Сокурянська (соціологічний факультет), І премією – В. Ю. Некос (екологічний факультет), ІІ преміями – Бельська І. М. (НДІ астрономії), Красільнікова Л. О. (біологічний факультет) ІІІ преміями – Некос А. Н. (екологічний факультет), Михайлін І. Г. (філологічний факультет), Пеліхатний М. М. (фізико-географічний факультет).

Таблиця 2.5

**Науково-педагогічні працівники пенсійного віку
(станом на 01.07. 2008 р.)**

№ з/п	Факультети, загальноуніверситетські кафедри	Усього	Пенсійного віку	
			Кількість	%
1.	Біологічний	51	14	27
2.	Геолого-географічний	39	15	36
3.	Екологічний	15	3	20
4.	Економічний	96	20	21
5.	Іноземних мов	170	38	22
6.	Історичний	39	11	28
7.	Кафедра фізичного виховання і спорту	30	8	27
8.	Комп'ютерних наук	19	4	21
9.	Медичний	52	3	6
10.	Механіко-математичний	86	27	31
11.	Міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу	26	4	15
12.	Психології	39	8	20
13.	Радіофізичний	47	24	51
14.	Соціологічний	39	6	15
15.	Фізико-енергетичний	3	-	-
16.	Фізико-технічний	41	18	44
17.	Фізичний	72	36	50
18.	Філологічний	90	25	28
19.	Філософський	71	22	31
20.	Хімічний	39	13	33
21.	Центр міжнародної освіти	56	12	21
22.	Юридичний	30	4	13
	Усього по університету	1150	315	27

III

ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ – ОСНОВНІ КІЛЬКІСНІ ТА ЯКІСНІ ПОКАЗНИКИ

3.1. Денна форма навчання

У 2007/2008 навчальному році продовжувалась робота з удосконалення організації навчального процесу, створення нових навчально-наукових структурних підрозділів.

З метою подальшого поглиблення зв'язку академічної науки і університетської освіти та виконання рішення колегії Міністерства освіти і науки України були створені нові кафедри: електрофізики і радіаційних технологій на фізико-технічному факультеті та безпеки інформаційних систем і технологій на факультеті комп'ютерних наук.

Для поліпшення підготовки фахівців та ефективного використання педагогічного і наукового потенціалу університету, розвитку міжнародного співробітництва за рішенням Ученої ради університету реорганізовано кафедру економічної кібернетики та прикладної економіки шляхом її поділу на кафедру економічної кібернетики та прикладної економіки і кафедру математичних методів в економіці.

Відповідно до рішення Вченої ради університету, факультет фундаментальної медицини переіменовано на медичний факультет.

Були визнані акредитованими 7 спеціальностей:

- за освітньо-кваліфікаційним рівнем «бакалавр» – спеціальності «Валеологія», «Фізична та біомедична електроніка»;
- за освітньо-кваліфікаційним рівнем «спеціаліст» – спеціальність «Політологія»;
- за освітньо-кваліфікаційним рівнем «магістр» – спеціальності: «Правознавство», «Архівознавство», «Археологія», «Політологія».

Університет отримав ліцензії на провадження освітньої діяльності з підготовки магістрів за спеціальностями «Валеологія», «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності», «Правознавство».

Університету було надано ліцензію на провадження освітньої діяльності з підготовки громадян України та іноземних громадян до вступу у вищі навчальні заклади та підготовки іноземних громадян за акредитованими напрямками (спеціальностями) терміном на 10 років.

Збільшено ліцензовані обсяги прийому бакалаврів, спеціалістів і магістрів з напрямів «Філологія» для започаткування навчання за спеціальністю «Переклад (китайська мова)» і «Соціологія».

**Перелік спеціальностей
Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна**

№№ п/п	Спеціальність	Рівень акредитації
1	2	3
1	8.020101 Культурологія	IV
2	8.030301 Історія	IV
3	8.030303 Архівознавство	IV
4	8.030304 Археологія	IV
5	8.030501 Українська мова та література	IV
6	8.030502 Російська мова та література	IV
7	8.030502 Англійська мова та література	IV
8	8.030502 Німецька мова та література	IV
9	8.030502 Французька мова та література	IV
10	8.030502 Латинська, давньогрецька мова та література	IV
11	8.030505 Прикладна лінгвістика	IV
12	8.040101 Психологія	IV
13	8.040201 Соціологія	IV
14	8.040202 Соціальна робота	IV
15	6.040300 Політологія	IV
16	8.050101 Економічна теорія	IV
17	8.050102 Економічна кібернетика	IV
18	8.050104 Фінанси	IV
19	8.050105 Банківська справа	IV
20	8.050110 Економічна статистика	IV
21	8.050201 Менеджмент організацій	IV
22	8.060100 Правознавство	IV
23	8.070101 Фізика	IV
24	8.070102 Фізика твердого тіла	IV
25	8.070201 Астрономія	IV
26	8.070201 Радіофізика і електроніка	IV
27	8.070202 Експериментальна ядерна фізика та фізика плазми	IV
28	8.070103 Прикладна фізика	IV
29	8.070301 Хімія	IV
30	8.070402 Біологія	IV
31	8.070403 Біохімія	IV
32	8.070407 Генетика	IV
33	8.070408 Фізіологія	IV
34	8.070501 Географія	IV
35	8.070502 Економічна і соціальна географія	IV
36	8.070701 Геологія	IV
37	8.070703 Гідрогеологія	IV
38	8.070801 Екологія та охорона навколишнього середовища	IV

1	2	3
39	8.080101 Математика	IV
40	8.080202 Прикладна математика	IV
41	8.080301 Механіка	IV
42	8.000007 Адміністративний менеджмент	IV
43	8.050106 Облік і аудит	IV
44	8.050108 Маркетинг	IV
45	8.070204 Біофізика	IV
46	8.030403 Міжнародні економічні відносини	IV
47	8.080201 Інформатика	IV
48	8.000011 Прикладна економіка	IV
49	8.030100 Філософія	IV
50	8.030201 Журналістика	IV
51	8.050103 Міжнародна економіка	IV
52	8.080401 Інформаційні управляючі системи і технології	IV
53	7.110101 Лікувальна справа	III
54	7.070205 Медична фізика	III
55	6.050400 Туризм	II
56	6.010100 Валеологія	II
57	7.090804 Фізична та біомедична електроніка	II
58	6.091400 Автоматика та управління	II
59	8.030507 Переклад	неакредитована
60	8.050206 Менеджмент зовнішньо-економічної діяльності	"-"

Таблиця 3.2

Динаміка основних показників успішності студентів, %

Форма навчання	Сесії	Абсолютна успішність		"5"		"5" і "4"		Тільки "3"	
		06/07	07/08	06/07	07/08	06/07	07/08	06/07	07/08
Денна	Зимова	85,4	86,5	19,3	20,2	31,8	34,3	2,6	2,6
	Літня	87,4	88,0	23,0	24,1	30,4	32,6	2,7	2,5
Заочна	Зимова	77,0	81,3	12,9	12,6	34,4	38,0	5,9	6,0
	Літня	80,3	83,6	12,0	9,1	34,9	30,9	3,9	5,2

У 2007/2008 навчальному році в університеті навчалися 13895 студентів: 10199 – за денною формою, 3326 – за заочною, 370 – на підготовчому відділенні. Частка студентів-контрактників склала 43,4%, студентів-іноземців – 8,6 %.

Підготовка фахівців проводиться за 60 спеціальностями та 83 спеціалізаціями (табл. 3.1).

Кількість дисциплін, які викладаються в університеті, – 896.

Аналізуючи показники успішності студентів можна відзначити зростання успішності, абсолютна успішність підвищилася до 88 % у 2007/2008 навчальному році у порівнянні з 87 % у 2006/2007 навчальному році, якісна – до 57 % (54 % у 2006/2007 навчальному році) (табл. 3.2, 3.3).

**Основні показники екзаменаційних сесій
у розрізі факультетів (денне відділення), %**

№ п/п	Факультет	Сесія зимова/літня	2006/2007 навчальний рік		2007/2008 навчальний рік	
			Абсолютна	Якісна	Абсолютна	Якісна
1	Біологічний	зимова	58	51	85	64
		літня	84	59	84	60
2	Геолого-географічний	зимова	86	51	89	54
		літня	94	50	90	55
3	Економічний	зимова	84	62	87	69
		літня	82	57	86	67
4	Екологічний	зимова	-	-	91	66
		літня			81	61
5	Іноземних мов	зимова	91	60	95	61
		літня	99	63	96	68
6	Комп'ютерних наук	зимова	74	34	71	36
		літня	78	42	80	47
7	Фізико-технічний	зимова	83	44	80	43
		літня	83	49	80	42
8	Фізико-енергетичний	зимова	63	19	71	28
		літня	89	49	85	31
9	Історичний	зимова	89	50	94	53
		літня	91	52	95	55
10	Механіко-математичний	зимова	65	28	64	31
		літня	73	34	73	37
11	Медичний	зимова	85	58	87	62
		літня	81	50	88	57
12	МЕВ і тур. бізнесу	зимова	73	61	81	65
		літня	87	65	85	62
13	Психології	зимова	84	46	78	40
		літня	82	57	90	53
14	Радіофізичний	зимова	92	48	89	49
		літня	92	52	89	53
15	Соціологічний	зимова	99	55	98	60
		літня	90	60	94	58
16	Фізичний	зимова	92	42	90	50
		літня	93	55	94	64
17	Філологічний	зимова	87	50	89	49
		літня	89	48	88	46
18	Філософський	зимова	88	69	84	63
		літня	90	66	92	79
19	Хімічний	зимова	89	37	87	41
		літня	88	48	85	45
20	Юридичний	зимова	89	51	90	54
		літня	89	49	89	53
По університету		зимова	85	52	86	54
		літня	87	54	88	57

Таблиця 3.4

Боржники після літньої екзаменаційної сесії

№ п/п	Факультети	Після літньої сесії 2006/2007 навч. року	Відраховано на 1.09.2007 р.	Отримали двійки після літньої сесії 2007/2008 навч. року
1	Біологічний	35	6	33
2	Геолого-географічний	-	13	-
3	Екологічний	-	-	-
4	Економічний	-	27	-
5	Іноземних мов	8	23	34
6	Історичний	17	18	18
7	Комп'ютерних наук	43	13	14
8	МЕВ і тур. бізнесу	5	9	2
9	Медичний	13	10	-
10	Механіко-математичний	131	49	133
11	Психології	14	5	-
12	Радіофізичний	10	14	17
13	Соціологічний	18	16	16
14	Фізико-енергетичний	4	7	8
15	Фізико-технічний	25	22	42
16	Фізичний	6	12	5
17	Філологічний	79	16	102
18	Філософський	17	6	14
19	Хімічний	20	7	25
20	Юридичний	28	12	22
Усього:		473	285	513

У той же час, аналіз літньої екзаменаційної сесії 2007/2008 навчального року вказує на підвищення кількості боржників: отримали «2» – 513 (5,9 %) студентів (у 2006/2007 навчальному році – 473 (5,5 %)). Найбільша кількість осіб, що отримали «2», на механіко-математичному факультеті – 133 (25,9 %); на філологічному факультеті частка студентів з незадовільними оцінками теж залишається високою – 102 (11,0 %). На економічному факультеті немає студентів, що отримали незадовільні оцінки, але багато тих, хто не з'явилися на іспити без поважних причин – 175 (13,8 %). Слід відзначити велику кількість пропусків екзаменів без поважних причин на факультеті міжнародних відносин і туристичного бізнесу – 56 осіб, радіофізичному факультеті – 46 осіб, біологічному факультеті – 42 особи.

У 2007/2008 навчальному році відсів студентів становив 3,4 % (3,7 % у 2006/2007 навчальному році), у т. ч. за академічну заборгованість відраховано 2,5 % студентів (2,5 % у 2006/2007 навчальному році) (табл. 3.5а).

Найбільший відсів був на факультетах:

- механіко-математичному – 8,4 %, з них за академічну неуспішність – 5,9 %;
- фізико-технічному – 5,2 %, з них за академічну неуспішність – 3,9 %;
- хімічному – 4,4 %, з них за академічну неуспішність – 2,5 %;

Таблиця 3.5 а

Відсів студентів на факультетах (денна форма навчання), %

Факультет	Усього					За академічну неуспішність				
	03/04	04/05	05/06	06/07	07/08	03/04	04/05	05/06	06/07	07/08
1. Біологічний	2,8	1,1	2,8	3,1	4,3	2,0	0,8	1,0	1,2	2,4
2. Геолого-географічний	5,1	9,9	5,2	3,1	2,2	4,1	7,5	2,6	2,1	1,3
3. Екологічний	-	-	-	-	3,2	-	-	-	-	0,3
4. Економічний	2,8	3,5	3,9	1,6	2,0	1,4	2,2	1,3	1,2	1,2
5. Іноземних мов	2,4	2,0	3,3	3,9	4,1	0,3	0,6	1,0	2,2	1,2
6. Історичний	1,1	5,1	2,3	5,9	1,7	-	4,3	1,5	4,6	0,5
7. Комп'ютерних наук	8,5	2,5	6,7	2,5	4,0	7,9	1,9	6,7	1,9	3,1
8. МЕН і тур. бізнесу	-	-	4,3	5,2	1,5	-	-	1,9	4,7	0,8
9. Медичний	9,9	6,9	5,9	4,8	1,8	7,8	1,5	1,8	1,7	0,7
10. Механіко-математичний	6,7	13,9	8,1	7,2	8,4	5,5	11,9	7,6	6,8	5,9
11. Психології	4,9	3,4	1,9	1,8	4,1	4,2	2,5	0,3	0,3	3,0
12. Радіофізичний	4,1	4,5	2,9	3,8	2,3	3,2	4,3	2,5	3,5	1,4
13. Соціологічний	1,5	3,1	1,7	2,0	1,9	1,2	2,5	0,9	0,2	0,2
14. Фізико-енергетичний	-	11,8	6,4	16,6	3,1	-	11,8	6,4	12,9	1,6
15. Фізико-технічний	5,2	5,0	7,9	8,1	5,2	4,9	2,6	6,1	6,5	3,9
16. Фізичний	5,0	5,3	8,5	5,4	3,3	3,8	3,4	4,5	3,5	1,7
17. Філологічний	3,6	5,3	2,8	2,8	3,5	2,3	4,2	1,9	1,6	2,0
18. Філософський	2,3	-	3,5	4,5	3,1	1,5	0	1,2	3,0	0,9
19. Хімічний	4,3	3,5	3,4	0,6	4,4	3,0	2,6	2,1	0,3	2,5
20. Юридичний	-	6,7	2,3	1,3	4,4	-	3,7	1,8	0,7	1,4
По університету	4,1	5,1	4,3	3,7	3,4	2,9	3,6	2,5	2,5	2,5

**Відрахування студентів на факультетах
(денна форма навчання за бюджетом і контрактом) у 2007/2008 навчальному році**

Контингент на 01.10. 2007 р.			Факультет	Усього				За академічну неуспішність			
№ п/п	Бюджет	Контракт		Б	%	К	%	Б	%	К	%
1	390	28	Біологічний	12	3,0	6	21,0	9	2,3	2	7,1
2	320	48	Геолого-географічний	4	1,3	4	8,3	4	1,3	-	-
3	127	26	Екологічний	3	2,4	2	7,7	-	-	-	-
4	716	565	Економічний	6	0,8	20	3,5	5	0,7	10	1,8
5	571	426	Іноземних мов	7	1,2	34	7,9	5	0,9	7	1,6
6	345	68	Історичний	4	1,1	3	4,4	2	0,6	-	-
7	197	26	Комп'ютерних наук	7	3,5	2	7,7	7	3,5	-	-
8	206	260	МЕВ і тур. бізнесу	2	0,9	5	1,9	2	0,9	2	0,8
9	104	174	Медичний	-	-	7	2,0	-	-	2	2,9
10	543	18	Механіко-математичний	45	8,3	2	11,0	32	5,9	1	5,5
11	249	113	Психології	3	1,2	11	9,7	2	0,8	10	8,8
12	475	8	Радіофізичний	15	3,1	1	12,5	12	2,5	1	12,5
13	408	48	Соціологічний	8	1,9	1	2,0	1	0,2	-	-
14	63	-	Фізико-енергетичний	2	3,1	-	-	1	1,6	-	-
15	300	4	Фізико-технічний	15	5,0	1	25,0	11	3,6	1	25,0
16	400	21	Фізичний	12	3,0	2	9,5	8	2,0	2	9,5
17	799	166	Філологічний	20	2,5	14	8,4	13	1,6	7	4,2
18	206	18	Філософський	3	1,5	4	22,0	2	1,0	4	22,0
19	294	24	Хімічний	10	3,4	4	16,6	8	2,7	1	4,0
20	190	174	Юридичний	2	1,0	14	8,0	-	-	4	2,3
	6903	2215	Усього	180	2,6	137	6,1	123	1,8	54	2,4

- юридичному – 4,4 %, з них за академічну неуспішність – 1,4 %;
- біологічному – 4,3%, з них за академічну неуспішність – 2,4%.

У 2007/2008 навчальному році за освітньо-кваліфікаційним рівнем «спеціаліст», «магістр» усього було захищено 1274 дипломні роботи, із них на «відмінно» – 909 (71,3 %), на «добре» – 296 (23,2 %) (табл. 3.6).

У цілому по університету за денною і заочною формами навчання випуск фахівців за освітньо-кваліфікаційним рівнем «спеціаліст» і «магістр» склав 2224 особи, у тому числі 929 контрактників, за освітньо-кваліфікаційним рівнем «бакалавр» – 2313 осіб, із них 957 контрактників (табл. 3.7).

Серед випускників денної форми навчання 412 спеціалістів (у тому числі 39 контрактників) та 942 магістра (232 контрактника). За освітньо-кваліфі-

Таблиця 3.6

Підсумки захисту дипломних робіт у 2007/2008 навчальному році

№ п/п	Факультет	Захистили дипломні роботи	«Відмінно»		«Добре»		«Задовільно»		«Незадовільно»	
			К-ть	%	К-ть	%	К-ть	%	К-ть	%
1	Біологічний	55	53	96,4	2	3,6	-	-	-	-
2	Геолого-географічний	58	42	72,4	9	15,6	7	12,0	-	-
3	Екологічний	18	18	100	-	-	-	-	-	-
4	Економічний	215	145	67,4	54	25,1	13	6,0	-	-
5	Іноземних мов	114	96	82,0	17	14,5	1	0,8	3	2,7
6	Історичний	56	40	71,4	13	23,2	3	5,4	-	-
7	Комп'ютерних наук	27	18	67,0	6	22	3	11,0	-	-
8	МЕВ і тур. бізнесу	53	42	79,2	11	20,7	1	0,1	-	-
9	Медичний	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10	Механіко-математичний	79	54	68,4	20	28,3	5	3,3	-	-
11	Психології	73	40	55,0	21	28,8	12	16,2	-	-
12	Радіофізичний	76	49	64,5	26	34,2	5	0,65	-	-
13	Соціологічний	83	57	68,0	23	27,0	4	5,0		
14	Фізико-енергетичний	4	2	50,0	2	50,0	-	-	-	-
15	Фізико-технічний	33	29	88,0	4	12,0	-	-	-	-
16	Фізичний	78	60	76,0	15	19,0	4	5,0	-	-
17	Філологічний	147	97	65,9	41	27,9	9	6,2		
18	Філософський	19	13	68,4	6	31,6	-	-	-	-
19	Хімічний	50	36	72,0	12	24,0	2	4,0	-	-
20	Юридичний	35	20	58,0	14	40,0	1	2,0	-	-
Усього		1274	909	71,3	296	23,2	70	5,3	3	0,2

Таблиця 3.7

Випуск фахівців

Форма навчання	Бакалаври		Спеціалісти		Магістри	
	2007 р.	2008 р.	2007 р.	2008 р.	2007 р.	2008 р.
Денна	1403	1543	581	412	784	942
Заочна	867	770	719	616	169	254
Усього	2270	2313	1300	1028	953	1196

каційним рівнем «бакалавр» отримали дипломи 1543 особи (339 контрактників) (табл. 3.7).

Найбільші коефіцієнти випуску магістрів і спеціалістів на денному відділенні таких факультетів: геолого-географічного, міжнародних відносин і туристичного бізнесу, психології, екологічного, юридичного – 100 %, соціологічного – 98,8, радіофізичного – 98,7, біологічного – 98,4 %, біологічного – 99,3 %. Найменший коефіцієнт випуску на факультеті комп'ютерних наук (93,1 %) і фізико-технічному (91,2%). Порівняно з минулим роком коефіцієнт випуску по університету знизився і дорівнює 97 % (98,7 %, у 2006/2007 навчальному році) (табл. 3.8).

Таблиця 3.8

Коефіцієнт випуску спеціалістів і магістрів на факультетах

(% відносно прийому)

№ п/п	Факультет	(% відносно прийому)				
		2003/2004 навч.р.	2004/2005 навч.р.	2005/2006 навч.р.	2006/2007 навч.р.	2007/2008 навч.р.
1	Біологічний	82,6	91,4	98,6	99,3	98,4
2	Геолого-географічний	68,1	49,1	92	98,4	100,0
3	Екологічний	-	-	-	-	100,0
4	Економічний	88,2	90,3	98	98,7	94,0
5	Іноземних мов	86,2	80,5	94	98,5	95,7
6	Історичний	81,7	83,3	98,6	98,7	95,0
7	Комп'ютерних наук	-	66,6	91,6	100	93,1
8	МЕВ і тур. бізнесу	-	-	97,1	99,6	100,0
9	Медичний	87,8	58,5	87,5	100	98,0
10	Механіко-математичний	80,0	66,0	92	96,7	93,4
11	Психології	85,7	84,7	98,6	98,4	100,0
12	Радіофізичний	83,5	71,7	99	98,0	98,7
13	Соціологічний	89,5	84,6	100	100	98,8
14	Фізико-енергетичний	-	-	-	100	100,0
15	Фізико-технічний	82,5	87,8	98,6	100	91,2
16	Фізичний	87,2	79,5	92,5	96,7	99,1
17	Філологічний	78,3	75,3	94,8	98,2	98,0
18	Філософський	-	-	94	99,8	100,0
19	Хімічний	70,0	76,9	98,5	100	98,0
20	Юридичний	-	-	-	100	100,0
ПО УНІВЕРСИТЕТУ		78,4	77,2	98,0	98,7	97,0

Таблиця 3.9

Випуск фахівців у 2007/2008 навчальному році за освітньо-кваліфікаційними рівнями «спеціаліст», «магістр» (денна форма навчання)

№ п/п	Факультет	Випуск	Дипломи з відзнакою		Захищені дипломні роботи
			Кількість	%	
1	Біологічний	64	43	67,2	55
2	Геолого-географічний	58	34	58,6	58
3	Екологічний	18	16	89,0	18
4	Економічний	216	128	59,2	215
5	Іноземних мов	135	63	46,6	114
6	Історичний	56	36	64,3	56
7	Комп'ютерних наук	27	15	55,5	27
8	МЕВ і тур. бізнесу	53	38	71,6	53
9	Медичний	44	7	16,0	-
10	Механіко-математичний	85	30	35,3	79
11	Психології	73	30	41,1	73
12	Радіофізичний	76	32	42,1	76
13	Соціологічний	83	39	47,0	83
14	Фізико-енергетичний	4	1	25,0	4
15	Фізико-технічний	33	24	73,0	33
16	Фізичний	78	21	27,0	78
17	Філологічний	147	49	33,0	147
18	Філософський	19	12	63,2	19
19	Хімічний	50	18	36,0	50
20	Юридичний	35	13	37,1	35
Усього		1354	650	48,0	1273

Дипломи магістрів із відзнакою отримали 524 випускника, спеціалістів – 126, бакалаврів – 343 (табл. 3.9). Гордістю університету є 45 іменних стипендіатів.

3.2. Заочна форма навчання

Університет надає можливість студентам-заочникам здобувати освіту на 15 факультетах, використовуючи різні форми: заочну (за держзамовленням і на умовах контракту), заочну паралельну, прискорену, а також одержувати другу вищу освіту.

У 2007/2008 навчальному році на 15 факультетах університету за заочною формою навчалися 3326 студента, з них за кошти юридичних і фізичних осіб – 2610 осіб.

У 2008 р. отримали дипломи 1640 випускників (із них 1330 студентів-контрактників – 81,1 %). З них за освітньо-кваліфікаційним рівнем «бакалавр» – 770 осіб (з відзнакою 45 осіб – 5,8 %), «спеціаліст» – 616 осіб

Таблиця 3.10

Абсолютна успішність студентів заочної форми навчання (літня сесія)

№ п/п	Факультети	Заочна форма навчання	
		2006/2007, %	2007/2008, %
1	Біологічний	90,0	89,0
2	Геолого-географічний	84,0	85,0
3	Економічний	78,0	84,0
4	Іноземних мов	80,0	82,0
5	Історичний	85,0	82,0
6	Механіко-математичний	65,0	48,0
7	Психології	67,0	95,0
8	Комп'ютерних наук	-	100,0
9	Соціологічний	86,0	85,0
10	Філологічний	91,0	80,0
11	Філософський	78,0	85,0
12	Хімічний	99,0	94,0
13	МЕВ і тур. бізнесу	56,0	70,0
14	Юридичний	74,0	94,0
15.	Екологічний	-	63,0
По університету		80,3	83,6

(з відзнакою 86 осіб – 14 %), «магістр» – 254 осіб (з відзнакою 101 особа – 40 %) (табл. 3.7). Порівняно з минулим роком, у 2007/2008 навчальному році випуск магістрів збільшився на 33,5 %.

Аналіз результатів літньої екзаменаційної сесії дає можливість відзначити, що абсолютна успішність на заочному відділенні збільшилася на 3,3 %. З 80,3 % у 2006/2007 навчальному році до 83,6 % у 2007/2008 навчальному році (табл.3. 10).

Слід відзначити, що абсолютна успішність літньої екзаменаційної сесії 2007/2008 навчального року порівняно із зимовою екзаменаційною сесією 2007/2008 навчального року підвищилась на факультетах геолого-географічному, економічному, механіко-математичному, психології, філософському, соціологічному, факультеті міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу, а також на факультеті іноземних мов.

За 2007/2008 навчальний рік відсів на заочному відділенні склав 213 осіб (6,1 %), у тому числі: за академічну неуспішність – 88 осіб, за порушення фінансових умов контракту – 73 особи (табл. 3.11).

Другу вищу освіту здобували 496 осіб за заочною формою навчання (більшість цих студентів навчається на економічному факультеті, факультетах психології, міжнародних туристичних відносин та туристичного бізнесу і іноземних мов). Захистили дипломи 218 студентів, у тому числі за освітньо-кваліфікаційним рівнем «бакалавр» – 17 осіб на факультеті іноземних мов; за освітньо-кваліфікаційним рівнем «спеціаліст»: 46 осіб – на факультеті психології, 155 осіб – на економічному факультеті.

3.3. Працевлаштування випускників

Працевлаштування випускників, які навчалися за державним замовленням, складає 90,3% по університету і залишилося на рівні 2007 р. (табл. 3.12).

Аналіз працевлаштування випускників-педагогів у школах м. Харкова та Харківської області свідчить, що забезпечення шкіл молодими фахівцями, порівняно з 2005/2006 навчальним роком підвищилося на 0,9% (табл. 3.13, 3.14).

Зберігаються причини небажання працювати в школах м. Харкова та Харківської області: не передбачено надання житла; педагогічне навантаження в школах є неповним.

Система «Випускник»

За системою «Випускник» щорічно, починаючи з 2002 року, проводиться соціологічний моніторинг професійної кар'єри та життєвого шляху випускників університету. Дослідження має за мету одержати інформацію щодо реального працевлаштування випускників університету, характеру їхньої трудової діяльності, її відповідності отриманій спеціальності й особистісним планам і очікуванням. Як і в попередні роки, в березні-квітні 2008 р. року було проведено опитування випускників, які закінчили університет у 2007 р.

Таблиця 3.11

Відрахування студентів заочної форми навчання у 2007/2008 навчальному році

Контингент заочного відділення	Факультет	Заочна			
		Усього		Академічна заборгованість	
		К-сть	%	К-ть	%
225	Біологічний	8	3,5	3	1,3
211	Геолого-географічний	10	4,7	8	3,8
1002	Економічний	72	7,1	38	3,8
476	Іноземних мов	16	3,4	5	1,1
182	Історичний	19	10,4	8	4,4
40	Механіко-математичний	7	17,5	3	7,5
341	Психології	13	3,8	2	0,6
164	Соціологічний	7	4,3	1	0,6
309	Філологічний	12	4,2	4	1,3
55	Філософський	4	7,2	3	5,4
99	Хімічний	2	2,0	-	-
164	МЕВ і тур. бізнесу	17	10,3	9	5,5
145	Юридичний	18	12,4	4	2,7
3	Комп'ютерних наук	-	-	-	-
77	Екологічний	8	10,3	-	-
3493	Усього:	213	6,1	88	2,5

Загальний масив одержаних даних складає 135 анкет, що становить лише 15 % від кількості випускників, відомості про яких було внесено до бази даних. Кількість випускників минулого року, які відповіли на запитання анкети (в дослідженні використовується метод поштового опитування), виявилася значно меншою, ніж у 2002—2006 рр. З цієї причини можна стверджувати, що характеризувати ситуацію з працевлаштуванням випускників університету, а також порівнювати її з попередніми роками, спираючись на дані проведеного дослідження, можна лише із суттєвими застереженнями.

Результати дослідження показали наступне.

Працевлаштованими на момент опитування були 92,2 % випускників 2007 р., 6,2 % опитаних все ще шукали роботу, а 1,5 % не працювали і навіть не шукали роботу з різних причин.

Протягом часу, коли проводиться моніторинг, загальна ситуація з працевлаштуванням випускників університету залишається стабільною. Приблизно 90 % випускників 2002—2007 рр., які взяли участь в опитуванні, вирішили проблему працевлаштування.

Серед опитаних випускників 2007 р. однакові за чисельністю групи (по 33,8 %) склали випускники, які працюють за фахом та на робочих місцях, що частково відповідають отриманій спеціальності, 9,2 % продовжують навчання в аспірантурі або магістратурі. Працюють не за фахом 15,4 %.

Чисельність працевлаштованих не за фахом дещо знизилася у 2003 та 2004 рр. у порівнянні з 2002 (з 16 до 12%), знову зросла у 2005 р. (17 %) та особливо 2006 р. (до 18,7 %), коли кількість працевлаштованих не за фахом респондентів була найбільшою за період проведення дослідження. В 2007 р. знову спостерігаємо тенденцію до зменшення чисельності випускників університету, які працюють не за фахом (15,4 %).

Найпоширенішою причиною (58,3 %) працевлаштування не за фахом, що згадувалася у відповідях респондентів, була та, що ті робочі місця, які випускники могли одержати відповідно до своєї спеціальності, не відповідали їхнім вимогам. Перш за все це стосувалося розміру заробітної плати й умов праці. Ще 16,7 % з групи респондентів, які були зайняті не за фахом, не вдалося знайти роботу, яка відповідала би профілю їхньої підготовки, а майже кожен п'ятий з опитаних і не ставив це собі за мету.

У 2006—2007 рр. було порушено досить сталу тенденцію зростання відповідності сфер діяльності, в яких знайшли своє застосування випускники університету, специфіці підготовки в класичному університеті. Так, якщо в 2002—2005 рр. стабільно зростала чисельність опитаних випускників, зайнятих науково-дослідницькою (з 5,3 % у 2002 р. до 10,3 % у 2005 р.) та викладацькою діяльністю (з 23,8 % у 2002 р. до 31,9 % у 2005 р.), то за даними 2006 р. (9,7 та 26,5 % відповідно), а особливо 2007 р. (7,8 та 21,9 %) частка зайнятих згаданими вище видами діяльності знову зменшилася. У той же час, кількість тих випускників, хто обрав практичну діяльність за фахом, у 2007 р. зросла у порівнянні з усіма попередніми роками (57,4 %). Одночасно постійно знижується чисельність випускників, зарахованих до аспірантури.

Як свідчать одержані дані, випускники університету намагалися використати достатньо широкий спектр засобів пошуку роботи. Найпо-

Таблиця 3.12

**Працевлаштування випускників денної форми навчання,
які закінчили університет у 2007/2008 р.**

№ з/п	Факультет, спеціальність	Випускників усі види фінансування	Випускник, які навчалися за державним замовленням	У тому числі					
				Працевлаштовані	На державних підприємствах	На підприємствах інших форм власності	Продовжили навчання	Надано право на самостійне працевлаштування	Не працевлаштовані випускники, які навчалися за державним замовленням
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	БІОЛОГІЧНИЙ	69	57	54	23	31	-	3	-
	Генетика	12	8	8	4	4	-	-	-
	Фізіологія	9	8	8	2	6	-	-	-
	Біологія	33	32	30	13	17	-	2	-
	Біохімія	10	9	8	4	4	-	1	-
2	ГЕОЛОГО- ГЕОГРАФІЧНИЙ	56	49	42	23	19	-	-	7
	Економічна географія	12	10	10	-	10	-	-	-
	Гідрогеологія	16	11	10	8	2	-	-	1
	Географія	16	16	16	14	2	-	-	1
	Геологія	12	12	6	1	5	-	-	6
	ЕКОЛОГІЧНИЙ	18	18	18	11	7	-	-	-
	Екологія	18	18	18	11	7	-	-	-
3	ІСТОРИЧНИЙ	56	52	51	39	12	-	1	-
	Історія України	43	40	39	35	4	-	1	-
	Архівознавство	7	7	7	2	5	-	-	-
	Археологія	6	5	5	2	3	-	-	-
4	ІНОЗЕМНИХ МОВ Мова та література (із вивченням мови)	137	98	87	27	60	-	2	9
	Англійської	77	62	53	13	40	-	2	7
	Німецької	30	18	18	8	10	-	-	-
	Французької	30	18	16	6	10	-	-	2
5	МЕХАНІКО- МАТЕМАТИЧНИЙ	89	77	63	14	49	-	1	13
	Інформатика	17	11	10	1	9	-	-	1
	Математика	35	31	28	12	16	-	1	2
	Прикладна математика	28	27	22	1	21	-	-	5
	Механіка	9	8	3	-	3	-	-	5

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
6	РАДІОФІЗИЧНИЙ	76	76	73	19	54	-	1	2
	Радіофізика та електроніка	57	57	55	12	43	-	-	2
	Біофізика	19	19	18	7	11	-	1	-
7	СОЦІОЛОГІЧНИЙ	82	81	77	33	44	-	3	1
	Соціологія	82	81	77	33	44	-	3	2
8	ПСИХОЛОГІЇ	73	52	52	29	23	-	-	-
	Психологія	73	52	52	29	23	-	-	-
9	ФІЗИКО-ТЕХНІЧНИЙ	33	33	31	23	8	-	-	2
	Експериментальна ядерна фізика	11	11	10	7	3	-	-	1
	Прикладна фізика	12	12	11	9	2	-	-	1
	Медична фізика	10	10	10	7	3	-	-	-
10	ФІЗИЧНИЙ	79	67	57	19	38	-	1	9
	Фізика	75	63	53	19	34	-	-	-
	Астрономія	4	4	4	-	4	-	-	-
11	МЕДИЧНИЙ	43	18	18	-	-	18	-	-
	Лікувальна справа	43	18	18	-	-	18	-	-
12	ФІЛОЛОГІЧНИЙ	138	126	108	42	66	-	4	14
	Українська мова	68	68	60	31	29	-	4	4
	Російська мова	13	13	10	6	4	-	-	3
	Прикладна лінгвістика	24	13	13	3	10	-	-	-
	Журналістика	33	25	19	-	19	-	-	6
	Мова і література(латинська давньогрецька)	7	7	6	2	4	-	-	1
13	ХІМІЧНИЙ	49	47	42	21	21	-	-	5
	Хімія	49	47	42	21	21	-	-	5
14	ЕКОНОМІЧНИЙ	207	121	118	12	106	-	3	-
	Економічна теорія	18	8	8	1	7	-	-	-
	Економічна кібернетика	7	7	7	-	7	-	-	-
	Фінанси та кредит	56	19	16	9	7	-	3	-
	Економічна статистика	6	6	6	2	4	-	-	-
	Менеджмент організацій	34	24	24	-	24	-	-	-
	Облік і аудит	20	15	15	-	15	-	-	-
	Банківська справа	25	17	17	-	17	-	-	-
	Маркетинг	9	6	6	-	6	-	-	-
	Міжнародна економіка	32	19	19	-	19	-	-	-

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
15	ФІЛОСОФСЬКИЙ	19	19	13	7	6	-	3	3
	Філософія	11	11	7	4	3	-	3	1
	Культурологія	8	8	6	3	3	-	-	2
16	КОМП'ЮТЕРНИХ НАУК	27	25	22	4	18	-	-	3
	Інформаційні управляючі системи та технології	27	25	22	4	18	-	-	3
17	ФІЗИКО-ЕНЕРГЕТИЧНИЙ	4	4	4	3	1	-	-	-
	Прикладна фізика	4	4	4	3	1	-	-	-
18	МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН	50	24	24	-	24	-	-	-
	Туристичний бізнес	12	7	7	-	7	-	-	-
	Міжнародні економ. відносини	38	17	17	-	17	-	-	-
19	ЮРИДИЧНИЙ	36	31	17	1	16	-	-	14
	Правознавство	36	31	17	1	16	-	-	14
	УСЬОГО	1343	1075	971	350	603	18	22	82
			100,0	90,3	32,6	56,0	1,7	2,0	7,6

Примітка: до працевлаштованих включено осіб, які продовжують навчання в інтернатурі та аспірантурі. Випускники, які навчалися за контрактом, працевлаштовуються самостійно.

Таблиця 3.13

Працевлаштування випускників педагогічних спеціальностей у 2008 році

№ п/п	Спеціальності	Підлягали працевлаштуванню	Одержали призначення	Надано право самост. працевлаштування	Залишилися незрозумілими	Направлені до шкіл України			
						Усього	м. Харкова	Харківської області	Інших областей
1	Біологія	32	30	2	-	3	2	1	-
2	Географія	16	16	-	-	8	1	5	2
3	Історія	52	51	1	-	34	25	4	5
4	Мова та література з вивченням мови:	98	87	2	9	5	3	-	2
	німецька мова	18	18	-	-	1	1	-	-
	англійська мова	62	53	2	7	1	-	-	1
	французька мова	18	16	-	2	3	2	-	1
5	Математика	31	27	1	3	7	2	4	1
6	Російська мова	13	10	-	3	5	4	-	1
7	Українська мова	68	60	2	6	26	6	14	6
8	Фізика	63	51	1	11	4	3	1	-
9	Хімія	47	41	-	6	9	4	4	1
	УСЬОГО	420	373	9	38	101	50	33	18
	У %	100	88,9	2,1	9,0	24,0	11,9	7,9	4,2

Таблиця 3.14

**Направлення на роботу до шкіл України
випускників непедагогічних спеціальностей у 2008 р.**

№ п/п	Спеціальності	Направлено до шкіл України			
		Усього	До міста Харкова	До Харківської обл.	До інших областей
1	Філософія	7	2	1	4
2	Психологія	6	4	1	1
3	Соціологія	2	1	-	1
4	Радіофізика та електроніка	2	-	-	2
5	Інформаційні системи та Технології	1	1	-	-
6	Інформатика	1	-	1	-
7	Медична фізика	2	1	1	-
	Всього по університету	21	9	4	8

ширенішим серед них стабільно залишається допомога батьків, родичів і знайомих. Щорічно більшість випускників, що беруть участь в опитуванні (40,5 % у 2002 р., 36,5 % – у 2003 р., 30 % – у 2004 р., 36 % – у 2005 р., 37,7 % – у 2006 р. та 34,5 % випускників 2007 р.), доходять висновку, що найкращим засобом знайти роботу є використання особистих контактів.

Щорічно приблизно п'ята частина опитаних випускників працевлаштовується на тому ж місці роботи, де розпочинала власну трудову діяльність ще під час навчання в університеті.

Постійно (з 20 % у 2003 р. до 31,1 % у 2007 р.) зростає значущість такого засобу працевлаштування, як пошук роботи за оголошеннями і рекламою.

Для випускників університету актуальними залишаються звернення до керівництва та співробітників факультетів і кафедр. У той же час, роль факультетів і кафедр, які можуть об'єктивно оцінити професійну спроможність своїх випускників, виглядає поки що достатньо обмеженою. Якщо за допомогою батьків, родичів, друзів, знайомих працевлаштувалися 34,5 % опитаних випускників 2007 р., то за допомогою керівництва факультету або викладачів тільки 7,6 %, тобто в декілька разів менше.

Серед випускників 2007 р. запит на працевлаштування надали 84,9 %. При цьому більше двох третин з тих, хто пред'явив до деканату запит, були впевнені у реальності працевлаштування саме на цьому робочому місці, ще 22,1 % вважали його скоріш реальним.

Причинами невпевненості випускників у майбутньому працевлаштуванні відповідно до запитів є відсутність власного бажання випускників працювати там, де вони зуміли отримати запит, (54,7 %) та відсутність такої можливості у підприємства (організації) (41,5 %).

Що стосується форми власності підприємств та організацій, де працюють випускники університету, то всі роки проведення моніторингу це були, головним чином, підприємства й організації державної форми власності, хоча кількість працевлаштованих на недержавних підприємствах і в організаціях мала тенденцію до зростання. Якщо ж звернутися до результатів цього річного опитування, то насамперед слід зазначити, що кількість ви-

пускників університету, працевлаштованих на підприємствах і в організаціях державної та недержавної форм власності, практично зрівнялася.

З опитаних випускників 2007 р. повністю задоволений своєю роботою майже кожен п'ятий, швидше задоволені 25,7 %. Однак, за результатами опитування випускників 2007 р., так само, як і опитування 2006 р., можна дійти висновку, що була порушена тенденція зростання рівня задоволеності молодих фахівців своєю роботою, яка спостерігалася у 2002–2005 рр. Кількість працюючих випускників університету, що повністю задоволені своєю роботою, у 2007 р. знизилася у порівнянні з усіма попередніми роками.

У той же час, дещо зменшилася кількість тих, кого робота скоріше не влаштовує та зовсім не влаштовує – 8,2 % у 2007 р. на відміну від 10,3 % у 2005 р.

За результатами опитування випускників 2007 р., порівняно з 2006 р., можна говорити про зниження рівня задоволеності випускників одними характеристиками роботи при одночасному зростанні рівня задоволеності іншими. Так, значно знизився рівень задоволеності відповідністю робочого місця здібностям випускників, рівню їхньої підготовки, умовами та організацією праці. Стабільно найнижчим за роки проведення моніторингу виявляється показник задоволеності оплатою праці, відносно невисокими є рівні задоволеності можливостями професійного та посадового зростання.

IV

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

4.1. Науково-методична робота

Основні напрями науково-методичної роботи у 2007/2008 навчальному році визначилися подальшим виконанням «Програми підвищення якості навчального процесу» та впровадженням кредитно-модульної системи організації навчального процесу (КМСОНП).

Факультетами та Науково-методичним центром (НМЦ) університету були розроблені плани заходів із реалізації Програми на 2007/2008 навчальний рік. Проблеми реформування університетської освіти обговорювалися на засіданнях Ученої ради університету і Науково-методичної ради. У травні 2008 р. НМЦ було проведено щорічний моніторинг стану науково-методичної роботи на факультетах. Протягом навчального року на засіданнях Ученої ради університету розглянуто звіти 5 факультетів про науково-методичне забезпечення навчального процесу, а на засіданнях ректорату – інформацію про роботу 32 кафедр.

Програма підвищення якості навчального процесу діє з 2002 року. При укладанні Програми було правильно визначено основну мету навчально-методичної роботи – забезпечення якості освіти та конкурентоспроможності випускників, а також виокремлені якості навчального процесу. Робота за Програмою сприяла тому, що адаптація до вимог Болонського процесу відбувається без руйнування форм і методів класичної університетської освіти.

У напрямі адаптації університетської освіти до вимог Болонського процесу робота проводилась відповідно до наказів Міністерства освіти і науки України від 23.01.2004 р. № 48 «Про проведення педагогічного експерименту з кредитно-модульної системи організації навчального процесу», від 21.05.2004 р. № 414 «Про запровадження у вищих навчальних закладах навчальної дисципліни «Вища освіта і Болонський процес», від 20.10.2004 р. № 812 «Про особливості впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу», від 30.12.2006 р. № 774 «Про впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу», університетського Положення про організацію навчального процесу за кредитно-модульною системою та відповідних наказів ректора від 08.09.2005 р. № 0501-1/073 і від 17.02.2006 р. № 0501-7/020.

У 2007/2008 навчальному році за кредитно-модульною системою навчалися студенти перших трьох курсів усіх факультетів. З урахуванням досвіду роботи за цією системою оновлено навчальні плани і робочі програми

ми, введено нові форми документації, запроваджено індивідуальні навчальні плани студентів, видано навчальну і методичну літературу відповідно до вимог модульної організації навчального процесу. Викладачі можуть отримати консультації в інформаційному центрі з питань Болонського процесу, що працює на базі Науково-методичного центру.

У грудні 2007 р. на розширеному засіданні Науково-методичної ради обговорювалися тенденції розвитку університетської освіти в Європі. Проректор Холін Ю. В. ознайомив присутніх з матеріалами Конференції Європейської асоціації університетів (Вроцлав, жовтень 2007 р.) та Міжнародної конференції «Впровадження принципів третього циклу вищої освіти європейського простору в Україні» (Київ, листопад 2007 р.).

На факультетах проводиться робота з оновлення та розміщення на веб-сайтах різноманітних інформаційних матеріалів для студентів і абітурієнтів, у тому числі інформаційних пакетів. Науково-методичним центром розроблено рекомендації щодо інформаційного наповнення веб-сайтів факультетів з питань організації навчального процесу. НМЦ необхідно забезпечити контроль за виконанням цих вимог.

З переходом до навчання студентів за індивідуальними планами зростає роль кураторів студентських академічних груп. Інститут кураторів відновлений в університеті в 2005/2006 навчальному році, коли наказом ректора було затверджено відповідне Положення, і діє на всіх факультетах. Виконується вимога щодо призначення кураторів з числа науково-педагогічних працівників. Серед кураторів чималий відсоток складають досвідчені викладачі, професори (між факультетами цей показник змінюється від 3% до 39%). Основними напрямками роботи кураторів є інформування студентів про історію, структуру, діяльність університету, нормативні документи, що регламентують навчально-виховний процес, контроль за ходом і результатами навчання, сприяння студентському самоврядуванню на рівні групи, надання допомоги в організації культурно-просвітницьких заходів, взаємодія з батьками студентів. Найбільш ефективною робота кураторів є за умов щільної індивідуальної взаємодії куратора зі студентами. Аналіз роботи кураторів свідчить про існування низки проблем, що потребують розв'язання. На тлі інших завдань науково-педагогічних працівників робота кураторів часом безпідставно розглядається як додаткове і неprestижне завдання, відсутня система стимулювання кращих кураторів. Існують проблеми в міжособистісному спілкуванні та взаєморозумінні кураторів і студентів. На багатьох факультетах планування навчально-виховної роботи, відповідні рішення вечних рад, звіти кураторів зберігають риси формалізму. Формування індивідуальних навчальних траєкторій студентів, які навчаються за кредитно-модульною системою, вимагає підвищення рівня обізнаності кураторів про КМСОНП та поглиблення взаємодії зі студентами саме у навчальній роботі. Для вирішення даних проблем з 2007/2008 навчального року буде розпочато видання матеріалів «На допомогу куратору», заплановано систематично проводити на факультетах наради з питань формування індивідуальних навчальних планів студентів, актуальною є розробка системи заохочення кураторів.

Упровадження європейських принципів організації освітнього процесу потребує більш широкого залучення до вирішення цих проблем студентського загалу. В університеті вже накопичено позитивний досвід: представники студентського самоврядування беруть участь у роботі вчених рад університету і деяких факультетів, на факультеті іноземних мов двічі на рік спільно зі студентами проводиться методичний семінар “Студентське бачення змісту навчального процесу”. Питання про роль студентського самоврядування обговорювалося на засіданні Вченої ради університету в червні 2008 року. Радою рекомендовано забезпечити широку участь представників органів студентського самоврядування в роботі вчених рад і навчально-методичних комісій факультетів, посилити взаємодію органів студентського самоврядування з інститутом кураторів.

Позитивні зрушення спостерігаються в забезпеченні навчального процесу. На сьогодні навчально-методичними комплексами забезпечено майже всі загальні та вибіркові дисципліни. За даними факультетів, в університеті повністю забезпечені підручниками і навчальними посібниками 83,6 % дисциплін, частково – 15,1 %; 8 % дисциплін зовсім не забезпечені на філософському факультеті, 5 % – на фізико-енергетичному, 4 % - на економічному (табл. 4.1).

Таблиця 4.1

**Забезпеченість навчального процесу
підручниками та навчальними посібниками**

Факультет	Відсоток дисциплін, що забезпечені підручниками		
	повністю	частково	не забезпечені
Біологічний	95%	5%	0%
Геолого-географічний	80%	20%	0%
Екологічний	100%	0%	0%
Економічний	48%	48%	4%
Іноземних мов	91%	9%	0%
Історичний	90%	7%	3%
Комп'ютерних наук	91%	7%	2%
Медичний	70%	30%	0%
Механіко-математичний	80%	20%	0%
Міжнародних економ. відносин	95%	5%	0%
Психології	92%	8%	0%
Радіофізичний	97%	3%	0%
Соціологічний	76%	24%	0%
Фізико-енергетичний	80%	15%	5%
Фізико-технічний	87%	13%	0%
Фізичний	76%	23%	1%
Філологічний	90%	10%	0%
Філософський	80%	12%	8%
Хімічний	68%	30%	2%
Юридичний	90%	10%	0%
Центр міжнародної освіти	81%	19%	0%
По університету	83,6%	15,1%	1,3%

Таблиця 4.2

Видання підручників, навчальних посібників

Факультет	Вид навчальної та навчально-методичної літератури					
	Підручники і посібники з грифом МОН	З них підготовлено Видавництвом	Підручники і посібники без грифа МОН	З них підготовлено Видавництвом	Методичні матеріали	З них підготовлено Видавництвом
Біологічний	8	0	5	1	12	2
Геолого-географічний	1	0	4	2	18	0
Екологічний	6	6	2	1	2	0
Економічний	0	0	4	1	15	8
Іноземних мов	3	2	21	2	30	19
Історичний	1	0	2	0	7	2
Комп'ютерних наук	2	0	3	2	6	0
Медичний	3	0	9	1	34	0
Механіко-математичний	1	0	6	0	6	6
Міжнарод. економ. відносин та турист. Бізнесу	5	0	9	1	27	1
Психології	2	1	3	0	15	2
Радіофізичний	8	3	1	1	8	3
Соціологічний	2	1	3	1	17	17
Фізико-енергетичний	0	0	2	0	4	4
Фізико-технічний	2	1	2	1	3	2
Фізичний	2	2	4	1	9	6
Філологічний	0	0	8	1	36	19
Філософський	7	1	8	5	18	7
Хімічний	2	1	4	1	7	7
Юридичний	2	2	2	0	11	5
Центр міжнарод. освіти	2	2	13	4	14	2
Каф. фіз. виховання	0	0	1	1	0	0
По університету	59	22	116	27	299	112

Відповідно до «Програми підвищення якості навчального процесу», в університеті приділяється велика увага виданню навчальної та навчально-методичної літератури. З метою вдосконалення видавничої діяльності у лютому 2008 року було реорганізовано Науково-методичний центр і створено Видавництво університету. Відповідними підрозділами підготовлено до друку та видано у серії «Підручник (навчальний посібник) Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна» 49 підручників і навчальних посібників, у серії «Методична література» – 112 найменувань, підготовлено та подано до МОН України для отримання грифів 22 навчальних видання. Усього в 2007/2008 навчальному році видано 175 підручників

Таблиця 4.3

Наявність електронних навчальних ресурсів

Факультет	Типи електронних навчальних ресурсів		
	електронні версії навчально-методичних матеріалів	мультимедійні ілюстративні матеріали	інтерактивні електронні підручники
Біологічний	60	12	6
Геолого-географічний	45	70	4
Екологічний	80	15	0
Економічний	222	35	3
Іноземних мов	91	25	4
Історичний	127	23	0
Комп'ютерних наук	13	3	2
Медичний	2070	2010	5
Механіко-математичний	95	17	3
Міжнарод. економ. відно-син та турист. бізнесу	72	0	0
Психології	62	5	0
Радіофізичний	38	18	5
Соціологічний	125	12	0
Фізико-енергетичний	34	5	0
Фізико-технічний	34	10	2
Фізичний	253	15	7
Філологічний	77	10	0
Філософський	196	73	0
Хімічний	55	13	0
Юридичний	40	0	0
Центр міжнародної освіти	4	2	0
УСЬОГО	3793	2373	41

і навчальних посібників (59 з яких з грифом МОН України), 299 найменувань методичних матеріалів (табл. 4.2).

Протягом 2007/2008 навчального року збільшилася база електронних навчальних матеріалів, у першу чергу електронних версій підручників і навчальних посібників, що розміщені на сайті ЦНБ і на факультетських сайтах (табл. 4.3). Найбільша кількість електронних навчальних матеріалів на медичному, фізичному та економічному факультетах. Поповнення бази відчули і студенти, які все більше користуються електронними матеріалами, що підтверджується даними опитування «Викладання очима студента». Наприклад, про використання електронних версій підручників та навчальних посібників на філологічному факультеті при першому опитуванні сповістили 2 % студентів, тепер – 50 %, на філософському відповідно – 2 % і 39 %, на біологічному – 7 % і 40 %. Аналізуючи звіти факультетів і результати опитування студентів, можна зробити висновок, що для розширення використання комп'ютерних технологій необхідно збільшити кількість комп'ютерів, підключених до мережі Інтернет, звернути увагу на формування у студентів навичок роботи

в Інтернеті, дотримуватися єдиних вимог до інформаційного наповнення веб-сайтів факультетів щодо питань організації навчального процесу.

З метою стимулювання науково-методичної роботи в грудні 2007 р. проведено VIII виставку-конкурс навчальної літератури. На виставці-конкурсі навчальної літератури були представлені понад 400 експонатів, у конкурсі взяли участь автори 158 робіт. За результатами виставки-конкурсу за напрямом «Навчальна література для вищої школи» дипломом I ступеня відзначено Некоса В. Ю. за навчальну серію «Бібліотека еколога», дипломом II ступеня – Слету Л. О., Іванова В. В. за підручник «Квантова хімія», дипломом III ступеня – Голікова А. П. за навчальну літературу з міжнародної економіки; за напрямом «Навчальна література для загальноосвітньої школи» відзначено дипломом I ступеня Чорногора Л. Ф. за навчальний посібник «Природознавство: інтегруючий курс», дипломом II ступеня – Григоровича О. В. за навчально-методичну літературу з хімії, дипломом III ступеня – Клименко В. Г. за навчально-методичну літературу з географії.

Важливим чинником якості освітнього процесу є педагогічна майстерність викладача, його вміння використовувати різноманітні сучасні методи навчання. Для вдосконалення педагогічної майстерності викладання та впровадження сучасних методів навчання велика увага надавалась організації та проведенню методичних конференцій і семінарів, майстер-класів, показових і відкритих занять тощо.

Проведено 11 конференцій міжнародного та всеукраїнського рівнів, зокрема, XVI Міжнародний науково-методичний семінар «Комп'ютерні технології та Інтернет у географічній та картографічній освіті» (вересень 2007 р.), XII Міжнародну науково-практичну конференцію «Екологічна освіта і наука: здобутки та перспективи – 2007» (жовтень 2007 р.), Міжнародний науково-методичний семінар «Психологія розвивальної освіти: історія і сучасність» (травень 2008 р.), Міжвузівську школу-семінар «Нові підходи до вивчення іноземної мови» (червень 2008 р.), XII Міжнародну науково-методичну конференцію «Викладання мов у вищих навчальних закладах освіти на сучасному етапі» (червень 2008 р.). На факультетах історичному, іноземних мов і психології працюють лабораторії науково-методичних досліджень. Методичні семінари та майстер-класи найкраще організовані на факультетах психології, іноземних мов, соціологічному, біологічному, історичному та філологічному. Історичний факультет продовжує видавати «Методичний вісник», в якому узагальнюється досвід викладачів із відповідних питань. Значна увага приділялася організації відкритих занять, графік їх проведення було розміщено на сайтах факультетів. Загалом по університету проведено понад 650 відкритих занять. НМЦ і факультетом психології проведено семінари для молодих викладачів та кураторів: «Студент і викладач: проблеми спілкування» (квітень 2008 р.), «Тренінгові технології в освіті» (травень 2008 р.). Результат цієї роботи – підвищення якості викладання, розширення спектра використання сучасних освітніх технологій, що підтвердили дані моніторингу й опитування студентів.

У той же час існує необхідність подальшого поширення позитивного педагогічного досвіду та вдосконалення системи підвищення педагогічної

Таблиця 4.4

Рівень викладання за оцінками студентів

Факультети	Оцінка за п'ятибальною шкалою					
	Лютий 2003 р.	Лютий 2004 р.	Лютий 2005 р.	Лютий 2006 р.	Лютий 2007 р.	Лютий 2008 р.
Біологічний	3,8	4,2	4,3	4,2	4,1	4,3
Геолого-географічний	3,9	3,7	4,2	3,9	4,1	4,1
Екологічний						4,4
Економічний	3,9	4,1	4,1	4,0	4,0	4,3
Іноземних мов	3,9	4,1	4,3	4,1	4,1	4,5
Історичний	4,3	4,4	4,2	4,4	4,3	4,2
Комп'ютерних наук	4,0	4,4	3,9	4,0	3,8	-
Медичний	4,3	4,2	4,0	-	4,3	4,4
Механіко-математичний	4,2	4,1	4,2	4,1	4,2	4,1
Психології	4,2	4,3	4,3	4,2	4,3	4,2
Радіофізичний	4,0	4,1	4,4	4,3	4,1	4,1
Соціологічний	4,2	4,2	4,4	4,3	4,3	4,3
Фізико-технічний	4,2	4,1	4,3	4,1	4,2	4,3
Фізичний	4,3	4,2	4,3	4,4	4,0	4,3
Філологічний	4,1	4,2	4,3	4,2	4,3	4,3
Філософський	4,2	4,2	4,2	4,4	4,4	4,2
Хімічний	3,9	3,8	4,2	4,3	4,1	4,2
Юридичний	-	-	4,0	4,0	4,3	4,2
МЄВ та туристичного бізнесу					4,2	4,4
У цілому по університету	4,1	4,1	4,2	4,2	4,2	4,3

майстерності викладачів. З цією метою у 2008/2009 навчальному році планується продовжити проведення університетських семінарів для молодих викладачів та кураторів з проблем методики викладання, комунікацій викладач-студент, використання сучасних навчальних технологій; видати науково-методичний збірник з узагальнення кращого педагогічного досвіду університету; проводити на факультетах майстер-класи провідними викладачами.

Важливою складовою моніторингу якості навчального процесу є опитування «Викладання очима студента». У 2007/2008 навчальному році соціологічним факультетом і Науково-методичним центром проведено десятий (вересень 2007 р.) і одинадцятий (лютий 2008 р.) етапи опитування. Студенти досить високо оцінюють якість викладання – середня оцінка 4,3 за п'ятибальною шкалою (табл. 4.4, 4.5). Потрібно відзначити факультети іноземних мов, міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу, медичний, екологічний, які отримали найвищі оцінки на останньому етапі опитування. У травні 2008 року викладачів, діяльність яких високо

Таблиця 4.5

Оцінка складових діяльності викладачів (по університету в цілому)

	Оцінка за п'ятибальною шкалою					
	Лютий 2003 р.	Лютий 2004 р.	Лютий 2005 р.	Лютий 2006 р.	Лютий 2007 р.	Лютий 2008 р.
Уміння підтримувати контакт	3,9	4,0	4,1	4,0	4,0	4,1
Доступність викладення матеріалу	4,1	4,1	4,2	4,1	4,1	4,2
Логічна послідовність, аргументованість	4,1	4,2	4,2	4,2	4,2	4,3
Вільне володіння матеріалом	4,5	4,5	4,6	4,5	4,5	4,6
Уміння викликати інтерес до предмету	3,7	3,7	3,8	3,8	3,8	4,0
Використання нової наукової інформації	3,5	3,6	3,7	3,7	3,8	3,9
Уміння зняти напруженість і втомленість	3,4	3,6	3,6	3,6	3,6	3,7
Уміння підтримувати дисципліну	3,9	4,0	4,0	4,0	4,0	4,1
Прийнятний темп викладення	4,0	4,1	4,2	4,1	4,1	4,2
Принциповість, вимогливість	4,1	4,2	4,2	4,2	4,2	4,3
Захопленість своїм предметом	4,4	4,4	4,4	4,4	4,4	4,5
Поважливе, доброзичливе ставлення	4,2	4,3	4,3	4,2	4,2	4,4
Висока загальна культура, ерудиція	4,2	4,3	4,4	4,4	4,4	4,5
Об'єктивність в оцінці знань	4,0	4,1	4,2	4,1	4,1	4,2
Культура мови	4,4	4,4	4,5	4,4	4,4	4,5
Почуття гумору	3,9	3,9	4,0	4,0	4,0	4,1
Якість викладання в цілому	4,1	4,1	4,2	4,2	4,2	4,3

оцінювалася студентами протягом декількох опитувань, відзначено грамотами та преміями.

У 2007/2008 навчальному році велика увага приділялася вдосконаленню організації контролю знань студентів. Підсумковий семестровий контроль

Таблиця 4.6

Технічні засоби навчання

Факультет	Технічні засоби				
	Проект-тори	Мульти-медіа	Теле-та відео	Аудиторії з ТЗН	Копіювальна техніка
Біологічний	10	3	2	1	2
Геолого-географічний	12	5	6	4	8
Екологічний	2	2	2	1	4
Економічний	0	2	2	3	3
Іноземних мов	1	0	16	10	6
Історичний	7	2	8	1	4
Комп'ютерних наук	1	1	1	6	2
Медичний	2	2	4	1	4
Механіко-Математичний	0	2	0	1	5
Міжнарод. економ. від-носин та турист. бізнесу	0	1	0	0	0
Психології	2	0	3	0	2
Радіофізичний	5	3	3	3	7
Соціологічний	3	3	2	1	2
Фізико-енергетичний	1	1	1	1	1
Фізико-технічний	2	2	2	3	4
Фізичний	10	1	7	1	4
Філологічний	0	1	3	2	10
Філософський	6	1	0	0	5
Хімічний	6	5	0	0	1
Юридичний	0	0	1	0	5
Центр міжнародної освіти	2	1	2	1	6
По факультетам	72	38	63	40	85
Відділ ТЗН	7	3	5	3	0
По університету	79	41	68	43	85

та ректорські контрольні роботи проводяться за університетськими Положеннями, оновленими відповідно до вимог кредитно-модульної системи та досвіду її впровадження.

В університеті поширюється використання модульно-рейтингової системи. Згідно з даними опитування студентів, повільно, але невпинно зростає частота використання тестових завдань та рейтингової системи. Причому, якщо для всього університету зміна показників від одного опитування до наступного є невеликою, деякі факультети демонструють більшу динаміку. Але проблема зміцнення сучасної технічної бази освітнього процесу в університеті залишається актуальною. Майже всі факультети виділяють як першочергове питання використання сучасних технічних засобів і оснащення ними аудиторій.

Серйозною проблемою залишається створення системи оцінки якості освіти. За останні роки в університеті сформовано систему внутрішнього

моніторингу, що складається із щорічних опитувань «Викладання очима студента» та конкурсів на краще науково-методичне забезпечення кафедр, навчальної літератури, на премію імені В. Н. Каразіна; моніторингу якості навчального процесу; визначення показників діяльності факультетів. У червні-липні 2008 р. проведено третє визначення рейтингу кафедр. Ця система потребує подальшого вдосконалення і, можливо, спрощення, бо велика кількість різноманітних звітів ускладнює роботу факультетів і кафедр.

Актуальною залишається проблема впорядкування нормативної бази навчально-виховного процесу і створення університетського положення про його організацію. У минулому навчальному році НМЦ розроблено та розміщено на сайті університету проект Положення. Документ обговорювався на двох засіданнях Науково-методичної ради та на факультетах. Вдалося знайти загально прийнятні рішення. Але МОН України готує з вересня 2008 року суттєве оновлення документів, що регламентують проведення навчального процесу у ВНЗ, і розгляд та затвердження Положення перенесено на кінець 2008 року.

4.2. Комп'ютеризація навчального процесу

У 2007/2008 навчальному році відкрито 3 нові комп'ютерні класи на 40 місць на факультеті комп'ютерних наук. Центр комп'ютерних технологій

Таблиця 4.7

Стан комп'ютерних класів

№	Факультет	Кількість класів	Кількість комп'ютерів		Наявність підключення до Інтернет	Завантаженість (пар/тижд.)
			Усього	З них застарілих		
1.	Геолого-географічний	3	19	11	так	20
2.	Економічний	6	78	14	так	32
3.	Іноземних мов	3	25	20	так	25
4.	Комп'ютерних наук	3	40	0	так	20
5.	Історичний	1	8	8	так	20
6.	Механіко-математичний факультет	2	16	10	ні	40
7.	Радіофізичний	3	21	0	ні	30
8.	Соціологічний	2	22	0	так	21
9.	Фізико-технічний	3	39	0	ні	40
10.	Філологічний	2	14	14	так	25
11.	Фундаментальної медицини	2	18	0	так	25
12.	Загальноуніверситетські	5	67	0	так/ні	34
13.	Центр міжнародної освіти	2	18	0	так	30
Разом		37	385	77		30

університету проводив модернізацію існуючого парку персональних комп'ютерів (замінено 20 робочих місць, модернізовано 10 місць) і периферійного обладнання. Загалом по університету кількість комп'ютерних класів зросла і становить зараз 37. Розподіл між факультетами, які є власниками комп'ютерних класів, відображено в табл. 4.7. Загалом комп'ютерний парк університету складає 1527 персональних комп'ютерів.

У 2007/2008 навчальному році продовжено роботу із розширення корпоративної мережі університету, зокрема, з приєднання до мережі управлінських підрозділів університету, а також з розширення доступу до мережі факультетів. Проводяться роботи по заміні сегментів обчислювальної мережі з коаксіального кабелю на «звиту пару».

4.3. Навчально-виробнича практика

Кафедри університету проводили роботу з удосконалення практичної підготовки студентів, використовуючи зв'язки з промисловими підприємствами, НДІ та установами Харкова й інших міст України. У 2007/2008 навчальному році університет уклав 1988 договорів на проведення практики (у 2006/2007 навчальному році – 2005 договорів). 80 % студентів пройшли практику на виробництві, 3,0 % працювали на оплачуваних місцях (табл. 4.8). Стаціонарні бази практик використовуються трьома факультетами університету: біологічним, геолого-географічним та радіофізичним, за минулий рік матеріальний стан баз практик цих факультетів значно поліпшився.

На засіданнях кафедр і вчених рад факультетів обговорювалися питання підготовки до проведення практики та її методичного забезпечення, аналізувалися результати проходження практики студентами. Перероблено програми усіх видів практик.

Студенти-практиканти отримали позитивні відгуки про рівень їхньої теоретичної та методичної підготовки. Усього по університету одержали відмінні та добрі оцінки за практику 99 % студентів, а на факультетах: біологічному, комп'ютерних наук, фізико-енергетичному, юридичному, історичному, фізико-технічному, хімічному, соціологічному, економічному, філософському, медичному, екологічному, психології, міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу – 100 % студентів (табл. 4.9).

Факультети забезпечили високий науковий і методичний рівень керівництва студентами під час проведення практики, 98 % керівників практик мали вчені ступені та звання (табл. 4.10).

Практика проводилася організовано, без порушень та нещасних випадків, чому сприяв ретельний контроль з боку відділу охорони праці.

Таблиця 4.8

Місце проходження виробничої практики студентів

Факультети	Роки	Курс	К-ть студентів	Пройшли практику			
				На виробництвах, %	У філіях кафедр, %	На кафедрах ХНУ, %	На оплачуваних місцях, %
Біологічний	2007	IV	66	88,0	-	12,0	-
	2008	IV	69	91,0	-	8,0	-
Геолого-географічний	2007	III, V	166	97,0	-	3,0	4,0
	2008	III, V	143	100,0	-	-	-
Економічний	2007	V	220	97,0	-	3,0	17,0
	2008	V	221	98,0	-	2,0	-
Екологічний	-	-	-	-	-	-	-
	2008	III, V	48	100,0	-	-	-
МЕВ і тур. бізнесу	2007	V	45	100,0	-	-	-
	2008	V	53	100,0	-	-	-
Іноземних мов	2007	V	128	25,0	-	75,0	9,0
	2008	V	139	23,0	-	77,0	16,0
Історичний	2007	V	69	100,0	-	-	-
	2008	V	59	100,0	-	-	-
Комп'ютерних наук	2007	V	25	-	-	100,0	-
	2008	V	27	-	-	100,0	-
Механіко-математичний	2007	V	109	25,0	-	75,0	-
	2008	V	93	29,0	-	71,0	-
Медичний	2007	V	46	100,0	-	-	-
	2008	V	50	100,0	-	-	-
Психології	2007	V	86	10,0	-	90,0	-
	2008	V	73	8,0	-	92,0	-
Радіофізичний	2007	V	87	73,0	-	37,0	-
	2008	V	81	78,0	-	21,0	-
Соціологічний	2007	V	71	-	-	100,0	-
	2008	V	83	-	-	100,0	-
Фізико-енергетичний	2007	V	4	100,0	-	-	-
	2008	V	3	100,0	-	-	-
Фізико-технічний	2007	V	37	68,0	24,0	8,0	-
	2008	V	38	62,0	31,0	7,0	-
Фізичний	2007	V	71	71,0	-	29,0	-
	2008	V	82	76,0	-	24,0	-
Філологічний	2007	V	137	88,0	-	12,0	-
	2008	V	149	91,0	-	9,0	-
Філософський	2007	IV	41	51,0	-	49,0	-
	2008	IV	48	57,0	-	43,0	-
Хімічний	2007	V	53	100,0	-	-	-
	2008	V	49	100,0	-	-	-
Юридичний	2007	IV	70	100,0	-	-	-
	2008	IV	99	100,0	-	-	-
Усього	2007		1531	76,0	-	24,0	3,0
	2008		1607	80,0	-	20,0	3,0

Таблиця 4.9

Успішність проходження виробничої практики студентів

Факультети	Роки	Курс	Кількість студентів	Одержали оцінки				
				«Відмінно», %	«Добре», %	«Відмінно» та «добре», %	«Задовільно», %	«Незадовільно», %
Біологічний	2007	IV	66	57,0	39,0	96,0	4,0	-
	2008	IV	69	59,0	41,0	100,0	-	-
Геолого-географічний	2007	III,IV	166	57,0	40,0	97,0	3,0	-
	2008	III,IV	143	59,0	41,0	97,0	2,0	-
Економічний	2007	V	220	87,0	13,0	100,0	-	-
	2008	V	221	84,0	16,0	100,0	-	-
Екологічний	-	-	-	-	-	-	-	-
	2008	III,V	48	92,0	8,0	100,0	-	-
МЕВ і тур. бізнесу	2007	V	45	87,0	13,0	100,0	-	-
	2008	V	53	92,0	8,0	100,0	-	-
Іноземних мов	2007	V	128	80,0	17,0	97,0	3,0	-
	2008	V	139	76,0	22,0	98,0	2,0	-
Історичний	2007	V	69	80,0	20,0	100,0	-	-
	2008	V	59	77,0	23,0	100,0	-	-
Комп'ютерних наук	2007	V	25	100,0	-	100,0	-	-
	2008	V	27	100,0	-	100,0	-	-
Механіко-математичний	2007	V	109	59,0	36,0	95,0	5,0	-
	2008	V	93	50,0	46,0	96,0	4,0	-
Медичний	2007	V	46	90,0	10,0	100,0	-	-
	2008	V	50	90,0	10,0	100,0	-	-
Психології	2007	V	86	83,0	17,0	100,0	-	-
	2008	V	73	84,0	16,0	100,0	-	-
Радіофізичний	2007	V	87	65,0	31,0	96,0	4,0	-
	2008	V	81	67,0	29,0	96,0	4,0	-
Соціологічний	2007	V	71	78,0	22,0	100,0	-	-
	2008	V	83	73,0	27,0	100,0	-	-
Фізико-енергетичний	2007	V	4	100,0	-	100,0	-	-
	2008	V	3	100,0	-	100,0	-	-
Фізико-технічний	2007	V	37	79,0	21,0	100,0	-	-
	2008	V	38	73,0	27,0	100,0	-	-
Фізичний	2007	V	71	75,0	21,0	96,0	4,0	-
	2008	V	82	66,0	28,0	94,0	6,0	-
Філологічний	2007	V	137	58,0	40,0	98,0	2,0	-
	2008	V	149	61,0	36,0	97,0	3,0	-
Філософський	2007	IV	41	93,0	7,0	100,0	-	-
	2008	IV	48	85,0	15,0	100,0	-	-
Хімічний	2007	V	53,0	91,0	9,0	100,0	-	-
	2008	V	49	92,0	8,0	100,0	-	-
Юридичний	2007	IV	70	100,0	-	100,0	-	-
	2008	IV	90	97,0	3,0	100,0	-	-
Усього	2007		1531	82,0	16,0	98,0	2,0	-
	2008		1607	81,0	18,0	99,0	1,0	-

Таблиця 4.10

Керівництво виробничою практикою студентів

Факультети	Роки	Курс	Кількість студентів	Керували практикою				
				Усього	Проф., докт., %	Доц., канд., %	Проф., доц. разом, %	Інших, %
Біологічний	2006	IV	66	27	18,0	60,0	78,0	22,0
	2007	IV	69	29	17,0	63,0	80,0	20,0
Геолого-географічний	2006	III, V	166	28	30,0	53,0	83,0	17,0
	2007	III, V	143	24	27,0	65,0	92,0	8,0
Економічний	2007	V	220	29	17,0	73,0	90,0	10,0
	2008	V	221	26	9,0	81,0	90,0	10,0
Екологічний	-	-	-	-	-	-	-	-
	2008	III, V	48	2	-	100,0	100,0	-
МЕВ і тур. бізнесу	2007	V	45	2	-	100,0	100,0	-
	2008	V	53	4	-	100,0	100,0	-
Іноземних мов	2007	V	128	37	10,0	57,0	67,0	33,0
	2008	V	139	38	10,0	62,0	72,0	28,0
Історичний	2007	V	69	9	-	100,0	100,0	-
	2008	V	59	7	14,0	86,0	100,0	-
Комп'ютерних наук	2007	V	25	3	67,0	33,0	100,0	-
	2008	V	27	4	66,0	34,0	100,0	-
Механіко-математичний	2007	V	109	12	17,0	58,0	75,0	25,0
	2008	V	93	10	20,0	80,0	100,0	-
Медичний	2007	V	46	6	34,0	50,0	84,0	16,0
	2008	V	50	6	24,0	60,0	84,0	16,0
Психології	2007	V	86	19	42,0	58,0	100,0	-
	2008	V	73	17	47,0	53,0	100,0	-
Радіофізичний	2007	V	87	42	66,0	32,0	98,0	2,0
	2008	V	81	41	65,0	35,0	100,0	-
Соціологічний	2007	V	71	6	-	100,0	100,0	-
	2008	V	83	7	-	100,0	100,0	-
Фізико-енергетичний	2007	V	4	1	100,0	-	100,0	-
	2008	V	3	1	100,0	-	100,0	-
Фізико-технічний	2007	V	37	18	57,0	43,0	100,0	-
	2008	V	38	18	61,0	39,0	100,0	-
Фізичний	2007	V	71	17	17,0	83,0	100,0	-
	2008	V	82	19	27,0	73,0	100,0	-
Філологічний	2007	V	137	26	20,0	69,0	89,0	11,0
	2008	V	149	27	31,0	66,0	97,0	3,0
Філософський	2007	IV	41	15	26,0	74,0	100,0	-
	2008	IV	48	15	26,0	74,0	100,0	-
Хімічний	2007	V	53	4	25,0	25,0	50,0	50,0
	2008	V	49	4,0	50,0	50,0	100,0	-
Юридичний	2007	IV	70	2	-	100,0	100,0	-
	2008	IV	99	2	-	100,0	100,0	-
Усього	2007		1531	303	43,0	48,0	91,0	9,0
	2008		1607	299	47,0	51,0	98,0	2,0

V

ОРГАНІЗАЦІЯ ДОВУЗІВСЬКОЇ ОСВІТИ

Організацію довузівської освіти зосереджено в Центрі довузівської освіти, який об'єднує підготовчі курси, школу дистанційного навчання і Малий каразінський університет. Організаційну та навчальну роботу в Центрі забезпечують 8 штатних співробітників та 84 доценти, викладачі, аспіранти та співробітники університету, залучені до педагогічної роботи за рекомендаціями факультетів.

Основними завданнями цього підрозділу є

- активне співробітництво з середніми навчальними закладами Харкова і області й інших міст України з метою пропаганди фундаментальної університетської освіти;
- підготовка учнів за всіма предметами незалежного оцінювання якості освіти та вступних випробувань; залучення молоді до вступу в університет;
- співпраця з факультетськими комісіями сприяння новому набору;
- профорієнтаційна робота серед школярів, участь в організації масових заходів для учнівської молоді;
- пошук та підтримка обдарованих дітей, сприяння їх подальшій освіті;
- надання інформаційних послуг щодо факультетів і спеціальностей та умов прийому до університету.

Підготовка до вступу в університет

Підготовка учнів навчальних закладів Харкова і Харківської області здійснюється за предметами незалежного оцінювання якості освіти та вступних випробувань на вечірніх, недільних та літніх підготовчих курсах, на яких минулого навчального року в 67 групах за 13 предметами навчалися біля 1100 слухачів.

Профорієнтацію та довузівську підготовку серед випускників навчальних закладів інших регіонів України здійснює школа дистанційного навчання. Цього року діяльність школи здійснювалася на підставі 22 договорів про співробітництво, укладених між університетом та навчальними закладами Харківської, Дніпропетровської, Донецької, Запорізької, Кіровоградської, Полтавської, Сумської і Луганської областей та АР Крим. Двічі проводилися установчі семінари для організаторів довузівської підготовки в представництвах Центру довузівської освіти. З метою залучення учнів, які цікавляться фізикою, до навчання на факультетах фізичного напрямку викладачі школи дистанційного навчання взяли участь у семінарах

викладачів фізики, які проводилися Харківським обласним науково-методичним інститутом безперервної освіти на базі лабораторії методики викладання фізики фізичного факультету.

Протягом минулого навчального року в представництвах школи в профільних класах, а також на заочних підготовчих курсах навчалися 360 учнів. На шкільних канікулах для учнів дистанційної та заочної форм навчання проведено дві сесії, під час яких відбулися лекції, практичні заняття за тестовими технологіями, індивідуальні консультації. Учні мали можливість взяти участь у Днях відкритих дверей, університетських олімпіадах, згідно з Правилами прийому – в співбесідах на окремі факультети. Для учнів дистанційної та заочної форм навчання проведено 12 екскурсій до музеїв університету, Центральної наукової бібліотеки, обсерваторії, організовано зустрічі з деканами фізико-математичного та хімічного факультетів, ученими університету.

У 2007/2008 навчальному році 30 учнів дистанційної та заочної форм підготовки стали переможцями університетських олімпіад.

Малий каразінський університет

Малий каразінський університет надав змогу 585 дітям віком від 5 до 16 років протягом навчального року набути додаткову освіту за напрямками: програмування та інформатика, математика, англійська мова, фізика, хімія, біологія, психологія, літературна творчість. Крім цього, групи Малого каразінського університету працюють на базі комп'ютерного факультету університету та Чугуївського багатопрофільного ліцею. Для обдарованих дітей організовано спеціальні групи підготовки до олімпіад і конкурсів різного рівня.

Спільно з механіко-математичним факультетом у Малому університеті другий рік працює Заочна математична школа для учнів 6-8 класів із сільських шкіл Харківської області. Щомісяця 69 учнів одержували завдання з методичними вказівками. Перевірені завдання та рекомендації щодо їх виконання поверталися учням. У січні та березні 2008 р. для учнів цієї школи в університеті відбулися очні заняття та консультації.

Протягом навчального року учні Малого каразінського університету успішно брали участь в учнівських наукових змаганнях. У III (обласному) етапі Всеукраїнських учнівських олімпіад взяли участь чотири команди Малого університету (математика, фізика, хімія, біологія), з 33 членів цих команд 24 стали переможцями, а команда з математики посіла перше місце. Загалом серед переможців III етапу 118 є учнями Малого університету, які посіли 127 призових місць, а 28 з них стали переможцями IV етапу. Також успішно виступили учні в інших змаганнях: у Московській відкритій олімпіаді МДУ (10 переможців); у відкритій фізико-математичній олімпіаді Рішельєвського ліцею в Одесі; у Всеукраїнській Інтернет-олімпіаді в Одесі (8 призових місць); у Київському міжнародному математичному фестивалі (10 переможців); в університетському фізико-математичному святі «Наукові старті»; у Хіміко-біологічному турнірі ім. І. І. Мечникова.

24 травня 2008 року проведено VII підсумкову наукову конференцію Малого університету, присвячену Дням науки в Харкові. На конференції

учні представили 68 доповідей. Науковими керівниками учнів були понад 20 викладачів, аспірантів та студентів університету. До конференції видано тези доповідей, учасників нагороджено грамотами та пам'ятними сувенірами, а викладачі одержали подяки від ректора університету.

Робота з обдарованими дітьми

Крім організації навчальної роботи в підрозділах, Центром проводиться робота з пошуку обдарованих дітей та сприяння їх подальшому розвитку і навчанню. На початку навчального року спільно з фізико-математичними факультетами університету та фізико-математичним ліцеєм № 27 для учнів 5-8 класів в університеті проведено фізико-математичне свято «Наукові старту», в якому взяли участь понад 700 школярів. Під час свята відбулися лекції та особисті олімпіади, переможців змагань запрошено до навчання в Малому каразінському університеті на пільгових умовах. Біологічним та хімічним факультетами 24 листопада 2007 р. проведено Хіміко-біологічний турнір імені І. І. Мечникова. Історичний та геолого-географічний факультети забезпечують якісну підтримку обдарованих дітей в обласних історичній та географічній школах, що діють при Харківській обласній станції юних туристів. З 50 учнями цих шкіл заняття проводять 9 викладачів університету.

З 12 січня по 7 лютого 2008 р. в університеті було проведено III етап Всеукраїнських учнівських олімпіад по Харківській області з 6 дисциплін (1648 учнів). В організації та проведенні цих олімпіад взяли участь факультети механіко-математичний, фізичний, хімічний, геолого-географічний, історичний, економічний та Центр довузівської освіти.

В університеті було проведено відбірково-тренувальні збори для формування команд Харківської області для участі в IV етапі Всеукраїнських учнівських олімпіад з 6 предметів. У травні 2008 р. відповідно до наказу Міністра освіти і науки України в університеті було проведено відбірково-тренувальні збори з формування та підготовки команди України на Міжнародну олімпіаду з хімії (науковий керівник зборів та керівник команди проф. Холін Ю. В.) У липні 2008 р., змагаючись на 40 Міжнародній олімпіаді з хімії з командами 70 країн світу, команда України, що складалася з 4 осіб, виборола 3 золоті та 1 срібну медаль.

Співпраця з Малою академією наук України

Харківське територіальне відділення МАН України, президентом якого є ректор університету, проф. В. С. Бакіров, забезпечує підтримку обдарованої учнівської молоді, залучення її до наукових досліджень, експериментальної та винахідницької роботи в різних галузях науки і техніки, сприяє роботі учнів у секціях, школах, участі в наукових читаннях, турнірах, науково-практичних конференціях тощо.

З 2 по 17 лютого 2008 р. за безпосередньою участю викладачів та наукових співробітників університету відбувся II етап Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук України (XIII обласний конкурс-захист).

На розгляд журі 43 секцій конкурсу-захисту було подано 1037 науково-дослідницьких робіт слухачів, кандидатів та дійсних членів Харківського

територіального відділення Малої академії наук України – переможців шкільних, районних етапів конкурсу з усіх районів та міст області. Захист переважної кількості робіт відбувся в університеті.

Багато викладачів та науковців історичного, геолого-географічного, філологічного, механіко-математичного, фізичного, хімічного, біологічного, соціологічного, філософського, юридичного факультетів та факультету психології здійснювали наукове керівництво учнями-членами МАН. У цьому році за підсумками III етапу команда Харківського територіального відділення МАН посіла I місце на Україні (31 переможець, із них 9 посіли перші місця).

29 травня 2008 р. в університеті відбулося урочисте вшанування переможців III етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАН України, всі вони одержали від ректора пам'ятні подарунки та запрошення до вступу в університет на пільгових умовах, а їхні наукові керівники – подяки від президента Харківського територіального відділення МАН України.

Триває взаємодія університету з територіальними відділеннями МАН Дніпропетровської, Полтавської областей та АР Крим. Протягом останніх 5 років учні університету є кураторами діяльності членів МАН АР Крим за напрямками: математика, фізика, інформатика й астрономія. Викладачі фізичного, радіофізичного та механіко-математичного факультетів щорічно беруть участь у проведенні II етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідних робіт учнів-членів МАН АР Крим, в установчій сесії та літніх зборів членів МАН Криму. Щорічно члени МАН АР Крим та переможці республіканських олімпіад Криму стають студентами університету.

Профорієнтаційна робота

Підсумки прийому на 1 курс у 2007 році показали, що робота із забезпечення набору на спеціальності фізико-математичних напрямів була недостатньою. У зв'язку із цим в університеті протягом 2007/2008 навчального року відбулася низка заходів, спрямованих на забезпечення набору в 2008 році. Так, 8 жовтня 2007 р. на засіданні ректорату було розглянуто питання про ефективність заходів щодо забезпечення набору на перший курс, де було відзначено, що демографічна ситуація в Україні, зниження інтересу учнів до математики і фізики та рівня знань із цих предметів вимагають додаткових зусиль для залучення вступників до університету. На засіданні ректорату 11 листопада 2007 р. було прийнято рішення про активізацію профорієнтаційної роботи факультетів та оновлення планів роботи комісії сприяння новому набору. 29 листопада 2007 р. на засіданні Вченої ради університету було обговорено стан профорієнтаційної роботи на фізико-математичних факультетах та прийнято Програму профорієнтаційної діяльності цих факультетів.

1 лютого 2008 р. за ініціативою ректора було створено Штаб з організації вступної кампанії «Абітурієнт–2008» з двома відділами. Перший відділ під керівництвом проф. О. М. Лактіонова забезпечував ідейну, інформаційну та іміджеву складові цієї кампанії, другий відділ під керівництвом доц.

А. А. Завгороднього забезпечував організаційні заходи – складання банку даних шкіл, в яких працюють сумлінні вчителі та є здібні учні, своєчасна розробка, забезпечення друкування та розповсюдження різноманітної інформаційної та рекламної продукції – газет, компакт-дисків, організація виїздів представників університету до навчальних закладів Харківської області; запрошення до вступу на факультети фізичного напрямку всіх переможців районних олімпіад з фізики районів м. Харкова і Харківської області. Центр довузівської освіти провів моніторинг за різними напрямками: аналіз типових та профільних шкільних навчальних планів, даних про кількість учнів у профільних класах, дані приймальної комісії тощо. Результати цього моніторингу впроваджено в практику роботи факультетських комісій сприяння новому набору.

Зусиллями Штабу «Абітурієнт–2008» майже усі середні навчальні заклади Харкова було розподілено між факультетами, представники факультетів забезпечили школи інформаційними матеріалами про університет, підготовленими Центром довузівської освіти та Штабом. Усі райони Харківської області було розподілено між факультетами фізичного напрямку, в значній кількості шкіл Харківської області відбулися зустрічі викладачів та професорів цих факультетів з учнями, вчителями та батьками.

У профорієнтаційній роботі протягом навчального року взяли участь комісії сприяння новому набору всіх факультетів, але слід особливо відзначити активність роботи комісій хімічного, фізико-технічного, фізичного факультетів.

Хімічний факультет провів моніторинг усіх шкіл Харкова, ціллю якого було встановлення контактів з учителями з метою розвитку співробітництва шкіл із університетом. На факультеті проведено науково-методичну конференцію з учителями шкіл Київського району. Крім Харкова, в 400 шкіл України було направлено інформаційні листи – запрошення до вступу до університету.

На фізичному факультеті щонеділі проводяться заняття школи Юних фізиків, у червні для значної кількості школярів були проведені заняття в лабораторіях факультету, відбулися зустрічі з науковцями та викладачами.

Фізико-технічний факультет провів 12 занять-семінарів для старшокласників, відкрив лабораторію інтерактивного навчання, в якій проведено 21 зустріч із школярами під час шкільних канікул.

На екологічному факультеті працює Школа Юних екологів.

Історичний та геолого-географічний факультети забезпечують роботу шкіл Юних істориків та Юних географів при Обласній станції юних туристів.

Взаємодія із середніми навчальними закладами

Університет має довірливі стосунки більше ніж із 600 середніми навчальними закладами м. Харкова, районів Харківської та інших областей України. Угодами обумовлено надання викладачами і співробітниками університету методичної допомоги учителям і консультацій школярам. Для учнів цих шкіл в університеті постійно організовуються спеціальні заняття, екскурсії на факультети, демонстрації фізичних експериментів та екскурсії до НДІ астрономії. Найбільш плідним є співробітництво університету

з низкою шкіл, кількість випускників яких із року в рік переважає серед вступників до університету. Крім університетських Харківського та Феодосійського ліцеїв, це школи № 27, 3, 46, 45, 6, 47, 55, 173, 172, 162, 62, 17, 5, 1, 122, 119, 169, 164, 116, 14, 12, ліцей «Професіонал», випускники яких щорічно подають заяви до вступу в університет у кількості від 20 до 60 осіб.

Протягом навчального року в університеті проведено два Дні відкритих дверей. 28 жовтня 2007 р. в Дні відкритих дверей брали участь 1100 абітурієнтів, 27 січня 2008 р. – понад 1340 абітурієнтів.

Університет брав участь у виставках «Світ освіти» у Харкові, в Києві, у Львові, на яких було розповсюджено інформаційні матеріали та запрошення до вступу в університет.

Навесні в університеті згідно з графіком відбулася 41 олімпіада з профільних предметів. Переможців цих олімпіад запрошено до вступу в університет на пільгових умовах.

Шефська допомога

Щорічно на початку навчального року в Богодухові для учнів шкіл району проводиться «День Каразінського університету», де співробітники і викладачі університету виступають із популярними лекціями, надають консультації щодо вступу до університету, розповсюджують інформаційні матеріали.

У жовтні 2007 р. через відділ освіти Богодухівського району до кожної школи передано оновлені інформаційні матеріали про університет та факультети, методичні та навчальні матеріали для вступників, у тому числі, з предметів незалежного тестування, компакт-диски про університет.

У листопаді 2007 р. відбувся виїзд представників університету, приймальної комісії, факультетів, Центру довузівської освіти для зустрічі з директорами шкіл Богодухівського району. Підшефній Кручанській школі передано навчальні посібники, лабораторне обладнання, надано матеріальну допомогу.

Протягом грудня 2007 р. та січня 2008 р. за домовленістю із Богодухівським районним відділом освіти було надано методичну допомогу вчителям та проведено консультації й тренінги для команд Богодухівського району, які брали участь у III етапі Всеукраїнських учнівських олімпіад у 2008 р.

Щорічно університет надає можливість дітям-сиротам, дітям-інвалідам та учням підшефної загальноосвітньої санаторної школи-інтернату для дітей із захворюваннями серцево-судинної системи безкоштовно підготуватися до вступу в університет та інші навчальні заклади за предметами вступних іспитів і незалежного тестування, створюючи для них зручний розклад занять. У цьому навчальному році на підготовчих курсах Центру довузівської освіти безкоштовно навчалися 65 дітей-сиріт та дітей-інвалідів.

При Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна діють два ліцеї – Харківський і Феодосійський

У Харківському університетському ліцеї в минулому році навчалися 456 учнів, закінчили – 82, з них 8 нагороджено медалями. В ліцеї працюють 77 ви-

кладачів, серед них 28 кандидатів наук, 29 викладачів вищої категорії, 7 учителів зі званням «Старший учитель», 4 учителя-методиста. У 2007/2008 навчальному році 15 учнів стали переможцями II етапу, 4 – переможцями III етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад, 1 – переможцем IV етапу. Один учень ліцею став дипломантом Міжнародного конкурсу «Русский язык» у м. Москва. Спільно з університетом у квітні ліцей провів VII обласну конференцію-конкурс «Каразінський колоквіум», у роботі якого взяли участь 120 учнів з 32 закладів освіти Харкова, Харківської області та Феодосії. Значна частина переможців – це учні ліцею.

Протягом року ліцеїсти мають можливість виконувати лабораторні роботи в лабораторіях фізичного, фізико-технічного та хімічного факультетів. Для учнів ліцею було організовано туристичний похід до Криму, екскурсійні поїздки до Лондона, Будапешту, Відня, Одеси, Києва, Ужгорода, Полтави, Чугуєва, Святогорська. Влітку відбулася чергова сумісна археологічна експедиція до Національного археологічного заповідника «Херсонес Таврійський».

У Феодосійському фізико-математичному ліцеї навчалися 60 учнів, закінчили ліцей 31 учень, з них 1 одержав медаль. У ліцеї працюють 20 викладачів, переважна більшість із них мають високі категорії. У квітні 2008 р. учні та викладачі Феодосійського ліцею приїжджали до Харкова. Для них в університеті організували заняття та консультації з базових дисциплін, знайомство з факультетами та підрозділами університету, зустріч із ліцеїстами та викладачами Харківського ліцею. З учні ліцею успішно взяли участь у VII Каразінському колоквіумі, один учень одержав диплом II ступеня. Серед ліцеїстів чимало учнів-членів Малої академії наук України, один учень ліцею став переможцем II етапу Всеукраїнського конкурсу МАН.

Рекламна діяльність

Протягом року відділ контрактного навчання своєчасно забезпечував у ЗМІ рекламу всіх заходів, що проводяться в університеті для школярів.

За ініціативою Штабу «Абітурієнт–2008» редакція газети «Харківський університет» підготувала два спеціальні кольорові номери газети для вступників; факультети розробили, видали та розповсюдили інформаційні листівки; факультети фізичного профілю та Центр довузівської освіти розробили, виготовили та розповсюдили по школах компакт-диски для вступників; постійно поновлювалась інформація для вступників на сайтах університету, факультетів та Центру довузівської освіти.

VI

ОРГАНІЗАЦІЯ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ

У 2007/2008 навчальному році факультет післядипломної освіти працював у таких напрямках:

- організація роботи з підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників університету;
- організація роботи з підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників інших вищих навчальних закладів;
- перепідготовка осіб з вищою освітою;
- організація роботи курсів підвищення кваліфікації за економічними спеціальностями для студентів старших курсів;
- підвищення кваліфікації керівників та фахівців наукових закладів та бізнес-структур.

Основною формою підвищення наукової та методичної кваліфікації викладачів університету є стажування. Зі 131 викладача, які проходили стажування, 21 особа стажувалася на кафедрах інших навчальних закладів (16% від загальної кількості), 37 осіб – в наукових установах (28%) та 54 особи (41%) стажувалися на споріднених кафедрах університету. Порівняно з минулими роками збільшилася кількість викладачів, які обирають для свого стажування наукові заклади.

Терміном від 1,5 до 4 місяців пройшли стажування близько 50% викладачів, терміном більше 4 місяців стажувалися 4 викладачі.

Загальні відомості щодо підвищення кваліфікації викладачів університету представлені в табл. 6.1.

Підсумками роботи стажистів є 7 монографій, що майже вдвічі більше, ніж у попередньому навчальному році, 13 посібників, понад 40 статей. Були надруковані 2 навчальні посібники та історичний нарис.

Деякі викладачі використовували час, відведений на стажування, для завершення роботи над кандидатськими (5 осіб) та докторськими (3 особи) дисертаціями.

Дані про виконання факультетами плану підвищення кваліфікації викладачів у 2007/2008 навчальному році показують, що порівняно з минулим роком виконання плану покращилося.

Належна увага підвищенню кваліфікації приділяється на таких факультетах, як фізико-технічний, радіофізичний, фізичний, іноземних мов, економічний. У 2007/2008 навчальному році вище середньоуніверситетського показники на факультетах екологічному, соціологічному, філософському, хімічному та Інституті високих технологій. На факультетах філологічному, геолого-географічному, психології відсоток виконання плану підвищення кваліфікації значно менший за 50%. (табл. 6.2).

Таблиця 6.1

**Підвищення кваліфікації викладачів університету
в 2007/2008 навчальному році**

Факультети	Кількість направлених на стажування	З відривом від роботи				Без відриву від роботи			
		1 міс.	1,5 – 4 міс.	більше 4 міс.	Усього	1 міс.	1,5 – 4 міс.	4,5 – 6 міс.	Усього
Біологічний	6	2	-	-	2	4	-	-	4
Геолого-географічний	3	-	-	-	-	2	1	-	3
Екологічний	2	-	-	-	-	2	-	-	2
Економічний	12	-	-	-	-	6	6	-	12
Міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу	1	-	-	-	-	1	-	-	1
Іноземних мов	31	1	1	2	4	8	19	-	27
Історичний	5	-	-	-	-	1	4	-	5
Механіко- математичний	9	-	5	-	5	-	3	1	4
Психології	1	-	1	-	1	-	-	-	-
Радіофізичний	9	-	-	-	-	5	4	-	9
Соціологічний	3	-	-	-	-	3	-	-	3
Фізико-технічний	11	-	-	-	-	8	3	-	11
Фізико-енергетичний	1	-	-	-	-	-	1	-	1
Комп'ютерних наук	4	-	-	-	-	4	-	-	4
Фізичний	11	-	1	-	1	6	4	-	10
Філологічний	6	1	2	-	3	-	3	-	3
Філософський	7	1	-	1	2	4	1	-	5
Фундаментальної медицини	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Хімічний	6	0	1	-	1	2	3	-	5
Юридичний	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Центр міжнарод. освіти	3	-	-	-	-	-	3	-	3
Кафедра фізич. вихов. та спорту	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом по університету	131	5	11	3	19	56	55	1	112

Протягом року в університеті на кафедрах пройшли підвищення кваліфікації 100 викладачів вищих навчальних закладів, що на 7% більше, ніж у попередньому році. Факультет післядипломної освіти організував безкоштовне стажування 32 викладачів вищих навчальних закладів Харкова, з якими університет має двосторонні угоди про співпрацю на 2006–2010 рр. Також організація стажування викладачів інших вищих навчальних закладів здійснювалася на контрактних засадах. За цією формою стажування пройшли 9 осіб.

Серед факультетів, які прийняли найбільшу кількість стажистів, слід відзначити: факультет іноземних мов (34 особи), фізичний – 13 осіб, механіко-математичний – 9 осіб, філологічний – 8 осіб, філософський та історичний – по 6 осіб.

Таблиця 6.2

Виконання плану підвищення кваліфікації викладачів університету по факультетах за 2007/2008 навчальний рік

Факультети	Кількість викладачів, яким було заплановано підвищення кваліфікації	Кількість викладачів, які пройшли стажування	Виконання плану (%)
Біологічний	10	6	60
Геолого-географічний	11	3	27
Екологічний	1	2	200
Економічний	15	12	80
Міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу	2	1	50
Іноземних мов	38	31	81,6
Історичний	9	5	55,6
Механіко-математичний	16	9	56
Психології	7	1	14
Радіофізичний	9	9	100
Соціологічний	3	3	100
Фізико-технічний	8	11	137,5
Фізико-енергетичний	1	1	100
Факультет комп'ютерних наук	2	4	200
Фізичний	13	11	84,6
Філологічний	19	6	31,6
Філософський	10	7	70
Фундаментальної медицини	0	0	0
Хімічний	9	6	66,7
Юридичний	1	0	0
Центр міжнародної освіти	7	3	42,9
Кафедра фізич. виховання та спорту	7	0	0
Разом по університету:	198	131	66

Таблиця 6.3

**Програми підвищення кваліфікації осіб,
які провадять діяльність на ринках фінансових послуг**

Види курсів	Категорії слухачів	Кількість слухачів
Довгострокові курси підвищення кваліфікації	Керівники страхових компаній	17
Короткострокові курси підвищення кваліфікації	Фахівці страхових компаній	35
	Фахівці ломбардів	10
	Фахівці кредитних спілок	1
	Фахівці фінансових компаній	5
	Фахівці ігрного бізнесу	7
Разом		75

Найбільшу кількість викладачів-стажистів прийняли кафедри німецької та французької мов (11 осіб), англійської філології та мовної підготовки ЦМО (по 6 осіб), англійської мови та історії російської літератури (по 5 осіб), теоретичної механіки та історії української літератури (по 4 особи).

У 2007/2008 навчальному році факультет післядипломної освіти подовжив роботу з надання освітніх послуг згідно з договором про співробітництво № 32 від 22.06.2005 р. між Державною комісією з регулювання ринків фінансових послуг України та університетом щодо навчання, перепідготовки та підвищення кваліфікації фахівців, які здійснюють діяльність на ринках фінансових послуг. Були проведені короткотермінові курси підвищення кваліфікації фахівців з фінансового моніторингу страхових компаній, ломбардів, кредитних спілок та фінансових компаній, на яких навчалися 28 осіб.

Було укладено новий договір між Державною комісією з регулювання ринків фінансових послуг України та Харківським національним університетом імені В. Н. Каразіна за № 15 від 19.03.08 р., згідно з яким були розширені рамки надання послуг. Окрім існуючих професійних програм з підвищення кваліфікації керівників та бухгалтерів страхових компаній, програм навчання з підвищення кваліфікації працівників та керівників підрозділів страхових компаній, кредитних спілок, ломбардів та фінансових установ, відповідальних за проведення фінансового моніторингу, додано програми з підвищення кваліфікації керівників та бухгалтерів ломбардів, кредитних спілок та працівників недержавних пенсійних фондів.

Згідно з новим договором були проведені короткотермінові курси з фінансового моніторингу для фахівців компаній (4 групи), на яких навчалися 30 осіб. У липні організовано заняття на довгострокових курсах підвищення кваліфікації для 17 керівників страхових компаній.

Усього протягом навчального року на курсах підвищення кваліфікації за різними програмами навчалися 75 осіб (табл. 6.3).

У 2007/2008 навчальному році факультет післядипломної освіти в межах ліцензійного обсягу подовжив перепідготовку осіб з вищою освітою. За спеціальностями «Фінанси», «Міжнародна економіка» та «Валеологія» на факультеті навчалися 94 особи.

VII

КУЛЬТУРНО-ПРОСВІТНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ. ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ І СПОРТ

7.1. Культурно-просвітницька діяльність

Одним з пріоритетів у діяльності ректорату, професорсько-викладацького колективу, громадських організацій університету в 2007/2008 навчальному році була виховна робота.

В університеті проведено численні культурно-просвітницькі заходи, зокрема:

– 1 вересня 2007 року під час свята «День знань» майже 2 тисячі першокурсників були посвячені у студенти;

– 13-15 вересня відбувся IX Міжнародний фестиваль наукової фантастики та популяризації науки «Зоряний міст»;

– 10 жовтня відбулася творча зустріч з лауреатом Державної премії імені Т. Шевченка поетом Степаном Сапеляком;

– 22-29 жовтня проведено щорічний конкурс творчості першокурсників «Альма матер – 2007», а 19 листопада відбувся гала-концерт та церемонія нагородження переможців конкурсу творчості першокурсників «Альма матер – 2007»,

– 7 грудня проведено творчу зустріч студентів університету з письменниками – учасниками міжнародного фестивалю сучасного мистецтва «Харківська барикада»;

– 29 січня 2008 р. відбулася урочиста Асамблея вчених рад університету та святковий концерт з нагоди 203-ї річниці заснування університету;

– 26 березня в університеті пройшов традиційний конкурс «Красуня університету – 2008», переможницею якого стала студентка факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу Діана Мельничук;

– 7 квітня відбувся загальноуніверситетський фестиваль команд КВК;

– 8 квітня відбулася урочиста зустріч з учасниками антифашистського опору в роки Великої Вітчизняної війни, присвячена Міжнародному дню звільнення в'язнів фашистських концтаборів і 45-й річниці створення Харківської обласної організації борців антифашистського опору, і тематичний концерт;

– у квітні – травні 2008 р. проведено традиційні Дні факультетів;

– 8 травня відбулося урочисте покладання квітів до пам'ятника студентам з нагоди 63-річниці Перемоги у Великій Вітчизняній війні і святковий концерт;

– 20-25 травня університетський студентський хор брав участь у XXVII Міжнародному фестивалі церковної музики у Польщі (м. Хайновка);

– 3 липня проведено урочистий церемоніал випуску студентів 2008 року і святковий концерт у ХАТОБі.

У 2008 році виповнилося 200 років від першого випуску Харківського університету. З цієї нагоди Асоціація випускників, викладачів і друзів ХНУ імені В. Н. Каразіна та ректорат університету започаткували свято – День випускника Харківського університету. Перший День випускника відбувся 19 квітня 2008 р. Цей захід був спрямований на підвищення престижу університету як провідного центру вищої освіти і науки та укріплення зв'язків університету з його вихованцями.

В День випускника до університету завітали близько 15 тисяч випускників, які навчалися на різних факультетах протягом останніх 50 років. Для випускників були організовані екскурсії до Музею історії університету та Центральної наукової бібліотеки, зустрічі з поетами та письменниками – випускниками університету, презентації книг, виданих за підтримки Асоціації випускників (І. Є. Тарапов «Интеллектуальный труд, наука и образование. Кризис в Украине», Н. М. Березюк «Неизвестный В. Я. Джунковский: ректор Харьковского университета», «Почесні члени Харківського університету» (керівник авторського колективу В. І. Кадеєв)), святкові концерти, фотовиставки, виставки стінгазет тощо. Після урочистостей, проведених на майданчику біля університету, та зустрічей на факультетах на площі Свободи відбувся великий концерт за участю груп «Харків», «БумБокс», «Quest Pistols» і «Океан Ельзи».

Реалізація різноманітних форм та методів культурно-просвітницької роботи здійснюється безпосередньо через творчі об'єднання та колективи, які існують у Культурному центрі університету та охоплюють понад 450 студентів:

- ансамбль народного танцю «Сонцеворот»;
- академічний студентський хор;
- фольк-гурт «Веснянки»;
- команди КВК «Університет», «Експромт», «Ну і ну», «Банан» та інші;
- ансамбль сучасного естрадного танцю «Фаворит»;
- клуб шанувальників поезії;
- шоу-балет «Контраст»;
- клуб інтелектуальних ігор «Фенікс».

У вересні 2007 р. студент фізичного факультету Валерій Рябчунов посів перше місце у Міжнародному конкурсі-фестивалі сучасного мистецтва «Сузір'я Орла – 2007» (м. Орел, Росія) в номінації «Естрадний вокал».

Команда КВК «Університет» у липні 2008 р. взяла участь у музичному фестивалі команд КВК «Голосящий КиВиН – 2008» у м. Юрмалі (Латвія), а також вийшла до фіналу ігор Вищої Української ліги, що відбудеться у вересні 2008 р. у м. Києві.

2007/2008 навчальний рік був плідним для редакції газети «Харківський університет». Побачили світ 17 номерів газети, два з яких – для абітурієнтів. На сторінках видання з'явилися нові рубрики: «Маю право», «Університет on-line», «Форум». Остання рубрика виникла у зв'язку з відкриттям у лютому

2008 р. інтернет-форуму газети (www-gazeta.univer.kharkov.ua/forum). Співробітники редакції та студентські кореспонденти у звітному році взяли участь у ІІ миському форумі вузівських і шкільних газет (відзначені Грамотою); у ІІ Міжнародній науково-практичній конференції «Асоціювання студентської журналістики: через навчання до професійного розвитку» і Всеукраїнському конкурсі студентських засобів масової інформації в м. Запоріжжя, де газета посіла друге місце в номінації «Краще офіційне видання вищого навчального закладу». У традиційному обласному творчому конкурсі журналістів «Часопис–2008» колектив редакції здобув Почесну грамоту.

Всеукраїнський науково-популярний журнал «UNIVERSITATES. Наука та просвіта» протягом 2007/2008 навчального року виходив чотири рази.

На сторінках журналу виступали відомі українські та російські вчені, науковці, журналісти, популяризатори науки. Серед них члени-кореспонденти НАН України М. І. Багров, Г. О. Ковтун, В. В. Сльозов, професори О. І. Коробов, В. М. Куклін, Ю. Г. Шкуратов, Є. С. Шматко, Л. Ф. Черногор, Ю. О. Чернецький, І. Г. Черваньов та інші; журналісти газети «Дзеркало тижня» В. І. Гаташ, віце-президент Міжнародного фонду пам'яті Бориса Чичибабіна Л. С. Карась-Чичибабіна та багато інших авторів.

Окремий номер у 2008 році (№ 1 (33)) був присвячений 200-тій річниці астрономії в Харківському університеті. У номері опубліковані матеріали Ю. В. Александрова та Ю. Г. Шкуратова «200 лет астрономии в Харьковском университете» зі вступним словом члена редакційної ради журналу академіка НАН України Л. М. Литвиненка, Ю. Г. Шкуратова «Луна: какою она видна нам в телескоп», Д. Ф. Лупішка «Космонавтика и астрономия в значках. О чем может рассказать небольшая коллекция», М. А. Балишева «Белой акации гроздь душистые...» Астроном Николай Федорович Бобровников» та інші.

Журнал висвітлював актуальні питання сучасної науки, наукові відкриття, створення нових технологій. Зокрема, цій тематиці були присвячені статті про розвиток географічної науки в контексті соціальних змін постіндустріальної епохи (М. І. Багров), нові археологічні знахідки (К. В. Мизгін), екологію геокосмосу (Л. Ф. Черногор). Опубліковані в журналах матеріали висвітлювали постаті всесвітньо відомих діячів науки і культури О. М. Ляпунова (автор О. А. Борисенко), Л. Д. Ландау (автор В. В. Софроній), М. А. Ізмайлова (автори В. І. Лебідь, М. О. Мчедлов-Петросян, В. Г. Берьозкін, Ю. В. Холін), М. І. Пирогова (автори В. М. Лісовий, Ж. М. Перцева, В. О. Ольховський), А. Ф. Коні (автори М. А. Балишев, О. О. Шандула), Б. О. Чичибабіна (автори Л. С. Карась-Чичибабіна, О. І. Коробов), Андрія Миронова (автор С. Б. Зайцева).

Журнал виступав інформаційним партнером всеукраїнського конкурсу «Наука та інновації – суспільству». Члени редакційної колегії проводили виставки журналу «UNIVERSITATES» на конференціях, семінарах, урочистих заходах, що відбувалися в Харкові та Києві.

До Дня випускника Харківського університету, присвяченого 200-тій річниці першого випуску університету, видано альманах «UNIVERSITATES. Наука та просвіта». Цей альманах містить найбільш актуальні і цікаві статті, опубліковані на сторінках журналу за 8 років його існування.

7.2. Фізичне виховання та розвиток спорту

У 2007/2008 навчальному році кафедра фізичного виховання та спорту проводила навчальний процес з фізичного виховання шляхом організації груп з видів спорту з урахуванням інтересів студентів та можливостей спортивних споруд університету. Понад 4000 студентів обрали таку форму занять з фізичного виховання. Особливою популярністю серед студентів користуються аеробіка та атлетична підготовка в тренажерних залах. Кожну з цих фізкультурних спеціалізацій обрали понад тисяча студентів. Популярні також волейбол, баскетбол, міні-футбол, теніс, настільний теніс, бадмінтон та бокс.

Для студентів, які за результатами медичного огляду були віднесені до спеціального відділення, заняття проводилися кваліфікованими викладачами в окремих групах. На жаль, на даний час понад 40 % студентів знаходяться на диспансерному обліку в обласній студентській лікарні.

Основою спортивно-масової роботи в університеті стала якісно спланована робота спортивних секцій і фізкультурно-оздоровчих груп, а також система спортивних змагань серед факультетів. У 57-й Спартакіаді університету взяли участь 1265 студентів. У першій групі факультетів у комплексному заліку Спартакіади перемогла команда економічного факультету, друге місце посіла команда інституту високих технологій, третє – фізичного факультету. У другій групі факультетів перемогли студенти біологічного факультету, друге місце вибороли студенти екологічного факультету, третє – геолого-географічного факультету.

Окрім традиційної студентської Спартакіади, були проведені волейбольний турнір класичних університетів України, присвячений пам'яті заслуженого тренера України В. С. Пономаренка, спортивне свято першокурсників, кубки студентського профкому з волейболу, баскетболу та настільного тенісу, 9-й кубок ректора з міні-футболу, у якому разом зі студентами змагалися команди викладачів і випускників університету. У квітні 2008 року було проведено спортивні змагання з ігрових видів спорту «Кубок дружби», у яких змагалися студентські команди нашого та Львівського національного університету імені Івана Франка. Напруженість боротьби за перемогу в кожному турнірі та активна підтримка вболівальниками своїх команд свідчать, що за останні роки інтерес до занять фізичною культурою та спортом в університеті значно зріс, причому не лише серед студентської молоді, а й серед працівників, які мали змогу відвідувати спортивні секції та фізкультурно-оздоровчі групи з аеробіки, волейболу, тенісу та міні-футболу, а також займатися атлетичною підготовкою у тренажерній залі.

Збірні команди працівників університету брали участь в обласній Спартакіаді «Здоров'я» серед вищих навчальних закладів. Чемпіонами цих змагань стали команди з настільного тенісу, тенісу та бадмінтону. У загальнокомандному заліку Спартакіади «Здоров'я» університет посів третє місце серед вищих навчальних закладів Харківщини.

Студентські збірні команди університету брали участь у 15-й Спартакіаді вищих навчальних закладів Харківської області. Призерами цих змагань стали

команди з настільного тенісу, тенісу, шахів, спортивного орієнтування та баскетболу (чоловіки). У загальнокомандному заліку збірна команда університету посіла шосте місце.

Провідні спортсмени університету досягли значних успіхів у спортивних змаганнях найвищого рівня. Студентка хімічного факультету Вікторія Коваль перемогла на етапі Кубка світу зі стрільби з лука. Гідно представила нашу країну на чемпіонаті світу з плавання Катерина Зубкова (факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу). Вона стала срібним та бронзовим призером цих змагань і встановила рекорд Європи на дистанції 100 м на спині. У серпні 2008 року ці студентки представляли нашу країну на Олімпійських іграх 2008 р. у Пекіні.

Чемпіоном Європи серед юніорів з пауерліфтингу став студент радіофізичного факультету Максим Масюк.

Університет має спеціалізовані спортивні бази: тенісний комплекс «Унікорт», де протягом навчального року було завершено заміну покриття кортів на сучасне покриття «тенісит» і реконструйовано трибуну для глядачів, а також фехтувальний клуб «Уніфехт». Проводився ремонт навчально-спортивного комплексу «Каразінський», але значна його частина потребує капітального ремонту. Спортивну залу навчального корпусу на пл. Свободи, 6 частково відремонтовано та обладнано для проведення занять з настільного тенісу та бадмінтону. Ремонтні роботи проведено у спортивних залах головного корпусу та Інституту високих технологій. Розпочато реконструкцію спортивних майданчиків у спортивно-оздоровчому таборі «Фігуровка».

Минулого навчального року продовжувалась робота спортивних кімнат у студентських гуртожитках №10 та №11, де студенти у вечірній час мали змогу займатися настільним тенісом та атлетичною підготовкою.

VIII

ПРИЙОМ СТУДЕНТІВ НА ПЕРШИЙ КУРС У 2008 р.

Прийом здійснювався на денну та заочну форму навчання з фінансуванням навчання за рахунок коштів держбюджету або фізичних і юридичних осіб (за контрактом). У 2008 р. абітурієнтам, які вступали на перший курс, відповідно до Правил прийому, як конкурсні оцінки зараховувалися оцінки сертифікатів Українського центру оцінювання якості освіти з української мови та літератури, математики, хімії, фізики, біології, географії, історії України, всесвітньої історії, основ правознавства; вступні іспити проводилися лише з іноземної мови та творчого конкурсу.

Денна форма навчання. Прийом абітурієнтів здійснювався за 35 напрямками підготовки. Загальний ліцензований обсяг складав 3365 місць, державне замовлення – 1658 місць (у 2007 р. – 1603 місця).

До університету у 2008 р. на денну форму навчання було подано 8030 заяв абітурієнтів, серед них на місця держзамовлення – 6977 заяв (у 2007 р. – 3156 заяв). 7190 заяв поступили від осіб, які закінчили середню школу у 2008 році (зараховано 2170 осіб), від випускників ПТУ – 36 (зараховано 4 особи), від випускників ВНЗ I–II рівнів акредитації – 228 (зараховано 70 осіб). Серед абітурієнтів було 1757 медалістів шкіл (зараховано 466 осіб), серед яких 766 закінчили у 2008 р. школу у Харкові або Харківській області (зараховано 277 осіб) (табл. 8.1).

Міністерство освіти і науки України у 2008 році виділило університету квоту прийому сільської молоді у кількості 29 місць, на ці місця зараховано 6 осіб (3 особи за напрямом підготовки «Історія», 2 – «Географія», 1 – «Математика»).

Квота для прикордонних областей Росії складала 37 місць, на які зараховано 2 особи.

Університет отримав квоту прийому іноземних громадян у межах державного замовлення у кількості 16 місць: напрям підготовки «Філологія», спеціальність «Англійська мова та література» – 3 місця (країни-замовники: Туркменістан – 2, Придністров'я – 1), напрям підготовки «Біологія» – 1 (Придністров'я), напрям підготовки «Менеджмент» – 2 (В'єтнам), напрям підготовки «Туризм» – 1 (Росія), напрям підготовки «Інформатика» – 1 (Марокко), напрям підготовки «Психологія» – 1 (Придністров'я), напрям підготовки «Соціологія» – 3 (Туркменістан – 1, Азербайджан – 2), напрям підготовки «Філологія», спеціальність «Прикладна лінгвістика» – 1 (Казахстан), напрям підготовки «Журналістика» – 2 (Грузія – 1, Узбекистан – 1), спеціальність «Лікувальна справа» – 1 (Йорданія),

Таблиця 8.1

Дані про зарахування на перший курс за денною формою навчання у 2008 р.

	Подано заяв	Зараховано
Усього	8030	2348
На місця держзамовлення	6977	1642
Жінки	5512	1503
Чоловіки	2518	845
<i>Із загальної кількості закінчили у 2008 р.</i>		
ІІ класів	7190	2170
ПТУ	36	4
ВНЗ I-II рівнів акредитації	228	70
ліцеї ХНУ	100	58
<i>Усього закінчили з відзнакою у 2008 р.</i>	1794	474
з них:		
медалістів шкіл	1757	466
медалістів Харкова і області	766	277
<i>Пільговий контингент</i>	202	86
з них:		
чорнобильці	52	15
інваліди I-II груп	98	38
діти-сироти	45	29
Сільська молодь	1449	408
<i>Мешканці</i>		
Харківської області загалом	4578	1581
м. Харкова	3028	1114
міст Харківської області	737	214
сіл Харківської області	813	253
Громадяни прикордонних областей Росії	4	2
Квота МОН України для іноземних громадян	16	Зарахування триває

Від абітурієнтів пільгового контингенту було подано 202 заяви (у 2007 р. – 137), серед них були: особи, що постраждали від Чорнобильської катастрофи – 52 (у 2007 р. – 36), інваліди I-II груп – 98 (у 2007 р. – 60), діти-сироти та діти, які залишилися без батьківського піклування – 45 (у 2007 р. – 36). З числа пільговиків цих категорій зараховано до університету 86 осіб (табл. 8.1, 8.2), у минулому році 68 осіб.

У 2008 році один абітурієнт за рекомендацією органів охорони здоров'я та соціального захисту населення був зарахований на місце понад державне замовлення (біологічний факультет) за результатами співбесіди з правом навчання за місцем проживання.

Конкурс в цілому по університету на денну форму навчання (бюджет) склав 4.25 (у 2007 р. – 1.99). Таке підвищення конкурсу пов'язане, в першу чергу, з відсутністю вступних екзаменів на більшості факультетів і можливістю подавати заяви на декілька напрямів.

Найбільший конкурс був за такими напрямками підготовки (табл. 8.2): «Маркетинг» – 19.17, «Право» – 15.65, «Облік і аудит» – 14.30, «Економі-

Таблиця 8.2

План прийому та конкурсна ситуація у 2007 р. на денну форму навчання

Факультет	Напрямок підготовки (спеціальність)	Ліцензія	Держзам.	Зараховано на місяць держзам.	Рекомендовано до зарахування на контракт	Конкурс	Прохідний бал із 400 (напів-прохідний)
1	2	3	4	5	6	7	8
Іноземних мов	Філологія (англійська мова і література, переклад)	300	90	87	63	4.36	349
	Філологія (німецька мова і література, переклад)		20	20	8	2.50	334
	Філологія (французька мова і література, переклад)		18	18	9	2.11	334
	Філологія (перекладач іспанської мови і літератури)		4	4	5	1.75	351
	Філологія (перекладач китайської мови і літератури)		3	3	13	8.00	346
Історичний	Історія	180	80	80	35	4.49	372 (371)
Біологічний	Біологія	130	85	85	17	3.86	380
Геолого-географічний	Географія	90	50	50	14	1.96	353
	Геологія	60	30	30	13	1.87	352
Екологічний	Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування	55	40	40	8	3.08	359 (357)
Економічний	Економічна теорія	30	10	10	6	5.50	380
	Економічна кібернетика	30	6	6	12	13.67	392

Таблиця 8.2 (продовження)

1	2	3	4	5	6	7	8
Економічний	Фінанси і кредит	135	40	38	83	7.85	395
	Прикладна статистика	25	6	6	0	5.17	380
	Менеджмент	110	40	42	27	2.38	344
	Міжнародна економіка	60	25	26	34	3.92	360 (358)
	Маркетинг	60	6	6	6	19.17	397
	Облік і аудит	70	10	10	22	14.30	393 (391)
Комп'ютерних наук	Комп'ютерні науки	70	40	40	10	5.93	380
	Системна інженерія	70	20	20	7	6.50	372 (370)
Міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу	Міжнародні відносини	75	35	37	43	6.86	350 (349)
	Туризм	50	25	24	25	7.56	390
Медичний	Лікувальна справа	200	30	29	59	5.33	376 (375)
Механіко-математичний	Математика	75	47	41	0	1.77	351
	Прикладна математика	55	48	48	0	2.40	374
	Механіка	20	15	15	0	3.13	352
	Інформатика	50	40	39	0	2.50	362
Психології	Психологія	140	50	49	43	4.74	370 (369)
Радіофізичний	Прикладна фізика	105	95	95	0	1.34	333 (332)
	Мікро- та наноелектроніка	30	10	10	0	2.00	342
Соціологічний	Соціологія	135	75	72	19	4.09	369 (368)
	Політологія	50	15	15	5	8.53	387
Фізико-енергетичний	Прикладна фізика	45	40	40	0	1.60	341
Фізико-технічний	Прикладна фізика	80	70	70	3	1.71	349
Фізичний	Фізика	145	75	75	3	1.41	346 (345)
Філологічний	Філологія (українська мова і література)	105	100	100	4	3.28	191 (190)*
	Філологія (російська мова і література)	27	25	25	2	1.56	324

Таблиця 8.2 (продовження)

1	2	3	4	5	6	7	8
Філологічний	Філологія (прикладна лінгвістика)	30	20	19	6	2.55	530 (528)**
	Журналістика	85	35	33	29	6.31	543**
Філософський	Філософія	50	20	20	4	5.40	374
	Культурологія	50	20	20	0	4.05	355
	Здоров'я людини	75	25	25	0	2.84	341
Хімічний	Хімія	100	70	70	9	2.44	360
Юридичний	Право	100	40	40	57	15.65	400

* – максимальний бал – 200, ** – максимальний бал – 600.

Таблиця 8.3

План прийому та конкурсна ситуація у 2008 році на заочну форму навчання

Факультет	Напрямок підготовки (спеціальність)	Ліцензія	Держзам.	Зараховано на місця держзам.	Рекомендовано до зарахування на контракт	Конкурс	Прохідний бал із 400
1	2	3	4	5	6	7	8
Іноземних мов	Філологія (англійська мова і література)	250	14	14	6	2.07	290
	Філологія (німецька мова і література)		2	2	1	1.00	299
	Філологія (французька мова і література)		2	2	0	2.50	345
Історичний	Історія	180	15	15	8	2.13	337
Біологічний	Біологія	150	25	25	15	2.40	353
Геолого-географічний	Географія	90	13	13	2	0.77	270
	Геологія	60	3	3	1	1.67	311
Екологічний	Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування	55	5	5	5	1.00	248
Економічний	Фінанси і кредит	310	4	2	5	2.50	354
	Менеджмент	60	10	4	3	1.00	316
	Міжнародна економіка	55	6	3	4	1.00	323
	Маркетинг	65	4	2	5	0.75	279
	Облік і аудит	100	6	4	7	1.33	307

Таблиця 8.3 (продовження)

1	2	3	4	5	6	7	8
Міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу	Міжнародні відносини	80	5	5	11	3.00	345
	Туризм	50	3	3	17	3.00	340
Механіко-математичний	Інформатика	70	3	3	1	1.33	337
Психології	Психологія	150	7	7	9	2.57	367
Соціологічний	Соціологія	135	10	10	6	3.80	348
	Політологія	50	8	8	0	2.63	346
Філологічний	Філологія (українська мова і література)	40	16	16	6	1.94	169*
	Журналістика	85	3	3	21	7.00	513**
	Філологія (російська мова і література)	10	2	2	3	2.00	303
Філософський	Філософія	50	5	5	1	2.20	335
Хімічний	Хімія	65	1	1	6	1.00	353
Юридичний	Право	75	5	5	70	7.20	382

* – максимальний бал – 200, ** – максимальний бал – 600.

чна кібернетика» – 13.67, «Політологія» – 8.53, «Філологія (перекладач китайської мови і літератури)» – 8.00. Найнижчий конкурс був на деякі напрями підготовки факультетів фізико-математичного профілю.

Серед зарахованих на денну форму навчання 654 абітурієнти були учасниками олімпіад різного рівня (у 2007 р. – 459), з них 16 є переможцями IV етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад з базових дисциплін (у 2007 р. – 19), 17 – переможцями III етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад (у 2007 р. – 8), 565 є переможцями олімпіад, які проводив університет (у 2007 р. – 367), 5 – призерами III етапу конкурсів-захистів МАН, 32 – призерами II (Харківського обласного) етапу. Студентом фізичного факультету став срібний медаліст 39 Міжнародної олімпіади з фізики, випускник Харківського фізико-математичного ліцею № 27 Андрій Божко, на біологічний факультет вступила бронзова медалістка 19 Міжнародної олімпіади з біології, випускниця Харківської гімназії № 47 Анастасія Бондарева.

Як і раніше, рівень підготовки абітурієнтів був достатньо високим. Середній бал атестату серед зарахованих на денну форму навчання в цілому по університету становить з п'ятибальною шкалою 4.62. Найвищий бал у зарахованих на напрям підготовки «Філологія», спеціальність «Перекладач китайської мови і літератури» – 5.00, напрям підготовки «Філологія», спеціальність «Французька мова і література» – 4.84, напрям підготовки «Облік і аудит» – 4.83, напрям підготовки «Міжнародні відносини» – 4.81.

Заочна форма навчання. Держзамовлення на заочну форму навчання складало 177 місць (у 2007 р. – 168), середній конкурс на які становив 1.90 (у 2007 р. – 1.61). Найбільший конкурс на заочну форму навчання був на такі напрями підготовки: «Право» – 7.20, «Журналістика» – 7.00, «Соціологія» – 3.80, «Міжнародні відносини» та «Туризм» – 3.00 (табл. 8.3).

Навчання за контрактом. Прийом документів від абітурієнтів на навчання за контрактом проводиться в університеті до 30 серпня. За станом на 6 серпня до зарахування на денну форму навчання рекомендовано 706 абітурієнтів (у минулому році – 486), на заочну – 213 (у минулому році – 198).

Вступні іспити були проведені в строк, згідно з розкладом. Усі предметні екзаменаційні комісії працювали чітко та злагоджено. Протягом роботи приймальної комісії не було подано жодної апеляції на результати вступних іспитів, що свідчить про ретельність перевірки екзаменаційних робіт та об'єктивність при виставленні оцінок.

Комп'ютерне забезпечення роботи приймальної комісії здійснювалося Центром комп'ютерних технологій і було оперативним та чітким.

IX

НАУКОВО-ДОСЛІДНА ДІЯЛЬНІСТЬ

9.1. Науково-дослідна робота

Наукова і науково-технічна діяльність в університеті організовується, здійснюється і фінансується відповідно до Законів України «Про вищу освіту», «Про освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Положення про організацію наукової, науково-технічної діяльності у вищих навчальних закладах III та IV рівнів акредитації», Статуту університету й інших нормативно-правових актів і є невід'ємною складовою освітянської діяльності. Учені університету проводять фундаментальні, прикладні та пошукові науково-дослідні роботи за рахунок держбюджетного фінансування, за державними та міжнародними програмами, проектами, грантами і госпдоговорами. Розподіл науково-дослідних робіт за факультетами й інститутами, їх обсяги наведено у табл. 9.1 та 9.2.

В університеті продовжує діяти фонд фундаментальних досліджень Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. За рахунок коштів цього фонду в 2007 р. виконано 15 науково-дослідних робіт на загальну суму 270,0 тис. грн. У 2008 р. за рахунок цього фонду виконується 18 НДР на загальну суму 290,0 тис. грн.

До тематичного плану НДДКР, що фінансуються Міністерством освіти і науки України за рахунок державного бюджету, у 2007 р. було включено 130 науково-дослідних робіт на суму 12958,2 тис. грн., у тому числі 111 фундаментальних науково-дослідних робіт із обсягом фінансування 10335,6 тис. грн. та 19 прикладних науково-дослідних робіт із обсягом фінансування 2622,6 тис. грн., у т.ч. 1405,4 тис. грн. – цільові кошти на придбання обладнання. У 2008 р. до тематичного плану включено 129 НДР із обсягом фінансування 16230,0 тис. грн., у тому числі 90 фундаментальних науково-дослідних робіт із обсягом фінансування 9984,8 тис. грн. та 39 прикладних науково-дослідних робіт із обсягом фінансування 6245,2 тис. грн. На придбання обладнання для прикладних розробок виділені цільові кошти в розмірі 2457,4 тис. грн.

У 2008 р. завершуються 94 науково-дослідні роботи. У зв'язку з цим керівництво науково-дослідної частини разом із науковою громадськістю, представниками НАН України та керівниками НДР провели конкурсний відбір проектів наукових досліджень і розробок, що виконуватимуться в університеті починаючи з 2009 року, за рахунок видатків загального фонду державного бюджету. Згідно з наказом ректора університету № 0304-1/080 від 06.05.2008 р. була здійснена експертиза проектів щодо їх відповідності вимогам МОН України. Проекти подані на розгляд наукових рад МОН

**Розподіл обсягів науково-дослідних робіт з усіх видів фінансування по наукових підрозділах
Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна у 2007 р.**

№ з/п	Факультет	2007 р. (фактично)							
		Міністерство освіти і науки				Господоговірні роботи		Фонд фундаментальних НДР ХНУ	
		§ 1		§ 52		кіль- кість	обсяг, тис. грн	кіль- кість	обсяг, тис. грн.
		кіль- кість	обсяг, тис. грн.	кіль- кість	обсяг, тис. грн				
1.	Біологічний	8	420,2	1	25,0			1	20,0
2.	Геолого-географічний	9	413,8	2	78,0	4	60,4		
3.	Екологічний	1	78,4			1	3,7		
4.	Економічний	5	291,1					1	20,0
5.	Іноземних мов	1	30,0						
6.	Інститут астрономії	5	718,2	2	205,0	1	16,7		
7.	Інститут біології	8	799,3	1	18,0	1	4,2		
8.	Інститут високих технологій	19	2894,0	2	99,0	9	1106,6	2	30,0
9.	Інститут хімії	4	642,4	1	18,0	5	208,2		
10.	Історичний	1	40,7					2	35,0
11.	Медичний	2	96,9						
12.	Механіко-математичний	10	540,5	2	38,0				
13.	Радіофізичний	27	2862,0	2	160,0	7	66,9	4	105,0
14.	Соціологічний	3	222,4			1	17,5		
15.	Факультет психології	2	50,6						
16.	Фізичний	12	865,4	3	93,0	2	33,3	1	25,0
17.	Філологічний					1	4,2	1	10,0
18.	Філософії	4	210,9					1	10,0
19.	Хімічний	8	335,0	1	19,0	1	12,9	2	10,0
20.	Юридичний	1	41,0					1	25,0
	Придбання обладнання		1405,4						
	УСЬОГО	130	12958,2	17	753,0	29	1474,2	15	270,0

**Розподіл обсягів науково-дослідних робіт з усіх видів фінансування по наукових підрозділах
Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна у 2008 р.**

№ з/п	Факультет	2008 р. (план)							
		Міністерство освіти і науки				Господогівірні роботи		Фонд фундаментальних НДР ХНУ	
		§ 1		§ 52		кіль- кість	обсяг, тис. грн	кіль- кість	обсяг, тис. грн
		кіль- кість	обсяг, тис. грн.	кіль- кість	обсяг, тис. грн				
1.	Біологічний	8	495,0	1	35,0			1	25,0
2.	Геолого-географічний	9	512,8	1	40,0				
3.	Екологічний	1	93,4						
4.	Економічний	4	344,3						
5.	Іноземних мов	1	32,5						
6.	Інститут астрономії	5	852,7	2	230,5			2	20,0
7.	Інститут біології	8	943,6	2	100,0	3	18,0		
8.	Інститут високих технологій	19	3494,5	3	200,0	7	825,2	1	15,0
9.	Інститут хімії	4	762,6	1	40,0	1	12,0		
10.	Історичний	1	47,2					1	10,0
11.	Медичний	2	109,8						
12.	Механіко-математичний	10	639,5	1	40,0				
13.	Радіофізичний	27	3404,2	1	110,0	3	22,0	4	85,0
14.	Соціологічний	3	254,7					2	35,0
15.	Факультет психології	2	60,3					1	15,0
16.	Фізичний	12	1027,6	2	90,0			1	25,0
17.	Філологічний							1	10,0
18.	Філософії	4	251,4					1	10,0
19.	Хімічний	8	397,6	1	40,0	1	20,0	2	20,0
20.	Юридичний	1	48,9					1	20,0
	Придбання обладнання		2457,4						
	УСЬОГО	129	16230,0	15	925,5	15	897,2	18	290,0

України та секцій за фаховими напрямками для подальшого включення їх до тематичного плану НДДКР університету на 2009 рік.

Проводиться робота щодо залучення для фінансування науково-дослідних робіт позабюджетних коштів. За рахунок коштів замовників (спеціального фінансування) у 2007 р. в університеті виконувалось 29 НДР на загальну суму 1474,2 тис. грн. У 2008 р. виконується 15 НДР на загальну суму 897,2 тис. грн.

За рахунок коштів МОН України на умовах конкурсу у 2007 р. із фонду фундаментальних досліджень, грантів по міжнародним зобов'язанням та по науковим и науково-технічним розробкам, за державними цільовими програмами було профінансовано 15 НДР на суму 163 тис. грн. Крім того, було профінансовано 2 договори на підтримку об'єктів, що становлять національне надбання на суму 290 тис. грн. У 2008 р. фінансування цих договорів продовжено також на суму 290 тис. грн. За рахунок фонду фундаментальних досліджень та інших грантів Міністерство освіти і науки України підписало 13 договорів на суму 635,5 тис. грн.

Переважна частина позабюджетних коштів припадає на фінансування робіт, що проводяться в межах міжнародних грантів і програм. В університеті виконується 12 міжнародних наукових грантів на загальну суму 1,35 млн. доларів США. Для факультетів фізичного профілю, як і раніше, основним джерелом позабюджетного фінансування є роботи, що виконуються за проектами Українського науково-технологічного центру. Усього за програмами УНТЦ, CRDF у 2007 р. виконувалось 11 проектів: в Інституті високих технологій – 5 (керівники Гірка І. О., Лазурік В. Т., Муратов В. І., Дудник О. В., Попов Г. Ф.); на радіофізичному факультеті – 1 (керівник Єфремов В. О.); на хімічному факультеті – 1 (керівник Кравченко А. В.); на соціологічному факультеті – 2 (керівники Куценко О. Д., Бабенко С. С.); на механіко-математичному факультеті – 1 (керівник Загинайлов Г. І.); у науково-дослідному інституті хімії – 1 (керівники Краснопорова А. П., Дорошенко А. О., Рошаль О. Д.).

Учені університету брали участь у міжнародних науково-технічних програмах. Так, науковці соціологічного факультету беруть участь у міжнародних проектах: INTAS (2004–2007 рр.) «Соціальні і політичні тренди зміни в країнах СНД: ключові індикатори і соціальні вимірювання транзиту», «Схеми міграції в новому Європейському просторі» INTAS (2005–2007 рр.) – керівник професор Ніколаєвський В. М.; міжнародний проект TEMPUS «Розвиток студентського самоврядування: від пострадянської до європейської моделі» (2006–2008 рр.) – керівник професор Бакіров В. С.; проекті за фінансової підтримки Міжнародного Фонду «Відродження»: «Ставлення академічної спільноти до університетської автономії та порядку її впровадження» (2006–2007 рр.) – керівник професор Кізілов О. І.

Факультет психології бере участь у виконанні міжнародних проектів «Крос-культурне дослідження мудрості» (проект між університетом Торонто (Канада), Харківським національним університетом (Україна), Хоккай-Гакуен університетом (Японія), університетом Пекіна (Китай), університетом штату Флоріда (США), 2007–2009 рр.).

На факультеті іноземних мов упродовж 4 років виконується міжнародний грант Німецької служби академічних обмінів DAAD у межах програми

«Сприяння розвитку германістики в країнах Центральної та Східної Європи» та Програми партнерського співробітництва між Харківським національним університетом імені В.Н. Каразіна та Університетом Фрідріха-Олександра Ерланген-Нюрнберг (ФРН) на написання підручника для студентів-германістів. Перша частина підручника (з грифом МОН) вже видана і використовується як основна на факультетах іноземних мов в університетах Харкова, Києва, Вінниці, Луганська.

У березні 2008 р. в університеті створено Центр краєзнавства, на який покладено завдання дослідження історії Слобожанщини, Харківщини та історії нашого університету.

Умови, за яких проводяться наукові дослідження, продовжують залишатися складними. Це пов'язано з тим, що вже понад 10 років держбюджетне фінансування науково-дослідних робіт здійснюється, в основному, за статтями «заробітна плата» і «нарахування на заробітну плату». Виконання експериментальних науково-дослідних робіт проходить за умов подальшого старіння матеріально-технічної бази. Це викликає серйозне занепокоєння, тому що вже зараз виникають проблеми з участі вчених університету у міжнародних програмах. Непоодинокими є випадки, коли провідні наукові видання відхиляють статті, в яких наукові експериментальні результати отримано на застарілому обладнанні. Протягом року продовжувався демонтаж і списання застарілого обладнання і приладів. Щорічно, починаючи з 1992 р., в університеті списується 1200–1500 одиниць наукового та навчального обладнання на десятки мільйонів гривень. За 2007 рік списано 621 одиницю обладнання. За перше півріччя 2008 р. списано і демонтовано 320 одиниць приладів і обладнання. На переробні підприємства в 2007 р. відправлено дорогоцінних металів: золота – 180,67 г, срібла – 1830,66 г, платини – 10,32 г, паладію – 39,10 г. За 2007 р. за рахунок коштів Міністерства освіти і науки України було придбано дві одиниці приладів на суму 1405,4 тис. грн. У першому півріччі 2008 р. на переробні підприємства відправлено: золота – 262,4 г, срібла – 2788,8 г, платини – 14,23 г, паладію – 50,24 г. За рахунок коштів МОН України в 2008 р. придбано два прилади на суму 2457,4 тис. грн. Нагальною проблемою залишається поліпшення матеріально-технічної бази університету як для наукової, так і для навчальної діяльності.

Наукове обладнання університет отримує за рахунок цільового бюджетного фінансування з ОАО «SELMI», а також за кошти грантів.

Університет проводить ремонт і повірку засобів вимірювання. У 2007 р. відремонтовано 311 одиниць, з них: навчальних – 302 одиниці, наукових – 55 одиниць. Повірено прилади і обладнання: всього 25 одиниць, з них: навчальних – 23 одиниці, наукових – 2 одиниці. У першому півріччі 2008 р. відремонтовано 311 одиниць, з них: навчальних – 232 одиниці, наукових – 79 одиниць. Повірено: всього – 19 одиниць, з них: навчальних – 17, наукових – 2 одиниці.

9.2. Результати науково-дослідних робіт

У 2007 р. завершено 12 науково-дослідних робіт, що фінансувалися за рахунок державного бюджету, 9 НДР виконувались за рахунок грантів

ДФФД. Крім того, у 2007 р. виконано 29 госпдоговірних науково-дослідних робіт і 15 науково-дослідних робіт, що фінансувалися за рахунок фонду фундаментальних досліджень університету. Практично всі науково-дослідні роботи виконувалися в межах пріоритетних напрямів сучасної науки і техніки. З робіт, що мають інноваційну спрямованість, можна навести такі:

1. НДР *«Комплексне дослідження екологічного стану ландшафтів з використанням нових експресних фізико-хімічних засобів та методик»* (керівник роботи Полевич О. В., канд. техн. наук, пров. науковий співробітник). Запропоновано для комплексного дослідження компонентів ландшафтів метод рентгенофлуоресцентного аналізу. Метод надає можливість отримувати для різних регіонів і типів ландшафтів результати, що можна зіставляти.

2. НДР *«Розробка озono-хвильової системи для створення біоактиватора синтезу активних мікробних полімерів»*, що виконувалась співробітниками фізичного і радіофізичного факультетів (керівник роботи Сухов В. М., канд. ф.-м. наук, доцент). В результаті виконання НДР створено макет біоактиватора синтезу окремих біологічно активних речовин та розвитку захисних реакцій у біооб'єктів до дії несприятливих факторів зовнішнього середовища. Застосування цього приладу значно розширить можливість інтенсифікації процесів добування різних продуктів метаболізму і сприятиме зниженню собівартості кінцевої продукції. Результати досліджень можуть бути застосовані в біотехнологічній галузі, а саме: в технологіях синтезу біологічно активних речовин, фітобіології, при культивуванні клітин різних рослин, садівництві для підвищення стійкості фруктів, ягід та процесів біодеструкції.

3. НДР *«Методологічні принципи формування технологій соціально-етичного маркетингу на мікро- та макрорівнях»* (керівник – Семеняк І. В., д. екон. наук, професор). У роботі представлено наукове узагальнення умов розвитку та використання соціально-етичного маркетингу, розробка принципів і методів обґрунтування соціально-етичних маркетингових технологій, адаптованих до турбулентних ринків та євроінтеграційних перспектив України. Створено концептуальні основи регулювання маркетингових технологій на макро- та мікрорівнях для забезпечення високої ефективності маркетингу і конкурентної стійкості суб'єктів господарювання. Отримані теоретико-методологічні, процедурно-методичні, інструментальні результати слугують розвитку маркетингової науки й практики стратегічного і тактичного управління конкурентоспроможністю українських підприємств і гармонізації соціальних вимог до маркетингових технологій та отриманих за їх використання результатів.

У 2007 році більше 50 робіт брали участь у 25-му конкурсі фундаментальних досліджень, який проводився Міністерством освіти і науки України. 7 проектів стали переможцями цього конкурсу: керівники Михайленко В. С. (Інститут високих технологій), Орлов В. Д. (хімічний факультет), Черановський В. О. (НДІ хімії), Ткаченко М. В. (фізичний факультет), Божков А. І. (НДІ біології), Матвеев А. В. (геолого-географічний факультет), Жолткевич Г. М. (механіко-математичний факультет).

Всього за рахунок фонду фундаментальних досліджень виконувалось 9 тем на загальну суму 196,0 тис. грн.

Наукові досягнення вчених університету відзначено преміями, нагородами, вченими званнями, стипендіями.

Указом Президента України від 10.12.2007 р. № 1191/2007 Державною премією України в галузі науки і техніки відзначено докт. хім. наук, проректора Холіна Юрія Валентиновича за цикл наукових праць «Супрамолекулярні координаційні сполуки».

Указом Президента України від 17.01.2008 р. № 32/2008 орденом «За заслуги» I ступеня нагороджений проректор з наукової роботи, чл.-кор. НАН України Залюбовський Ілля Іванович, раніше нагороджений орденами II та III ступеня.

З нагоди Дня науки за багаторічну сумлінну працю, вагомий внесок у розвиток наукової сфери співробітники університету одержали нагороди: нагрудний знак «Петро Могила» – декан філософського факультету Карпенко І. В., професор Куделко С. М.; нагрудний знак «За наукові досягнення» – професор Гладких М. Т., професор Катрич В. О., доцент Сухов В. М., доцент Фареник В. І.; нагрудний знак «Відмінник освіти України» – доцент Жмурко В. В.; Почесну грамоту Міністерства освіти і науки України – заступник начальника планово-фінансового відділу Калініченко С. І., професор Тирнов О. Ф., доцент Целуйко О. Ф., заступник головного бухгалтера Челомбітько Т. І.

Висока оцінка професійних, наукових та особистих якостей, досягнень у сфері освіти і науки надана представникам університету, які стали переможцями IX обласного конкурсу «Вища школа Харківщини – кращі імена», що проводився у 2007 році. У номінації «Декан факультету» переможцем визнано Посохова С. І. – докт. істор. наук, професора, декана історичного факультету. В номінації «Директор (завідувач) музею ВНЗ» переможцем став Лунячек Р. Е. – директор Музею природи. Нагороду «За відданість науці» отримав проректор з наукової роботи, чл.-кор. НАН України Залюбовський І. І.

У 2008 р. згідно з рішенням Комітету з призначення іменних стипендій облдержадміністрації в галузі науки призначено стипендії видатним науковцям: імені М. М. Бекетова в галузі хімії – докт. хім. наук, професору Мчедлову-Петросяну М. О.; імені В. Н. Каразіна в галузі гуманітарних наук – канд. істор. наук, доценту Зайцеву Б. П.; імені К. Д. Синельникова в галузі фізики та астрономії для молодих учених – канд. фіз.-мат. наук, науковому співробітнику Маковецькому Є. Д.

Згідно з рішенням колегії МОН України та постановою Президії Комітету з Державних премій України в галузі науки і техніки, стипендію Кабінету Міністрів України для молодих учених одержують Богатиренко С. І. та Сліпко В. А. (фізико-технічний факультет).

Результати наукових досліджень щорічно широко представляються в наукових публікаціях, на конференціях, семінарах і виставках.

У 2007 р. опубліковано 66 монографій, 38 випусків «Вісника ХНУ імені В. Н. Каразіна», 51 збірник наукових праць, понад 4000 статей і тез доповідей (близько 25 % опубліковано у провідних зарубіжних виданнях), одержано 10 патентів України, власником яких є університет, та 36 патентів, власни-

Оприлюднення результатів науково-дослідної роботи у 2008 р.

№ з/п	Факультет, підрозділ	Вісники	Збірники наукових праць	Монографії	Статті		Тези доповідей		Патенти	Кількість праціників, які брали участь у конференціях	Конференції		Виставки	
					Усього	У зарубіжних виданнях	Усього	У зарубіжних виданнях			Усього	Міжнародні	Проведені в університеті	Виставки, в яких університет брав участь
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1.	Біологічний	2	1	5	76	9	118	29	8	86	4	1	1	1
2.	Геолого-географічний	1	5	1	101	10	46	3	8	47	4	3		
3.	Екологічний	1	2		47	3	17		3	12	3	2	1	
4.	Економічний	4		11	131	4	71			39	7	3		
5.	Іноземних мов	3	5	2	194	7	119	5		80	12	3		
6.	Ін-т високих технологій	4	1	4	122	54	124	49		11	5	2		
7.	Історичний	1	5	7	211	17	83	13		13	7	5	14	
8.	МЕВ та турист. бізнесу		4	4	85	3	63	3		34	4	1		
9.	Механіко-математичний	4	3	1	53	35	53	13		32	6	5		
10.	Психології	2	2	1	82		23	2		19	2	2		
11.	Радіофізичний	1	5	2	204	79	175	65	8	67	6	5	1	5
12.	Соціологічний	1	2	5	141	14	98	20		64	6	5		
13.	Фізичний	1	2		114	58	159	44		37	2	2		
14.	Філологічний	4	1	6	217	15	2			50	10	5		
15.	Філософський	6	6	6	251	21	63	12	6	71	14	8		5
16.	Медичний	1	2	1	107	4	77	1	6	47	7	3		
17.	Хімічний	1		1	62	37	148	31	3	146	3	2		
18.	Юридичний	1	2	4	37		48			3	4	3	1	
19.	НДІ астрономії			1	62	58	48	34		33	1	1		
20.	НДІ біології		1	2	42	6	37	20		10	1			
21.	НДІ хімії				45	26	65	14	4	39				
22.	Загальноунів. відділи			1							31	8	10	5
23.	Центр міжнародної освіти		2		48	7	44	3		55	4	1		
24.	ЦНБ			1	8	1	1	1		9	4	2	128	
25.	Ботанічний сад				7	2	16			4	1	1		
	УСЬОГО	38	51	66	2447	470	1698	362	46	1008	148	73	156	16

**Оприлюднення результатів науково-дослідної роботи
Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна у першому півріччі 2008 р.**

№ з/п	Факультет, підрозділ	Вісники	Збірники наукових праць	Монографії	Статті		Тези доповідей			Кількість працівників, які брали участь у конфе- ренціях	Конференції		Виставки	
					Усього	У зарубіж- них виданнях	Усього	У зарубіж- них виданнях	Патенти		Усього	Міжна- родні	Проведені в універ- ситеті	Виставки, в яких університет брав участь
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1.	Біологічний	1		4	615	6	15		1	3	4	2		
2.	Геолого-географічний	1	1		70	8	96	7	4	27	3	2		
3.	Екологічний	1		1	29		11	1	3	5				
4.	Економічний	1	1								4	1		
5.	Іноземних мов	2	2	2	80		72			64	9	3		
6.	Історичний	1	1	6	46	15	15			12	4	3	5	
7.	Комп'ютерних наук				3					3				
8.	МЕВ та тур. бізнесу		1	5	26	2	24			33	2	2		
9.	Механіко-математичний	1	1	1	32	16	60	13		12	4	2		
10.	Психології	2	1	1	38		14			25	4	1		
11.	Радіофізичний	1	1		61	20	68	10	5	34	2	1	1	
12.	Соціологічний	2	1		41	2	69			46	3	2		
13.	Фізико-енергетичний				12	6	25	5	2	9				
14.	Фізико-технічний	2			61	23	48	7		1	3			
15.	Фізичний			1	49	22	36	4		7				
16.	Філологічний	1			123	1				40	3		1	
17.	Філософський	9	2	5	91	7	45	1	1	83	9	5		
18.	Медичний	1		1	74	1	76	9	4	7	7	3		14
19.	Хімічний				36	29	63			1	1			
20.	Юридичний	2	3		3		35			4	2	2		1
21.	НДІ астрономії		1	1	29	19	24	6		33	1	1		
22.	НДІ біології		1		24	1	41	3	3	40	1	1		
23.	НДІ хімії			2	20	11	12			2				
24.	Загальноунів. відділи										7	4	4	2
25.	Центр міжнародної освіти		1		29	4	59	7		54	1	1		
26.	ЦНБ		1		8					10	1	1	85	
27.	Ботанічний сад				3		4			5	1	1		
	УСЬОГО	28	19	30	1003	193	912	73	23	560	76	38	96	17

ками яких, крім співробітників університету, є інші організації та фізичні особи. Подано 9 заявок на винаходи (табл. 9.3).

У першому півріччі 2008 р. опубліковано: 30 монографій, 28 випусків «Вісника ХНУ імені В. Н. Каразіна», 19 збірників наукових праць, близько 2000 статей і тез доповідей (25 % статей опубліковано у провідних зарубіжних виданнях), одержано 23 патенти України (табл. 9.4).

За останні роки активізувалася робота з проведення конференцій. У 2007 році проведено 148 конференцій, з них 73 міжнародні. У першому півріччі 2008 року проведено 76 конференцій, з них 38 – міжнародні (табл. 9.3, 9.4). Ця робота сприяє науковим контактам не лише з вітчизняними вченими, а і з представниками ближнього і дальнього зарубіжжя. Співробітники університету беруть участь у національних міжнародних конференціях і конференціях, що проводяться в зарубіжжі. Так, у першому півріччі 2008 року вчені університету брали участь у 40 зарубіжних конференціях в Росії, Німеччині, Шотландії, Болгарії, Швейцарії, Молдові, Білорусі, Ісландії, Польщі, Індії, Чехії, Бельгії, Латвії та інших країнах.

Серед проведених у 2008 р. міжнародних конференцій можна виділити такі: «Тіла Сонячної системи: від оптики до геології» (НДІ астрономії); VII Міжнародний симпозіум «Біологічні механізми старіння» (НДІ біології); Міжнародна науково-практична конференція «Міжнародні інтеграційні процеси та конкурентоспроможність економіки України» (економічний факультет); III Міжнародна науково-практична конференція «Від громадянського суспільства – до правової держави» (юридичний факультет); XXIX Міжнародна науково-практична конференція «Застосування лазерів у медицині та біології» (радіофізичний факультет).

Серед пропозицій, які увійшли до каталогу «Харківщина – територія співробітництва. Експортний та інвестиційний потенціал», можна відзначити такі: «Розробка методики інспекції вантажів і виявлення присутності замаскованих важких і подільних матеріалів» (автори проекту – І. І. Залюбовський, В. Г. Рудичев, С. В. Письменецький); «Розробка та створення вторинно-емісійного радіоізотопного джерела струму» (автори – С. І. Кононенко, В. І. Муратов); «Ядерно-фізичні і нанотехнологічні методи розв'язання проблеми радіоактивних відходів та елементного складу біозразків» (автори – І. І. Залюбовський, С. С. Раткевич, І. Д. Федорець); «Експериментальний зразок промислового комплексу для вакуумно-плазмового напилення на рулонні матеріали» (автори – М.О. Азаренков, О.А. Бізюков, В.В. Бобков), «Цифровий голографічний мікроскоп для отримання тривимірних зображень мікрооб'єктів та вимірювання їх геометричних параметрів» (автор – В.П. Титар) та інше.

Університет брав участь у виставках, зокрема, в Міжнародній виставці «Аптека–2007» (м. Київ), «Освіта–2007» (м. Сімферополь), «Освіта та кар'єра–2008» (м. Київ), «Освіта–2008» (м. Львів).

В університеті є чимало сучасних наукових розробок світового рівня, але все ще залишається проблемою їх упровадження у виробництво, створення на їх базі конкурентоспроможної продукції. Потребують удосконалення діючі структурні підрозділи НДЧ, нагальною є необхідність створення нових підрозділів для забезпечення інноваційного розвитку наукових досліджень.

Недоліком організації наукової роботи є те, що деякі кафедри не подають заявок на отримання грантів – чи то з фонду фундаментальних досліджень МОН України, чи за проектами інших фондів.

Недостатнім залишається рівень залучення молодих фахівців та студентів до наукових досліджень як штатних виконавців наукових робіт.

9.3. Підготовка кадрів вищої кваліфікації, робота докторантури і аспірантури

Докторантура, аспірантура й інститут здобувачів – основне джерело підготовки науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації у Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна. На сьогоднішній день в університеті працює 21 спеціалізована рада (14 із захисту докторських і 7 із захисту кандидатських дисертацій) за 43 спеціальностями, які проводять велику роботу з атестації кадрів вищої кваліфікації.

У 2007/2008 навчальному році співробітниками університету захищено 11 докторських і 36 кандидатських дисертацій.

В аспірантурі університету навчаються 398 аспірантів за 64 спеціальностями (у тому числі 25 аспірантів – за контрактом). Найбільше аспірантів навчається за фізико-математичними (51), філософськими (40), філологічними (39), біологічними (32) спеціальностями.

До наукового керівництва аспірантами залучено 118 докторів наук і 90 кандидатів наук.

У 2007 р. аспірантуру закінчили 99 осіб, з них 3 – за контрактом, у т. ч. із захистом дисертацій у строк – 16 аспірантів. За перше півріччя 2008 р. аспірантуру закінчили 9 осіб, у т. ч. із захистом дисертації в строк – 4 особи.

У 2008 році достроково захистив дисертацію 1 докторант – Денисенко І. Б. (фізико-технічний факультет). Зараз у докторантурі університету навчається 15 докторантів, у т. ч. 1 – за контрактом.

Все ще великим залишається відсів з аспірантури. За перше півріччя 2008 р. з аспірантури за власним бажанням відрахований 21 аспірант.

9.4. Студентська науково-дослідна робота

З кожним роком зростає кількість наукових заходів для студентства, що дає можливість кожному талановитому студенту виявити свої здібності.

Наукова робота студентів в університеті ґрунтується на багаторічній практиці та науковому досвіді, накопиченому за часи існування університету, і розглядається як складова частина підготовки висококваліфікованих фахівців протягом усього періоду навчання.

Найбільш поширеними формами наукової роботи студентів є індивідуальна робота на кафедрах і в лабораторіях факультетів, участь у виконанні конкретних завдань з НДР кафедр, участь у наукових гуртках, дискусійних клубах, «круглих» столах, семінарах, наукові публікації, участь в олімпіадах,

Таблиця 9.5

Розподіл переможців Всеукраїнських студентських олімпіад по факультетах

Факультет	Усього	I місце	II місце	III місце
Біологічний	2	–	–	2
Геолого-географічний	–	–	–	–
Екологічний	5	1	2	2
Економічний	–	–	–	–
ММФ	2	–	1	1
Соціологічний	3	–	1	2
Інститут високих технологій	–	–	–	–
Історичний	–	–	–	–
Ф-т іноземних мов	4	–	1	3
МЄВ та тур. бізнесу	1	–	1	–
Фізичний	1	–	1	–
Філософський	1	–	–	1
Медичний	–	–	–	–
Філологічний	1	–	–	1
Факультет психології	2	1	–	1
Радіофізичний	–	–	–	–
Хімічний	1	–	–	1
Юридичний	–	–	–	–
Разом	23	2	7	14

конкурсах наукових робіт, конференціях тощо. На природничих факультетах найбільш поширеними формами є проведення виробничої практики, виконання реальних курсових та дипломних робіт, робота за сумісництвом за держбюджетними науково-дослідними роботами. Студенти цих факультетів залучаються також до виконання наукових досліджень за договорами про наукове співробітництво з науково-дослідними інститутами НАН України, вищими навчальними закладами.

В університеті діють 85 наукових гуртків, до яких залучено 895 студентів, організовано 14 навчально-наукових центрів, 2 науково-дослідні лабораторії, 2 клініки, у роботі яких беруть участь понад 120 студентів.

З метою більшого заохочення студентів до наукової роботи на базі практико-освітнього центру «Юридична допомога» (юридична клініка), що є структурним підрозділом юридичного факультету, студенти отримують практичний досвід правозахисної діяльності. Надаючи безоплатну допомогу соціально незахищеним верствам населення, студенти під керівництвом кураторів-викладачів надають юридичні консультації, складають аналітичні довідки та позовні заяви, працюють з процесуальними документами.

Юридична клініка спеціалізується на питаннях цивільного, медичного, міжнародного та виборчого права.

Університет повністю фінансує витрати, пов'язані з участю студентів у Всеукраїнських студентських олімпіадах. Зростає кількість переможців олімпіад. У січні-лютому 2008 р. в університеті проведено I тур Всеукраїнської студентської олімпіади, в якому взяли участь 210 студентів університету.

У 2007/2008 навчальному році 95 студентів брали участь у II турі Всеукраїнських студентських олімпіад з різних спеціальностей, де посіли 23 призових місця (табл. 9.5).

У 2007/2008 навчальному році за наказом Міністерства освіти і науки України Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна був призначений базовим із проведення Всеукраїнської студентської олімпіади з соціології. Мета проведення олімпіади – виявлення, відбір та підтримка обдарованої студентської молоді, розвиток та реалізація здібностей студентів, стимулювання творчої праці та системного вдосконалення навчального процесу з підготовки фахівців у галузі соціології. Студенти нашого університету посіли два призові місця.

Студенти університету беруть участь у міжнародних олімпіадах та конкурсах. Студент фізичного факультету Левандовський Ілля став учасником I Міжнародної олімпіади з астрономії та астрофізики, що проходила в Таїланді, і був нагороджений срібною медаллю. Студентка філологічного факультету Черниш Олена стала переможницею Міжнародного конкурсу знавців української мови імені Петра Яцика.

Студенти університету беруть активну участь в організації та роботі міжнародних, всеукраїнських та регіональних конференцій. У 2007 році було проведено 15 конференцій. Серед проведених слід відзначити такі: Міжнародна науково-практична конференція студентів та молодих науковців «Актуальні проблеми розвитку страхової діяльності», «Актуальні питання сучасної медицини», IV Харківські міжнародні студентські філософські читання, Міжнародна конференція молодих істориків «Каразінські читання». У першому півріччі 2008 р. проведено 7 міжнародних та 6 всеукраїнських і регіональних конференцій, організованих саме студентами, зокрема Міжнародна науково-практична конференція студентів, аспірантів та молодих науковців «Регіон – 2008: суспільно-географічні аспекти», VII Міжнародна студентська наукова конференція «Каразінські читання: Іноземна філологія. Пошук молодих», VI Міжнародна студентська наукова конференція «Соціологія і (пост) сучасність».

Близько 90 студентів брали участь у зарубіжних наукових конференціях. Студенти демонструють добре володіння матеріалами досліджень і високу культуру мовлення, вміння вести наукові дискусії. Кращі доповіді були відзначені грамотами.

У 2006/2007 навчальному році започатковано Харківський регіональний конкурс студентських наукових робіт з природничих, технічних та гуманітарних наук. У лютому 2008 року пройшов I університетський конкурс студентських наукових робіт. На конкурс було подано 182 роботи з різних факультетів. За результатами конкурсу на регіональний конкурс студентських наукових робіт з природничих, технічних та гуманітарних наук було прийнято 47 наукових робіт від студентів нашого ВНЗ. Переможцями конкурсу за напрямом «Природничі науки» стали: студент фізичного факультету Добридень Ілля – I місце, студент фізико-технічного факультету Клишко Антон – II місце, студент геолого-географічного факультету Бережной Віталій – III місце, студент фізико-технічного факультету Гірка Олексій – III місце, студент хімічного факультету Толстолужський Микита – III місце.

За напрямом «Гуманітарні науки» I місце було присуджено студенту економічного факультету Дмитрусенку Костянтину, III місце – студентці філологічного факультету Вінокуровій Тетяні.

З кожним роком зростає кількість учасників і переможців Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт за різними галузями. У 2006/2007 навчальному році переможцями конкурсу стали 9 студентів, у 2007/2008 навчальному році – вже 23 студенти.

На VI Всеукраїнському студентському турнірі фізиків, що проходив у листопаді 2007 року, диплом II ступеня було присуджено команді студентів фізико-технічного факультету.

У 2007/2008 навчальному році найкращі 18 студентів університету відзначені стипендіями Президента України, 8 з яких є призерами міжнародних учнівських олімпіад, 3 студента отримують стипендію Верховної Ради України та 28 – іменні стипендії всесвітньо відомих учених.

Особлива увага приділяється публікаціям студентів за результатами їх науково-дослідної роботи, що підвищує зацікавленість молоді в науково-дослідній роботі. Якщо в 1999 р. було 35 наукових публікацій, у 2005 р. – 370, у 2006 році опубліковано 385 статей та тез за участю студентів, то в 2007 – 450 (з них самостійно 115).

Студентське наукове товариство пережило досить значну трансформацію. На сьогоднішній день це потужна студентська самоврядна організація. Значно зросла кількість студентських наукових конференцій різних рівнів, що проводяться за активною організаційною участю студентського активу – членів Студентського наукового товариства.

Таким чином, навчально-виховний процес в університеті спрямовується на підготовку висококваліфікованих фахівців і водночас на формування сучасної інтелігенції, соціально активної, з високим рівнем свідомості і патріотизму, гуманістичною мораллю.

9.5. Музейний комплекс університету

Упродовж року музей історії університету відвідали понад 5500 чоловік, було проведено близько 200 екскурсій для студентів перших курсів, студентів ЦМО, ЦДО, школярів та гостей університету і м. Харкова із Франції, Болгарії, Сербії, Кенії та інших країн. Велику зацікавленість викликала експозиція музею у День відкритих дверей та День випускника. Зокрема, 19 квітня 2008 року музей відвідали понад 1500 тисячі вихованців університету. Починаючи з 2007 р., склалась традиція вручення дипломів у приміщенні музею випускникам ряду факультетів.

Крім екскурсійної, в музеї проводилась фондова, виставкова, науково-дослідницька, методична, навчальна та просвітницька робота.

Робота з фондами:

– музей було поповнено особистими архівними фондами співробітниці університету М. П. Жукової та вихованця Харківського університету, відомого лікаря-офтальмолога Д. М. Натансона;

– створено фонд з аудіо- та відеозаписів вихованців університету 1950 – 2000-х рр.;

– оброблено та розміщено за місцями зберігання близько 900 нових одиниць зберігання;

– близько 150 сюжетів поповнили фототеку музею;

– створено електронний каталог бібліотеки музею.

Протягом 2007/2008 навчального року було організовано та проведено 11 презентацій та тимчасових виставок, присвячених визначним подіям з історії університету та ювілеям видатних вчених:

– виставка до 100-річчя видатного хіміка, професора Харківського університету М. А. Измайлова (червень – вересень 2007 р.);

– ретровиставка, присвячена розвитку освіти «О, сколько нам открытий чудных готовит просвещенья дух» (ХГУ «НУА», жовтень 2007 р.);

– виставки «Артефакти російсько-турецької війни 1877 – 1878 рр.» (із фондів Харківського історичного музею та Державного архіву Харківської області) та «Нагороди і відзнаки III Болгарського царства (1879 – 1946 рр.)» (з особистої колекції С. В. Потрашкова) (жовтень 2007 р.);

– виставка до 150-річчя видатного історика, громадського діяча акад. Д. І. Багалія (жовтень – грудень 2007 р.);

– презентація книг до 150-річчя Д. І. Багалія (8 листопада 2007 р.);

– виставка знахідок археологічного польового сезону 2007 р. (листопад 2007 р.);

– виставка до 35-річчя музею історії університету (січень – лютий 2008 р.);

– виставка «Солодощі для коханої», створена на матеріалах і за допомогою Харківського концерну «Бісквіт-Шоколад» (березень 2008 р.);

– виставка випускних фотографій та альбомів Харківського університету XIX – початку XXI ст., присвячена 200-річчю першого випуску (березень – квітень 2008 р.);

– виставка «І голос мій, як сурми мідь, не може битва заглушить...»: Війна у творах літераторів – вихованців Харківського університету (травень 2008 р.).

– виставка, присвячена професору Харківського університету, відомому фізіологу О. В. Нагорному (травень – липень 2008 р.).

Науково-дослідна робота:

– працівники музею взяли участь у підготовці до публікації праць з історії університету («Харківський університет XIX – початку XX століття у спогадах його професорів та вихованців». Т. 1 / Укл. Б. П. Зайцев, В. Ю. Іващенко, В. І. Кадеєв, С. М. Куделко, Б. К. Мигаль, С. І. Посохов; «Почесні члени Харківського університету. Біографічний довідник» / Б. П. Зайцев, В. І. Кадеєв, С. М. Куделко, О. С. Марченко, Б. К. Мигаль, С. І. Посохов та інших);

– брали участь у роботі науково-методичного семінару «Виховна робота на базі музейних експозицій» (листопад 2007 р.), науково-практичного семінару «Символика и традиции вуза в работе вузовских музеев», міжнародного семінару «Университет и город в Российской империи XVIII – XIX вв.»;

– склали «Календар пам'ятних дат на 2008 р.».

На базі музею для керівників вузівських музеїв I – IV рівнів акредитації проведено науково-методичний семінар «Інноваційні форми діяльності

вузівських музеїв» (16 січня 2008 р.). Працівники музею брали активну участь у роботі громадської організації «Асоціація співробітників музеїв ВНЗ м. Харкова», раду якого очолює генеральний директор музейного комплексу ХНУ Є. П. Пугач.

Музей історії астрономії офіційно було відкрито 26 травня 2008 року під час ювілейних заходів, присвячених 200-річчю астрономічних досліджень у Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна. Музей ґрунтується на матеріалах (історичних документах, рідкісних фотографіях, астрономічних приладах, обчислювальних пристроях), що збереглися в НДІ астрономії, передані інституту його працівниками, родиною академіка Барабашова М. П. та родинами інших працівників інституту, аматорами астрономії.

Протягом 2007 р. було облаштовано приміщення музею – зал меридіанного круга Репсолда, закуплено та встановлено столи для демонстрації експонатів, організовано їх освітлення, проведено попередню систематизацію документів, що відображають історію розвитку астрономічної науки в Харківському університеті та сучасні програми досліджень харківських астрономів. З використанням матеріалів музею опубліковано низку історичних публікацій про видатних астрономів, підготовлено до захисту кандидатську дисертацію.

У 2007 році Музею природи виповнилося 200 років. У зв'язку з цим діяльність співробітників музею була спрямована на підготовку до цієї урочистої дати. 20 листопада 2007 року у Музеї природи пройшло урочисте засідання Вченої ради Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, присвячене 200-річчю колекції Музею природи, а також відбулося відкриття нового залу, «Риби».

За звітний період співробітниками Музею природи були реекспоновані та створені такі наукові експозиції: «Промислові молюски», діорама «Амазонка»; біогрупи «Фламініго», «Нанду», «Султанка»; «Біла сова»; «Африканський страус», «Австралійський ему». Проведено реставрацію діорам «Справжні тюлені», «Куницеви», «Єнотові». Видано каталог наукової колекції «Змії» Музею природи та путівник по Музею.

За рік до Музею надійшло 1386 нових музейних предметів. Таким чином, на теперішній час колекції музею налічують близько 300 тис. одиниць зберігання.

З 01.09.2007 р. по 31.08.2008 р. співробітниками Музею природи проведено 1650 екскурсій; всього музей відвідало близько 30 000 осіб.

У 2007 р. Музей археології та етнографії Слобідської України відзначав 200-річчя найстарішої в Україні державної та найбільшої університетської колекції археологічних пам'яток (налічує 200 тис. одиниць зберігання). З цього приводу було проведено ювілейну виставку археологічних артефактів і Міжнародну конференцію. У 2008 р. працівники музею отримали сертифікати міжнародного зразка у галузі музейного менеджменту (Скирда В. В., Крупа Т. М.) та музейної педагогіки (Задніков С. А.). Співробітники музею досліджують сім наукових тем як за тематикою музею, так і за співпрацею з іншими науковими організаціями.

X

ЦЕНТРАЛЬНА НАУКОВА БІБЛІОТЕКА

ЦНБ задовольняє універсальні інформаційні запити користувачів; виявляє, досліджує та запроваджує у практику своєї діяльності передові технології, сучасні сервіси, надає доступ до нових інформаційних джерел; здійснює наукову діяльність у книгознавчому, інформаційно-бібліографічному, науково-методичному напрямках.

Фонд ЦНБ на 1.01.2008 р. складає 3 317069 примірників. Загальна площа ЦНБ – 10484 м², у т. ч. у головному корпусі – 7182 м², на вул. Університетській, 23 – 2794 м², бібліотека ФТФ (пр. Курчатова, 31) – 508 м².

Для читачів працюють 5 абонементів, 11 читальних залів, 2 спеціалізовані зали каталогів, служба міжбібліотечного абонементу, зал інформаційного сервісу, Центр Інтернет–технологій. ЦНБ має власний сайт: <http://www.univer.kharkov.ua/main/library>. Цілодобово діє електронний каталог з електронним замовленням, у т. ч. через Інтернет. Розвивається автоматизована система обслуговування (здійснюється за французьким програмним забезпеченням «Liber-media»).

Фонд ЦНБ на 1.07.2008 р.

Назв	420166
Примірників	3317069
Книг	2078647
Журналів	1176674
Газет	9088
Дисертацій	6549
Авторефератів	37921
Рукописів	949
Карт	2521
Звітів	2665
На електронних носіях	2050
Наукової	1757627
Навчальної	1138728
Художньої	375823
Іноземними мовами	717615
Українською мовою	386041

10.1. Комплектування фондів

Бібліотечний фонд формується згідно з навчальними планами, програмами та тематикою наукових досліджень університету шляхом придбання наукової, навчальної, довідкової, художньої літератури, періодичних, аудіо-, відеовидань, CD-, DVD- дисків та електронних баз даних, створених як в Україні, так і за кордоном.

За 2007/2008 навчальний рік отримано 8458 назв, 28 711 примірників, у тому числі книг – 18854, журналів – 6939, дисертацій – 137, авторефератів – 3300, газет – 15, видань на електронних носіях – 165; українською мовою – 13386, іноземними мовами – 1982. Отримано наукової літератури – 15012 примірників, навчальної – 12813 примірників, художньої – 886 примірників. Передплачено 41 назву газет, 410 назв журналів.

На 2008 рік Ученою радою університету затверджено кошторис: на комплектування – 350 000 грн., на передплату – 400 000 грн.

На комплектування фондів протягом навчального року витрачено 380052 грн., на передплату – 350862 грн. За рахунок оплати факультетів придбано 2695 примірників на суму 76413 грн.

Бази даних, доступ до яких надає ЦНБ

№	Назва	Зміст
1	EBSCOhost	10 тематичних баз, що включають повні тексти з понад 10 000 назв англomовних журналів гуманітарного, природничого та математичного профілю, медицини, економіки, питань вищої освіти та інформаційних наук.
2	Бази даних за проектом INTAS (з 2008 року доступ частковий)	Понад 1500 назв журналів видавництва наукової літератури (Springer, Blackwell та інших).
3	Бази даних за проектом HINARI	3750 журналів біомедичного профілю найвідоміших наукових видавництв за проектом Всесвітньої організації охорони здоров'я.
4	EastView	Російська національна бібліографія (Книжковий літопис, Літопис журнальних статей, Літопис газетних статей, Літопис авторефератів дисертацій, Літопис рецензій), українські видання (36 назв) та два російські журнали з економіки на замовлення економічного факультету («Вопросы экономики» та «Мировая экономика и международные отношения»).
5	Електронна бібліотека дисертацій РДБ	Понад 220 000 повнотекстових дисертацій та авторефератів з майже всіх галузей знань.
Текстові доступи 2007 р.		
1	Електронні книги Elsevier	Понад 500 книг з природничих наук, математики, медицини тощо.
2	EastView	Усі бази даних, які створює компанія.
3	Global Market Information Database (GMID)	База даних компанії Euromonitor International – 4 млн. показників за галузями, країнами та користувачами, 15000 оглядів.
4	Журнали видавничої групи Nature	70 назв одного з найвідоміших наукових видавництв у галузі природничих наук та медицини.
5	База даних IOPscience Інституту фізики (США)	52 назви журналів, понад 240 000 повнотекстових статей, починаючи з 1874 року і дотепер.

ЦНБ збільшує обсяг комплектування повнотекстовими базами даних та документами на електронних носіях. БД повних текстів журналів іноземних та вітчизняних видавництв у електронній формі з доступом у режимах on-line та off-line налічує понад 12 000 назв.

Продовжувала свою роботу Рада з комплектування. Разом з представниками факультетів розглядалися питання доцільності передплати окремих періодичних видань, баз даних, узгоджувалися нові замовлення.

Продовжувалося ведення електронної бази даних «Книгозабезпеченість навчального процесу». Введено інформацію для 17 факультетів.

Головними джерелами комплектування є видавництва, книготорговельні організації та магазини Харкова, Києва, Донецька, Сум, Львова: видавництва «Знання», «Кондор», «Університетська книга», «Новий світ–2000», «Центр учбової літератури», магазин «Літера Нова», НПВ «Ідея», ТОВ «Ельга», фірма «БУРУНіК», СПД ФО Власенко, СПД ФО Голова К.В. та інші.

Важливим джерелом поповнення фондів є дари. Від викладачів, співробітників університету, приватних осіб отримано 2526 примірників, від благодійних фондів та організацій – 812 примірників, зокрема: від Міжнародного благодійного фонду «Україна–3000» – 21 примірник, від Українсько-американського фонду «Сейбр–Світло» – 122 примірники, від Харківської міськради – 24 примірники, від видавництва «Смолоскип» – 8 прим., від Львівського національного університету імені Івана Франка – 30 примірників. У лютому 2008 р. було передано колекцію книг із бібліотеки професора Добрускіна М. Є. його дочкою Карбовською Г. М. (2 тис. книг).

У 2007/2008 навчальному році головними джерелами комплектування іноземною літературою залишалися міжнародний книгообмін та дари різних установ, фондів і приватних осіб.

10.2. Обслуговування користувачів. Упровадження автоматизованих технологій

Структурними підрозділами ЦНБ щорічно обслуговується близько 50 000 користувачів, книговидача складає понад 1 250 000 примірників на різних носіях інформації, виконується понад 17 000 довідок в автоматизованому режимі.

Користувачами ЦНБ є студенти, аспіранти, викладачі, науковці та співробітники університету, а також інших ВНЗ, науково-дослідних інститутів. Для роботи з унікальними фондами ЦНБ користувачами стають студенти та науковці з інших міст України, з країн СНД, дальнього зарубіжжя.

До комп'ютерної мережі ЦНБ входять 92 комп'ютери.

Значна увага приділялась поповненню електронного каталогу інформацією не тільки про новоодержані документи, а й про книги з фондів. На сьогодні в електронному каталозі є 487 тис. бібліографічних описів (659 тис. примірників).

З 2007 р. проводиться робота зі створення в електронному каталозі аналітичних описів «Вісника Харківського національного університету».

ЦНБ разом з бібліотекою Одеського національного університету започатковано корпоративний проект з обміну аналітичними описами періодичних видань.

ЦНБ братиме участь у проєкті «Створення центрів знань в університетах України», партнерами якого є бібліотека Києво-Могилянської академії, Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича та Норвестернського університету (США, Чикаго). У рамках проєкту, реалізація якого розпочнеться у жовтні 2008 р., передбачається не тільки значне розширення обсягу баз даних, але й створення корпорації університетських репозитаріїв відкритого доступу. Для цього фахівцями ЦНБ інсталується програмне забезпечення Dspace, оформлено необхідну організаційну документацію.

Усі аспекти роботи бібліотеки висвітлювалися на WEB-сторінці, щодня сайт ЦНБ відвідують до 3000 користувачів.

10.3. Гуманітарна та культурно-просвітницька діяльність ЦНБ

Протягом 2007/2008 навчального року у бібліотеці експонувалися 123 книжково-ілюстративні виставки різної тематики.

2007 рік був проголошений Указом Президента Роком книги в Україні. У ЦНБ експонувалася книжкова виставка «2007 – Рік української книги». До 75-х роковин Голодомору 1932–1933 рр. у ЦНБ експонувалася книжково-ілюстративна виставка «Голодомор 1932–1933 рр. Україна пам'ятає» та виставка копій плакатів з унікальної колекції американського мецената Моргана Вільямса. 24 листопада 2007 р. в бібліотеці відбулася акція «Запали свічку!», присвячена пам'яті жертв Голодоморів. У відділі рідкісних видань та рукописів ЦНБ була розгорнута тематична виставка «Творча спадщина О. Потебні, М. Сумцова і фольклористичні та етнологічні студії». Для учасників V Дриновських читань було підготовлено експозицію рідкісних видань та книг з особистої бібліотеки Маріна Дринова. У листопаді 2007 р. до 150-річчя від дня народження Д. І. Багалія експонувалася книжково-ілюстративна виставка «Неперевершений знавець історії Слобожанщини». У Музеї історії ХНУ імені В. Н. Каразіна було організовано виставку книг з автографами вченого з фондів ЦНБ. До 185-річчя від дня народження Г. Сковороди експонувалася книжково-ілюстративна виставка «Великий мислитель українського народу».

Цікаво пройшли Дні Латвії в університеті. У рамках цього заходу у виставковому залі бібліотеки була представлена виставка про столицю Латвії – Ригу «...Поступь гулких столетий» фотохудожника Володимира Оглобліна, діяла виставка «Мастер импровизации – барон Карл Фридрих Иероним фон Мюнхгаузен», організована Латвійською академічною бібліотекою, Музеєм барона Мюнхгаузена (м. Ліепує, Латвія) та ЦНБ.

У жовтні 2007 р. у ЦНБ відбулася творча зустріч з харківськими письменниками-фантастами Г. Л. Олді (Дмитром Громовим та Олегом Ладиженським).

У квітні відбулася книжково-ілюстративна виставка «Україна в світі», проведено виставку картин українських художників з приватної колекції Іллі Лучковського, виставку рідкісних видань та стародруків зі скарбниці бібліотеки.

У лютому-березні 2008 р. у філії ЦНБ (вул. Університетська, 23) експонувалася книжково-ілюстративна виставка «Зірка за ім'ям Шаляпін»,

присвячена 135-річчю від дня народження співака. На основі цієї виставки було розроблено макет віртуальної виставки, яку розміщено на сайті ЦНБ.

21 березня 2008 року у конференц-залі відбулося відкриття виставки документів Центрального державного науково-технічного архіву України за темою: «Давні династичні поховання на території промислових підприємств сучасного Китаю». На виставці було представлено оригінали документів з Проєкту «Лоянський завод гірничорудного обладнання в Китайській Народній Республіці» (1953–1959), який зберігається у фондах ЦДНГА України.

16 квітня за сприяння Грецького Фонду Культури (Одеська філія), Харківського міського товариства греків «Геліос» бібліотека презентувала виставку «Никос Казандзакіс (1883–1957). Життя та творчість» з архіву музею «Никоса Казандзакіса» (Греція).

16 травня 2008 р. відбулося відкриття книжкової виставки «Сербська наукова і художня література із фондів ЦНБ», присвяченої Дню слов'янської писемності та культури. У відкритті виставки брав участь радник Посольства Республіки Сербія в Україні Броніслав Райдачич. У конференц-залі ЦНБ відбулася презентація другого тому «Українсько-сербського збірника» (Київ, 2007), другого тому «Дриновського збірника» (Харків–Софія, 2008), бібліографічного покажчика «Символічні коди народної культури: міфологія, фольклористика, етнологія» (Харків, 2008), монографії Д. В. Миколенка «Правоцентристські партії в системі влади Князівства Болгарії (кінець ХІХ–початок ХХ ст.)» (Харків, 2008).

У червні 2008 року відбулася презентація книги «Фотографи Харківської губернії (1851–1917)».

Дню випускника університету, який відбувся 19 квітня 2008 року, бібліотека присвятила такі виставки: «Їхніми іменами названо вулиці Харкова»; «Бібліотеці моєї alma mater», «Книги з автографами випускників у фонді ЦНБ»; «Свой первый курс в окопах я окончил...»; «Дивись і згадуй: фотографії з минулого». Також у цей день була презентована книга, яку написала головний бібліотекар ЦНБ Н. М. Березок, – «Неизвестный В.Я.Джунковский: ректор Харьковского университета». Книга видана за підтримки Асоціації випускників.

ЦНБ продовжує організовувати виставки художників, фотографів, майстрів інших видів мистецтва Харкова. Найбільш цікавими були виставка картин К. Гончарової «Расскажу! – Не поверишь...», художня виставка декоративно-вжиткового мистецтва «Харківський квілт-простір», виставка харківського художника Іллі Панька «Пробудження», виставка харківського художника В. Мушика «Нити життя», нова виставка картин Олеси Повидиш «Сонячні візерунки».

Бібліотека також брала участь у проведенні виставки фоторобіт харківського фотографа А. К. Федецького (1857–1902 рр.), яка була організована Генеральним Консульством Республіки Польща в Харкові, Польським Домом у Харкові, художнім музеєм, Народовою бібліотекою Варшави та ін.

10.4. Наукова діяльність ЦНБ

Протягом 2007/2008 навчального року співробітники ЦНБ брали участь у міжнародних, республіканських наукових та науково-методичних заходах: конференціях, семінарах, майстер-класах, круглих столах з актуальних питань бібліотечної справи, інформатизації бібліотечної галузі, формування та збереження бібліотечних зібрань. 39 співробітників ЦНБ брали участь у 20 заходах (у т. ч 10 міжнародних): виступали з доповідями, повідомленнями, презентаціями.

Робота ЦНБ поєднує бібліотечно-бібліографічну практику, збереження пам'яток писемності та друку, формування нових фондів з історико-книгознавчими дослідженнями.

У результаті фронтального перегляду фонду ретровидань та фонду центрального книгосховища колекція рідкісних книг ЦНБ поповнилася на 210 примірників.

У результаті роботи з фондом іноземних видань XVII–XVIII ст. виявлено ще один палеотип (видання до 1551 року), 5 польських та одне чеське видання. Значно поповнилися колекції особистих бібліотек професорів Харківського університету М. Дринова (13 прим.) та О. В. Вегухова (123 прим.).

У 2007/2008 р. співробітники ЦНБ підготували 14 публікацій, присвячених ЦНБ. Видано 10 та підготовлено до друку 4 бібліографічні покажчики, деякі з них: «Історія Харківського університету за двісті років: У 3 ч.», Олександр Михайлович Ляпунов (1857–1918)», «Борис Петрович Зайцев (до 80-річчя від дня народження)», «Петро Васильович Зарицький – професор Харківського університету: (до 80-річчя від дня народження)», «Володимир Кузьмич Міхеєв: (до 70-річчя від дня народження)», «Володимир Вікторович Калініченко – професор Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна», «Польські рукописи та рідкісні книги у фондах Центральної наукової бібліотеки Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна: Каталог виставки».

ЦНБ є зональним методичним центром бібліотек ВНЗ державної форми власності III–IV рівнів акредитації Харківської зони (36 бібліотек Харківської, Полтавської, Сумської областей). Як зональний методичний центр, проводить роботу з методичного забезпечення інформатизації бібліотечної галузі, розповсюдження бібліотечних інновацій, розвитку професійної культури бібліотечних кадрів.

У вересні 2007 р. на базі ЦНБ відбулося засідання 96 керівників бібліотек Київського та Харківського методичних об'єднань з Харкова, Києва, Сум, Полтави, Вінниці, Чернігова, Кам'янець-Подільського, Житомира, Хмельницького. Обговорювалися питання розвитку бібліотечної справи в Україні, стан та перспективи розвитку бібліотек ВНЗ, перспективи подальшої співпраці.

У корпусі на пл. Свободи, 6 бібліотеці виділено приміщення на 8-11 поверхах площею 2642 м². Складено план переміщення фондів і окремих відділів. На цій території будуть розміщені фонди та читальні зали, зокрема частина фондів з історичної будівлі ЦНБ (вул. Університетська, 23).

═══════ XI ═══════

МІЖНАРОДНІ ЗВ'ЯЗКИ

═══════

11.1. Підготовка кадрів для зарубіжних країн

Протягом 2007/2008 навчального року в університеті навчалися 1400 іноземних громадян (1030 – на основних факультетах та 370 на підготовчому відділенні). В 2006/2007 році навчалися 1300 студентів.

Порівняно з минулим роком, набір іноземних громадян на всі факультети збільшився, незважаючи на зростання вартості навчання. Цього року 59,5 % іноземців-першокурсників університету є випускниками нашого підготовчого відділення (в минулі роки цей показник складав 51 %).

В університеті навчаються громадяни 46 держав, причому значно розширилася співпраця з Китайською Народною Республікою у галузі науки та освіти, що знайшло своє відображення у наборі студентів з цієї країни. Порівняно з минулим роком, кількість китайських громадян виросла з 393 до 737 осіб. Студенті інших країн складають: Росії – 143 особи, Йорданії – 126 осіб, Туркменістану – 42 особи, В'єтнаму – 48 осіб.

Кількість іноземних аспірантів становить 32 особи, а стажистів – 4 особи. В 2007/2008 навчальному році відбулися 3 захисти кандидатських дисертацій іноземними аспірантами (біологічний факультет, факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу).

У 2007/2008 навчальному році закінчили університет 250 іноземних громадян: 150 бакалаврів, 21 спеціаліст та 79 магістрів.

У червні 2008 р. проведено 12-ту Міжнародну конференцію «Викладання мов на сучасному етапі. Міжпредметні зв'язки», в якій взяли участь 255 науково-педагогічних працівників із 60 ВНЗ України, Білорусі, Молдови, Росії.

З метою поглиблення міжнародних освітньо-культурних зв'язків 16 травня 2008 р. було підписано угоду про співпрацю між Головним відділенням інститутів Конфуція (Ханьбан) і Харківським національним університетом імені В. Н. Каразіна за допомогою Анхойського університету як ВНЗ-партнера. Мета цієї угоди – визначення прав і обов'язків Головного відділення та університету в процесі заснування Інституту Конфуція при ХНУ імені В. Н. Каразіна. За межами КНР Інститути Конфуція є закладами, що пропагують китайську мову та культуру та викладають китайську мову.

Для того щоб іноземні студенти почували себе повноправними учасниками культурного та суспільного життя університету, постійно проводяться тематичні уроки-концерти, виставки, творчі вечори, святкуються національні свята країн світу, студенти беруть участь у спортивному та культурному житті університету.

11.2. Міжнародне співробітництво

Діяльність університету в галузі міжнародних зв'язків у 2007/2008 навчальному році розвивалася у кількох напрямках:

- співробітництво з ВНЗ зарубіжних країн;
- відрядження викладачів, співробітників, аспірантів і студентів за кордон для участі в наукових конференціях, на наукову роботу та стажування, на викладацьку роботу, мовні курси тощо;
- прийом іноземних фахівців в університеті;
- участь викладачів, співробітників, аспірантів і студентів у конкурсах на одержання стипендій та грантів міжнародних організацій і фондів.

На цей час університет має угоди про співробітництво, включаючи й міжкафедральну співпрацю, зі 109 ВНЗ/організаціями-партнерами в 41 країні світу. У 2007/2008 навчальному році найбільш успішне співробітництво велося з Білоруським державним університетом (Білорусь); Великотирновським університетом «Св. Кирило та Св.Мефодій», Софійським університетом «Св. Климент Охридський», Болгарською Академією Наук (Болгарія); Міжнародним центром освітянського обміну провінції Хебей (КНР); Університетом імені Адама Міцкевича в Познані (Польща); Белгородським державним університетом, Московським державним університетом імені М. В. Ломоносова (Росія); Університетом імені Фрідріха Олександра в Ерлангені-Нюрнберзі (ФРН). Протягом вищезазначеного періоду університет підписав угоди про співробітництво з Аньхойським університетом, Китайським молодіжним центром міжнародного студентського обміну (КНР); Державним агентством «Латвійська Академічна бібліотека» (Латвія); Костромським державним університетом імені М. О. Некрасова (Росія).

У міжнародному співробітництві найбільш активно беруть участь факультети: геолого-географічний, іноземних мов, історичний, механіко-математичний, соціологічний, фізико-технічний, фізичний, філософський; Центр міжнародної освіти; НДІ астрономії. Усього за 2007/2008 навчальний рік кількість відряджених за кордон викладачів, співробітників, докторантів, аспірантів і студентів університету за всіма напрямками склала 453 особи (з них викладачів, співробітників та докторантів – 286 осіб, аспірантів та студентів – 167 осіб), які виїжджали до 39 країн. Це були фахівці і студенти всіх факультетів, але найбільше закордонних відряджень було на факультетах геолого-географічному, історичному, механіко-математичному, соціологічному, фізико-технічному, фізичному, філософському, хімічному; в Центрі міжнародної освіти та НДІ астрономії.

Результати закордонних відряджень викладачів, співробітників, докторантів, аспірантів, студентів, а також результати міжвузівського співробітництва в 2007/2008 навчальному році були відображені в 122 статтях, 7 монографіях, 1 спецкурсі; зроблено 412 доповідей на міжнародних наукових конференціях за кордоном і в Україні, захищено 4 кандидатські та 3 докторські дисертації. Найбільших результатів досягнуто на факультетах

біологічному, іноземних мов, історичному, механіко-математичному, соціологічному, фізико-технічному, фізичному, філософському, хімічному.

Університет прийняв із-за кордону, в тому числі в межах міжвузівського співробітництва, 539 осіб з 47 країн світу. Майже всі факультети приймали іноземців, але найбільше всього їх було на факультетах геолого-географічному, історичному, механіко-математичному, радіофізичному, соціологічному, фізичному, філософському.

Протягом 2007/2008 навчального року викладачі, співробітники, докторанти, аспіранти і студенти всіх факультетів університету взяли участь у 72 конкурсах на одержання стипендій та грантів міжнародних організацій і фондів 22 країн світу. Найактивнішими були факультети: біологічний, іноземних мов, механіко-математичний, соціологічний, фізичний і фізико-технічний. Фіналістами конкурсів та одержувачами грантів стали 43 особи.

Зростає авторитет Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна на міжнародному рівні. У 2007/2008 навчальному році університет відвідали послы та представники посольств Данії, Кенії, КНР, Малі, Польщі, Сирії, Словенії; послы країн НАТО при штаб-квартирі НАТО, які виступали з лекціями перед студентами та викладачами університету і брали участь у роботі конференцій та круглих столів.

XII

ФІНАНСОВА ДІЯЛЬНІСТЬ

Загальний бюджет університету у 2008 р. визначений у розмірі 176 мільйонів 405 тис. грн. (рис. 12.1).

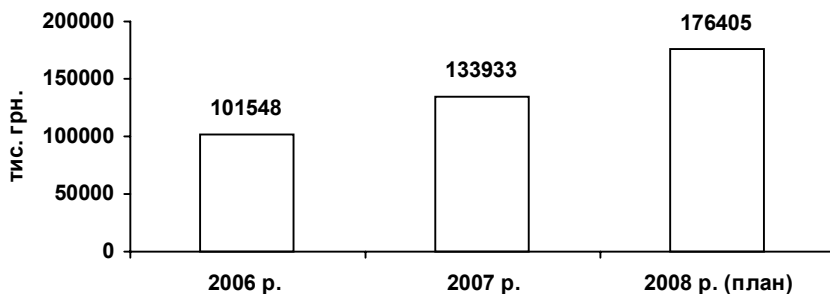
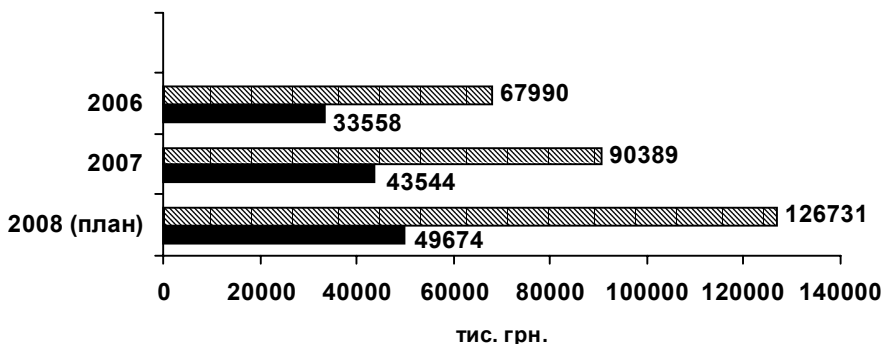

Рис. 12.1. Загальні надходження до бюджету Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна в 2006-2008 роках (тис. грн.)

Збільшилися як надходження з держбюджету, так і спеціальні кошти університету (рис. 12.2, 12.3)

■ Спеціальні надходження ▨ Бюджетні надходження

Рис. 12.2. Надходження бюджетних і спеціальних коштів до університету 2006–2008 рр. (тис. грн.)

У 2007/2008 навчальному році продовжився процес скорочення кількості осіб, які отримували освіту, використовуючи заочну форму навчання, що знайшло відображення у скороченні загальної кількості студентів-контрактників (рис. 12.4). У той же час, загальні надходження коштів до університету за рахунок оплати навчання фізичними та юридичними особами значно підвищились (рис. 12.3). Це зростання у порівнянні з аналогічним періодом 2006/2007 навчального року відбулося, насамперед, завдяки збільшенню надходжень за навчання на факультетах економічному, філологічному, іноземних мов, міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу (рис. 12.5). Крім того, у 2007/2008 році намітилась тенденція до збільшення частки іноземних громадян у загальній кількості студентів-контрактників по факультетах університету (рис. 12.6).

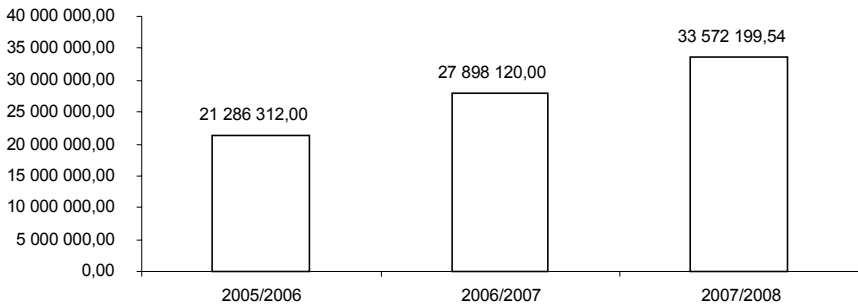

Рис. 12.3. Динаміка надходжень коштів (грн.) за навчання

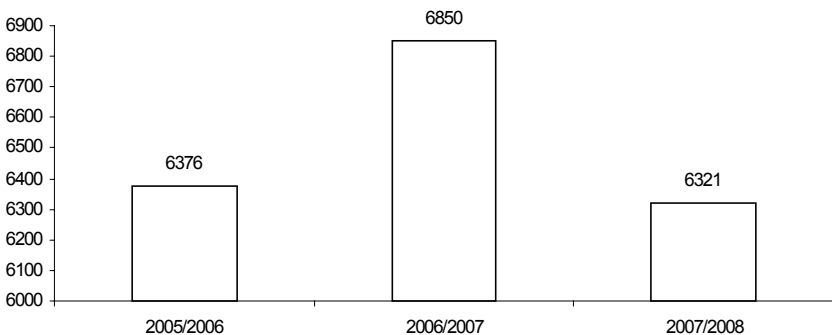

Рис. 12.4. Динаміка кількості контрактів, укладених зі студентами (громадянами України та іноземцями)

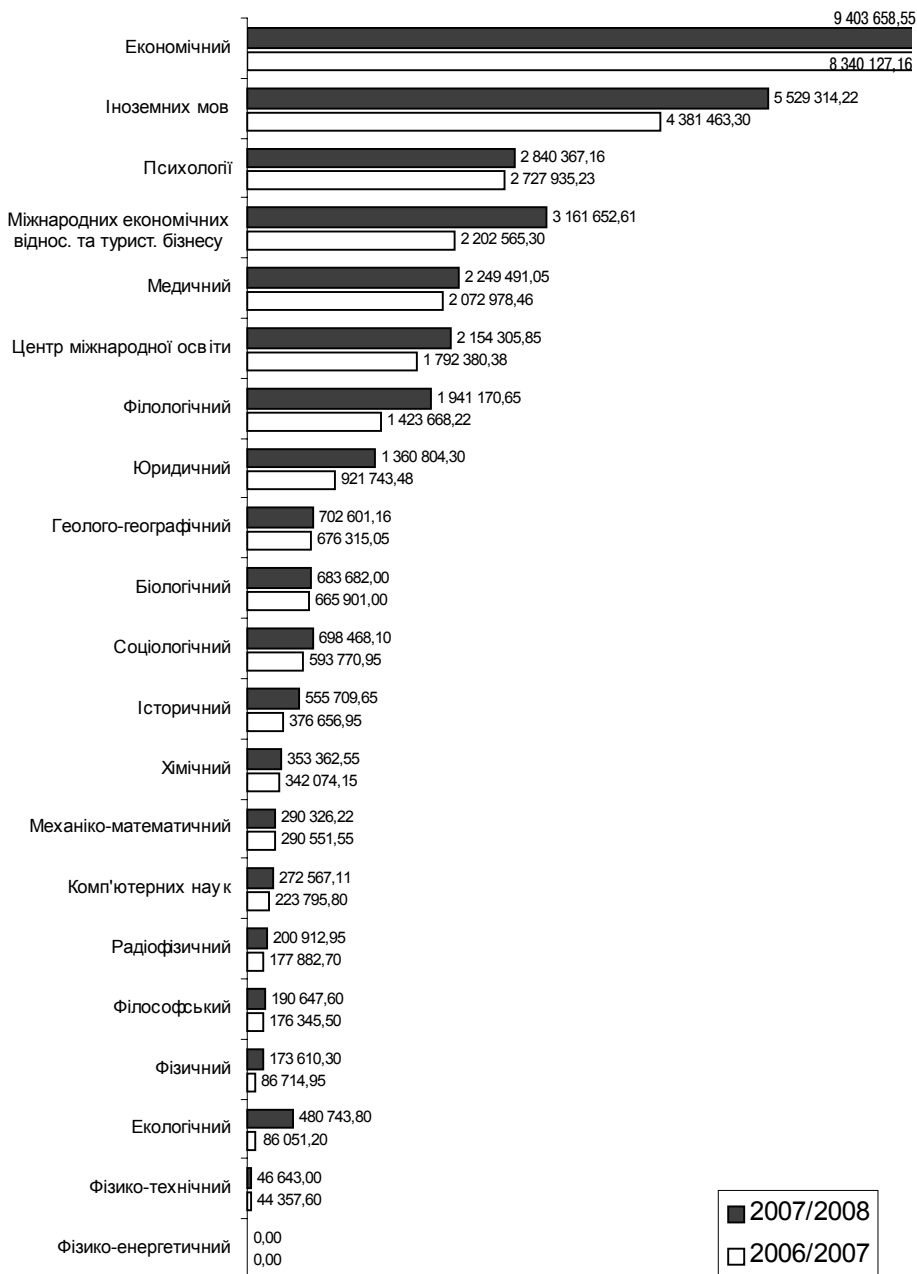

Рис.12.5 . Надходження коштів за навчання у 2006/2007 та 2007/2008 навчальних роках

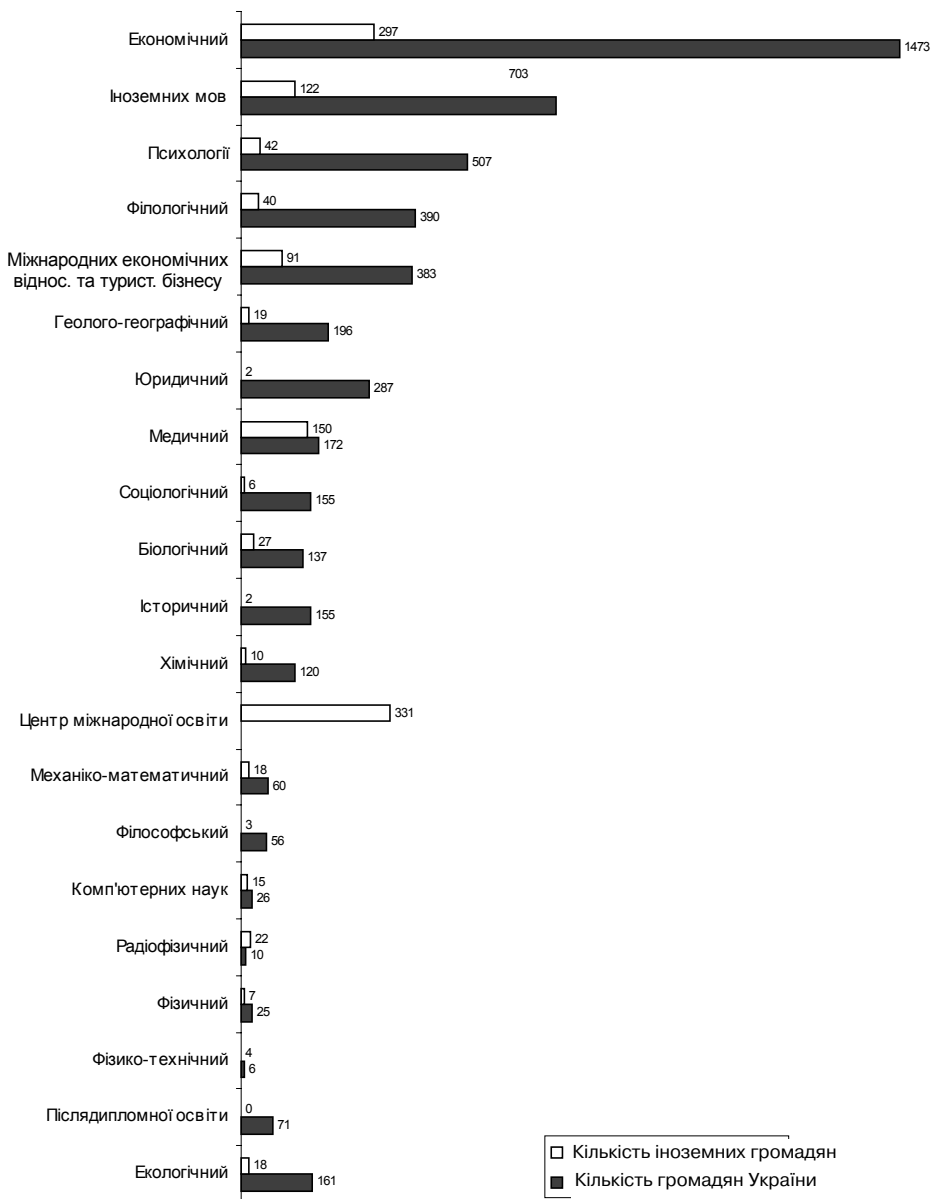

Рис.12.6. Кількість контрактів, укладених зі студентами у 2007/2008 навчальному році на факультетах університету

Надходження та видатки бюджетних коштів у 2007–2008 рр. відображені в табл. 12.1, 12.2.

Таблиця 12.1

**Надходження та фактичні видатки з бюджетних коштів у
2007/2008 навчальному році (тис. грн.)**

Показник	2007 р., тис. грн.		2008 р. (I півріччя), тис. грн.	
	Надходження	Фактичні видатки	Надходження	Фактичні видатки
Заробітна плата та нарахування	59429,5	59429,5	42188,5	42188,5
Стипендії	14697,1	14697,1	14043,2	14043,2
Комунальні послуги	8824,1	8824,1	5552,4	5552,4
Утримання ВНЗ (обладнання, матеріали, відрядження, видавнича діяльність й ін.)	1698,6	1698,6	3604,8	3604,8
Капітальний ремонт	5740,2	5740,2	300,0	300,0
Виконання зобов'язань за колективною угодою	-	-	-	-
РАЗОМ	90389,5	90389,5	65688,9	65688,9

Таблиця 12.2

Фактичні видатки на основних напрямках спеціальних фондів у 2007/2008 навчальному році (тис. грн.)

Показник	2007 р., тис. грн.	2008 р., тис. грн.	
	Спецрахунок	План (I півріччя)	Фактично (I півріччя)
Заробітна плата та нарахування	24879,4	17178,2	19356,2
Стипендії	41,1	-	-
Комунальні послуги	337,0	781,5	368,5
Утримання ВНЗ (матеріали, відрядження, видавнича діяльність й ін.)	5452,8	2115,3	2396,3
Капітальний ремонт, обладнання	4691,4	2600,0	2037,0
Виконання зобов'язань за колективною угодою	3572,2	1580,0	1610,0
РАЗОМ	38973,9	24255,0	25768,0

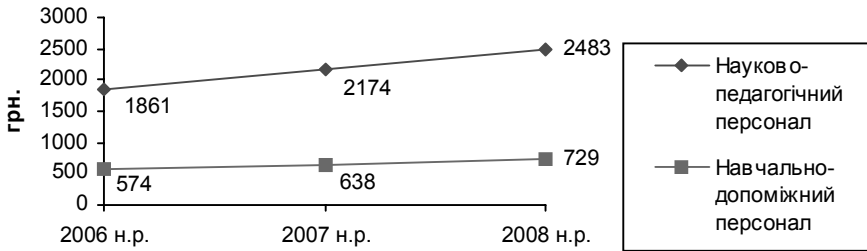

Рис.12.8. Середньомісячна заробітна плата в 2006/2007 рр.

Заробітна плата за I півріччя 2008 року у порівнянні з 2007 роком станом на 01.07.08 збільшена у зв'язку з підвищенням посадових окладів згідно з постановами Кабінету Міністрів України та наказом Міністерства освіти і науки з 01.01.08 на 11,96%, з 01.04.08 – на 1,94%.

Таким чином, середньомісячна заробітна плата науково-педагогічного персоналу збільшилася в порівнянні з 2007 роком на 13%, навчально-допоміжного персоналу – на 12%.

==== XIII =====
СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ, ОЗДОРОВЛЕННЯ
ВИКЛАДАЧІВ, СПІВРОБІТНИКІВ, СТУДЕНТІВ
УНІВЕРСИТЕТУ ТА ЇХ ДІТЕЙ,
ПОЛІПШЕННЯ ЖИТЛОВО-ПОБУТОВИХ УМОВ

=====

13.1. Соціальний захист працівників

У 2007/2008 навчальному році адміністрація університету разом з профспілками традиційно дбала про

- посилення соціального захисту працівників університету;
- поліпшення умов праці й охорони праці;
- поліпшення житлово-побутових умов;
- організацію оздоровлення та відпочинку працівників та їх дітей.

З фонду соціального захисту у 2007/2008 навчальному році було витрачено близько 1 млн грн. позабюджетних коштів. На фінансування «Комплексних заходів з охорони праці» у 2007 році було витрачено 306 тис. грн. (на 40 % більше запланованої суми).

«Комплексні заходи з охорони праці» виконані повністю. На конференції трудового колективу університету 25 грудня 2007 року було затверджено перелік заходів на 2008 рік, на усі види робіт планується витратити 245 тис. грн.

Вдруге було проведено огляд-конкурс з охорони праці. У 2007 році конкурс було проведено у номінації «Найкраща лабораторія навчального процесу». У конкурсі брали участь сім факультетів. Переможцями було визнано та заохочено лабораторію кафедри НВЧ радіофізичного факультету (ауд. 3-7) і лабораторію кафедри неорганічної хімії (ауд. 3-95).

Восени 2007 року було підготовлено проект Колективного договору між адміністрацією університету та трудовим колективом на 2008-2009 рр. на підставі чинного законодавства, нормативних документів МОН України, пропозицій членів профспілки. Було проведено активне обговорення проекту в структурних підрозділах; 25 грудня 2007 року конференцією трудового колективу університету було прийнято та зареєстровано управлінням праці і соціального захисту населення Держинської районної ради «Колективний договір на 2008-2009 рр.».

Комісія соціального страхування вирішувала питання щодо надання путівок на санаторне лікування, приймала рішення про оплату листків непрацездатності, надання одноразової допомоги на поховання тощо. За

2007/2008 навчальний рік працівники університету одержали 78 санаторних путівок з Фонду соціального страхування, 9 путівок до санаторіїв матері та дитини, у підліткових санаторіях відпочило 2 дітей.

78 дітей працівників університету відпочивали влітку в Криму та дитячих оздоровчих таборах Харківської області. Загальна дотація профкому на оздоровлення дітей склала 25500 грн.

У спортивно-оздоровчому таборі «Фігуровка» відпочивали близько 50 працівників і членів їх сімей, 35 – у пансіонатах Чорноморського узбережжя. Також працівники університету в серпні відпочивали за путівкою вихідного дня на базі біологічної станції «Гайдари».

У 2007/2008 навчальному році 581 працівнику університету надано профспілкову матеріальну допомогу на суму 124350 грн., заохочено до ювілейних дат 190 працівників університету.

Діти співробітників університету одержали подарунки до Нового року, на їх придбання профком виділив 30000 грн., також було закуплено 620 квитків для дітей на новорічні свята. Традиційним стало проведення конкурсу дитячої творчості «Новорічний ярмарок». У конкурсі взяли участь більше 100 дітей. Усі діти були заохочені, найцікавіші роботи були відзначені грамотами та подарунками.

За заявками працівників було організовано 5 екскурсій пам'ятними місцями Харківської області. На культурно-оздоровчі заходи з бюджету профкому було витрачено 111 798 грн.

З метою активізації профспілкової роботи, заохочено активних, енергійних членів профспілки, рішенням конференції ППО університету запропоновано заснувати з цього року щорічну «Премію профспілкового лідера» у розмірі 1000 грн.

13.2. Соціальний захист, оздоровлення та відпочинок студентів

Заходи з соціального захисту передбачені Угодою між адміністрацією університету та профкомом. Угода визначає спільні дії адміністрації університету та профспілкової організації з забезпечення прав та інтересів студентів, аспірантів і докторантів. Хід виконання Угоди обговорювався на конференції трудового колективу 25 грудня 2007 р. Рішенням конференції Угоди визано в цілому виконаю. У повному обсязі профінансовано витрати з Фонду соціального захисту студентів і аспірантів на матеріальну допомогу та премії. Так, на оздоровлення і матеріальну допомогу малозабезпеченим студентам, студентам із числа дітей-сиріт, інвалідів і чорнобильців було витрачено коштів на суму 158962,5 грн. За особливі успіхи у навчанні та науковій роботі, участь у спортивному та культурному житті університету було виплачено премій на суму 767775 грн.

Одним із основних напрямів роботи є проведення заходів із оздоровлення й відпочинку. Протягом навчального року студенти мали можливість оздоровитися в санаторії-профілакторії «Буревісник». За звітний період пройшло лікування близько 1300 студентів. Цією можливістю скористалися,

у першу чергу, студенти, що знаходяться на диспансерному обліку. Узимку члени профспілки оздоровилися в Закарпатській області на базах «Високі Карпати», «Верховина», «У Ганнусі». За путівками з 40 % знижкою відпочили 120 студентів.

Літній відпочинок студентів й аспірантів традиційно проходить у спортивно-оздоровчому таборі університету «Фігуровка». Протягом року адміністрацією університету було виділено 200000 грн. на розвиток матеріально-технічної бази табору. Було проведено низку заходів з реконструкції табору: заміна огорожі табору, ремонт покрівлі котеджів, благоустрій пляжу, ремонт спортмайданчика. Незважаючи на значне підвищення цін на продукти харчування і комунальні послуги, вартість путівки до спортивно-оздоровчого табору «Фігуровка» залишилася на мінімальному рівні і склала для студентів 140 грн. (20 % від повної вартості).

Влітку студентам був запропонований відпочинок на оздоровчих базах Чорного моря за путівками із 40 % знижками за рахунок Фонду соціального захисту студентів і аспірантів. Особлива увага була приділена оздоровленню студентів пільгових категорій (студенти-інваліди, чорнобильці, сироти), безкоштовні путівки були надані 12 таким студентам. У цілому на Чорноморському узбережжі відпочило 65 студентів.

Протягом навчального року проводилася робота щодо оформлення субсидій для студентів, які проживають у гуртожитках. За звітний період субсидію отримали 1333 студенти.

Особливу увагу в минулому навчальному році було приділено роботі у гуртожитках. Житлово-побутовою комісією профкому постійно проводилися перевірки щодо виявлення правопорушників «Правил внутрішнього розпорядку студмістечка ХНУ імені В. Н. Каразіна».

У зв'язку зі збільшенням кількості студентів, які навчаються в університеті, виникла гостра потреба у додаткових місцях у гуртожитках. Зважаючи на це, протягом останнього року було введено в експлуатацію 8 кімнат на 16 ліжко-місць у гуртожитку № 11 та 3 кімнати на 6 ліжко-місць у гуртожитку № 9. Навесні 2008 року житлово-побутовою комісією разом з адміністрацією університету та студрадами гуртожитків було проведено конкурс на кращі кімнати в гуртожитках. Переможці конкурсу були звільнені від сплати за проживання та нагороджені цінними подарунками.

Активно проводилася робота щодо оформлення житлових субсидій студентам університету, які проживають у гуртожитках. У 2007/2008 навчальному році житлову субсидію оформили 610 студентів. Особлива увага приділялася студентам пільгових категорій, які мешкають у гуртожитках, такі студенти звільнялися від сплати за проживання або мали знижки.

Значну роботу виконано з покращення матеріальної бази студентських гуртожитків. З 01.09.07 р. по 01.08.08 р. частково відремонтовано гуртожитки № 5, 7, 9, 11. За станом на 01.07.2008 р. витрачено 1 млн. 933 тис. грн., в тому числі 855 тис. грн. бюджетних коштів, 1 млн. 78 тис. грн. спецкоштів. На ремонтні роботи було заплановано витратити 2 млн. 425 тис. грн. в період з 01.09.2007 р. по 01.09.2008 р.

За період з 01.09.07 р. по 01.08.08 р. витрати на утримання гуртожитків

склали 771 тис. 300 грн., з них на:

– придбання меблів та обладнання	– 277 тис. грн.
– придбання м'якого інвентарю	– 83 тис. грн.
– поточний ремонт сантехсистем гуртожитків	– 96 тис. грн.
– поточний ремонт електоромереж гуртожитків	– 26 тис. грн.
– інше обладнання та послуги:	
обладнання (лічильники, насос, ксерокс та інше)	– 16 тис. грн.
– миючі засоби	– 1 тис. грн.
– прання білизни	– 25 тис. грн.
– вивіз сміття	– 98 тис. грн.
– будівельні матеріали	– 49 тис. грн.
– прибиральний інвентар	– 4 тис. грн.
– дератизація м'якого інвентарю	– 3 тис. грн.
– інші матеріали (канц. товари, баки для сміття тощо)	– 76 тис. грн.
– навчання співробітників з пожежної безпеки	– 300 грн.
– ремонт газових лічильників	– 7 тис. грн.

Спільно з «Промислово-страховою компанією» профспілковий комітет проводив роботу щодо страхування студентів університету від нещасних випадків. У минулому навчальному році було застраховано 1293 студенти.

Протягом року в профкомі для студентів оформлювалися міжнародні студентські посвідчення – ISIC та EURO<26.

Окремим напрямом роботи було формування молодіжних трудових загонів для роботи на об'єктах університету. Влітку 2008 р. в них працювало 60 студентів.

Упродовж року активно працювала комісія з працевлаштування студентів і випускників. Постійно оновлювалася база даних вакансій, надавалися консультації студентам. Періодично надавалася інформація в ЗМІ щодо роботи комісії. За навчальний рік були працевлаштовані 122 студенти.

XIV

ГОСПОДАРЧІ РОБОТИ

Господарчими й інженерними службами університету виконано значний обсяг робіт, пов'язаних із забезпеченням життєдіяльності університету, підтриманням у належному стані та подальшим розвитком матеріально-технічної бази навчально-виховного процесу та наукових досягнень.

Постійна увага приділялася вдосконаленню господарчої діяльності, капітальному та поточному ремонту, підтриманню в належному стані всіх 43 об'єктів університету: навчальних корпусів, гуртожитків, науково-дослідних лабораторій, спортивних споруд, баз навчальної практики і особливо корпусу на м. Свободи, 6. Будівля цього навчального корпусу потребує термінового виконання великих обсягів робіт з обстеження та капітального ремонту значних ділянок покрівлі, інженерних мереж електро-, тепло- та водопостачання, ліквідації аварійного стану внутрішніх фасадів, ліфтового господарства та значної кількості приміщень загальним обсягом робіт на десятки мільйонів гривень.

Господарчі й інженерні служби університету протягом 2007-2008 рр. продовжували здійснювати першочергові заходи з капітального ремонту другої половини покрівлі будівлі Північного корпусу (м. Свободи, 6), капітальний та поточний ремонт аудиторій, приміщень кафедр, деканатів, коридорів, місць загального користування, інженерних мереж, ліфтового господарства, роботи з благоустрою прилеглої території та телефонізації приміщень.

Зокрема, було здійснено:

- капітальний ремонт половини м'якої покрівлі лівого боку будівлі (корп. № 2) та ліквідовано аварійний стан покрівлі над спортивною залом;

- капітальний ремонт внутрішньої ливневої каналізації корпусів № 1, 2;

- реконструйовано санвузли на 3, 4 та 5 поверхах, де розташовані факультети комп'ютерних наук і психології, соціологічний та юридичний факультети;

- виконано значний обсяг робіт із капітального ремонту приміщень та коридорів на 2, 3, 4, 5 поверхах та капітально відремонтовані пішохідні сходи з 1 до 6 поверхи будівлі корпусу № 2. Було продовжено капітальний ремонт аварійних ділянок фасадів правого боку будівлі (корпус № 1);

- частково виконано капітальний ремонт системи опалення та водопостачання корпусів № 1, 3;

- реконструйовано приміщення під анатомічну лабораторію медичного факультету;

- реконструйовано приміщення під лабораторію факультету екології.

Загальна сума витрат на вказані роботи склала 3,07 млн. грн., з них 1,69 млн. грн. з основного та 1,38 млн. грн. зі спеціальних коштів.

Протягом 2007/2008 навчального року продовжувалися роботи з ліквідації аварійного стану головного навчального корпусу університету, зміцнення навчальної бази, покращення енергопостачання, ремонту інженерних мереж тощо. На виконання цих заходів витрачено 1,760 тис. грн., з яких 1,490 млн грн. – з основного та 270,0 тис. грн. – зі спеціальних фондів.

Усього з початку робіт, пов'язаних із ліквідацією аварійного стану будівлі головного навчального корпусу (1996 р.), на капітальний ремонт, технічне обстеження й реконструкцію несучих конструкцій цього корпусу витрачено 20,44 млн. грн., з яких 13,11 млн. грн. – бюджетне фінансування та 7,33 млн. грн. – спеціальні кошти університету. Таким чином, на сьогодні профінансовано вже 84% необхідного обсягу, який за висновком «Укрдержінвестекспертизи» від 2000 року визначений у розмірі 24,248 млн. грн.

У 2007/2008 навчальному році в головному навчальному корпусі виконано такі роботи:

- реконструйовано вітражі пішохідних сходів корпусів № 3, 10;
- виконано повний або частковий капітальний ремонт системи опалення в корпусах № 11, 12, 13, 14;
- відремонтовано 56 приміщень навчального призначення;
- проведено дієві заходи з ліквідації аварійного стану несучих конструкцій цокольного поверху корпусів № 5, 10;
- виконано капітальний ремонт покрівель корпусів № 13, 14 та поточний ремонт покрівлі корпусу № 7.

Виконано значний обсяг робіт на об'єктах, розташованих за межами головного навчального корпусу. Загальний кошторис цих робіт складає 4,06 млн. грн., з яких 0,86 млн. грн. – бюджетні кошти, 3,20 млн. грн. – спеціальні кошти університету. Зокрема,

– у результаті реконструкції 1 поверху у гуртожитку № 9 побудовано і облаштовано додатково 3 нові житлові кімнати, кухню, санвузол, душову кімнату;

– у гуртожитку № 7 капітально відремонтовано 1 поверх, у тому числі 9 кімнат, 8 санвузлів, 2 душові кімнати, частково цокольний поверх;

– закінчено капітальний ремонт місць загального користування у гуртожитку № 6;

– у гуртожитку № 5 відремонтовано вхід та дві сходові клітини;

– виконано головні роботи з капітального ремонту душових та умивальних кімнат на 4 та 5 поверхах санаторію-профілакторію «Буревісник»;

– виконано будівництво нової котельні для опалення будівель НДІ астрономії;

– реконструйовано із заміною обладнання газову котельню та трубопроводи теплопостачання будівлі по вул. Ключківській, 50;

– виконано капітальний ремонт покрівлі лабораторного корпусу, замінено котли опалення РФО в с. Гайдари.

Ремонтно-будівельною дільницею університету впродовж року виконано роботи майже на 1,3 млн. грн., а саме:

– в головному навчальному корпусі відремонтовано 63 аудиторії, у тому числі 2 іменні;

– відремонтовано ряд приміщень ЦМО, ЦНБ, 50 кімнат санаторію-профілакторію, 7 приміщень Музею природи, бухгалтерії, приймальної комісії, НДІ астрономії, баз навчальної практики біологічного, радіофізичного та геолого-географічного факультетів;

– відремонтовано 46 приміщень у Північному навчальному корпусі;

– у гуртожитках № 10, 11 відремонтовані камери схову.

Сантехнічною службою університету виконано значний обсяг робіт із капітального та поточного ремонту інженерних мереж на об'єктах університету на загальну суму 511,25 тис. грн.

Значна увага приділялася своєчасній підготовці до роботи підрозділів університету в умовах осінньо-зимового періоду 2007-2008 рр. та забезпеченню безперебійної роботи мереж опалення в зимовий період.

З цією метою було відремонтовано та замінено 3875,5 м трубопроводів теплопостачання та водопостачання головного навчального корпусу, навчального корпусу по вул. Мироносицькій, 1, гуртожитків студмістечка та інших об'єктів. Встановлено близько 415 нових секцій радіаторів опалення, більше 310 одиниць сантехнічної арматури. Замінено застарілий бойлер з низьким коефіцієнтом корисної дії у віварії, відрегульовано роботу системи опалення в гуртожитку № 7.

Крім того, лише в Північному навчальному корпусі сантехнічною службою виконано великий обсяг робіт з ремонту інженерних мереж. Демонтовано старі та встановлено 678 нові секції нагрівальних приладів; замінено 1539 м трубопроводів тепло-, водопостачання та каналізації.

Виконання комплексу заходів з підготовки до роботи в зимових умовах забезпечило безперебійне енергозабезпечення всіх об'єктів університету, підрозділів навчального, науково-дослідного та житлово-побутового призначення.

Електрослужбою університету відремонтовано освітлення й інше електроустаткування в аудиторіях, лабораторіях, комп'ютерних класах, приміщеннях загального користування тощо. У гуртожитках університету йде заміна звичайних світильників на енергозберігаючі. На виконання зазначених робіт витрачено 389,8 тис. грн.

Інженерними службами університету проведено роботу з налагодження обліку спожитих енергоресурсів. Загальноуніверситетською комісією з питань енергозбереження вживаються постійні заходи щодо економії та більш раціонального використання енергоносіїв на кожному університетському об'єкті.

Господарчим відділом, за активної участі студентів університету, зібрано та вивезено 4700 м³ побутового сміття, будівельних відходів та снігу; відновлено 1620 м² газонів; висаджено 4640 шт. квітів; відремонтовано парт, столів – 935 шт., стільців – 387 шт.; вимито вікон – 4350 шт., дверей – 2720 шт.; пофарбовано 890 парт.

Служби головного механіка та АТС приділяли значну увагу забезпеченню надійної роботи посудин, що працюють під тиском, верстатів, телефонів та

ліфтів у навчальних корпусах і гуртожитках, обладнання, годинника на головній будівлі університету. Організовано навчання та переатестацію працівників, які обслуговують верстатне обладнання та ліфти. На ці заходи витрачено 104,5 тис. грн.

Утилізовано більше 2 т відпрацьованих хімічних речовин та більше 4,8 тис. шт. люмінесцентних ламп, акумуляторних батарей, автомобільних покришок, відпрацьованих мастил на загальну суму 15,2 тис. грн.

Проводився ряд заходів з виконання приписів Держпожнагляду та покращенню протипожежної безпеки об'єктів університету. На ці потреби витрачено понад 270,6 тис. грн.

Постійна увага приділялася виконанню комплексних заходів з охорони праці та техніки безпеки, передбачених колективною угодою між адміністрацією та трудовим колективом університету. Торік при плані 220,0 тис. грн. на ці цілі було витрачено більше 306,0 тис. грн.

==== XV =====
РЕЙТИНГ КАФЕДР
ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДІЯЛЬНОСТІ
У 2007/2008 НАВЧАЛЬНОМУ РОЦІ
=====

Рейтинг кафедр природничого профілю

Кафедра	Зав. кафедре	Кількість штатних одиниць науково- педагогічних і наукових працівників	Бали/кількість штатних одиниць	Рейтинг
1	2	3	4	5
МАТЕРІАЛІВ РЕАКТОРОБУДУВАННЯ	Азаренков М. О.	6,99	207	29,6
АСТРОНОМІЇ	Грецький А. М.	5	143	28,5
МІНЕРАЛОГІЇ, ПЕТРОГРАФІЇ ТА КОРИСНИХ КОПАЛИН	Фик І. М.	4,15	76,5	18,4
СОЦІАЛЬНО- ЕКОНОМІЧНОЇ ГЕОГРАФІЇ І РЕГІОНОЗНАВСТВА	Немець Л. М.	5,8	101	17,4
КОСМІЧНОЇ РАДІОФІЗИКИ	Тирнов О. Ф.	17,8	270	15,2
ГЕНЕТИКИ І ЦИТОЛОГІЇ	Воробйова Л. І.	10,55	160	15,2
МАТЕМАТИЧНОЇ ФІЗИКИ ТА ОБЧИСЛЮВАЛЬНОЇ МАТЕМАТИКИ	Чуєшов І. Д.	10,7	163	15,2
ТЕОРЕТИЧНОЇ ФІЗИКИ	Єрмолаєв О. М.	8	115,8	14,5
ЕКОЛОГІЇ ТА НЕОЕКОЛОГІЇ	Некос В. Ю.	8,85	126,3	14,3
ПЕДІАТРІЇ АКУШЕРСТВА ТА ГІНЕКОЛОГІЇ	Коренєв М. М.	6,31	88,5	14,0

1	2	3	4	5
ТЕОРЕТИЧНОЇ ТА ПРИКЛАДНОЇ СИСТЕМОТЕХНІКИ	Шматков С. І.	4	55	13,8
ОРГАНІЧНОЇ ХІМІЇ	Орлов В. Д.	8,5	117	13,8
МІКОЛОГІЇ ТА ФІТОІМУНОЛОГІЇ	Глущенко В. І.	5,1	69,4	13,6
ГЕОМЕТРІЇ	Борисенко О. А.	9,5	128	13,4
ГІДРОГЕОЛОГІЇ	Немець К. А.	10,2	136	13,3
ФІЗІОЛОГІЇ ЛЮДИНИ І ТВАРИН	Бондаренко В. А.	6,5	86,6	13,3
МОНІТОРИНГУ, ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ ТА ПОПЕРЕДЖ. НАДЗВИЧ. СИТУАЦІЙ	Максименко Н. В.	7,15	94,8	13,3
КВАНТОВОЇ РАДІОФІЗИКИ	Свіч В. А.	19,95	260	13,0
ТЕОРЕТИЧНОЇ РАДІОФІЗИКИ	Колчигін М. М.	15,82	203	12,8
ХІМІЧНОГО МАТЕРІАЛОЗНАВСТВА	Холін Ю. В.	7,15	91,4	12,8
ФІЗИКИ ТВЕРДОГО ТІЛА	Зиман З. З.	7	87,5	12,5
ФІЗИЧНОЇ І БІОМЕДИЧНОЇ ЕЛЕКТРОНІКИ ТА КОМПЛЕКСНИХ ІНФОРМ. ТЕХНОЛОГІЙ	Катрич В. О.	13,5	165	12,2
ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ТА ЕКОЛ. ОСВІТИ	Кузін О. К.	7,5	89,7	12,0
ФІЗИКИ ПЛАЗМИ	Муратов В. І.	8,8	103	11,8
ТЕОРЕТИЧНОЇ ЯДЕРНОЇ ФІЗИКИ	Бережной Ю. А.	10,9	127	11,7
ХІРУРГІЧНИХ ХВОРОБ	Хворостов Є.Д.	10,09	108	10,7
БІОХІМІЇ	Перський Є. Е.	12,4	132,6	10,7
ФІЗИЧНОЇ ГЕОГРАФІЇ ТА КАРТОГРАФІЇ	Пересадько В. А.	12,05	127	10,6
ФІЗИЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	Фареник В. І.	15,75	165	10,5
ТЕОРЕТИЧНОЇ ХІМІЇ	Жолновач А. М.	8,45	78,3	9,3
МОДЕЛЮВАННЯ СИСТЕМ І ТЕХНОЛОГІЙ	Лазурик В. Т.	5,05	46,6	9,2
ФІЗИКИ НИЗЬКИХ ТЕМПЕРАТУР	Оболеньский М. О.	14,4	132	9,2
ФІЗИЧОЇ ХІМІЇ	Мчедлов-Петросян М. О.	9,115	83,9	9,2

1	2	3	4	5
ФІЗИКИ НВЧ	Звягінцев А. О.	13,75	121	8,8
БОТАНІКИ	Догадіна Т. В.	7,56	65,5	8,7
ВНУТРІШНІХ ХВОРОБ	Яблучанський М. І.	10,25	88,2	8,6
ФІЗИКИ КРИСТАЛІВ	Гриньов Б. В.	7,52	64	8,5
ЗАГАЛЬНОЇ ТА ПРИКЛАДНОЇ ФІЗИКИ	Гірка І. О.	17,45	145	8,3
ФІЗІОЛОГІЇ ТА БІОХІМІЇ РОСЛИН	Жмурко В. В.	7,1	58,3	8,2
ФІЗИЧНОЇ ОПТИКИ	Агєєв Л. О.	7,65	63	8,2
ХІМІЧНОЇ МЕТРОЛОГІЇ	Логінова Л. П.	10,65	84	7,9
ТЕОРІЇ ФУНКЦІЙ ТА ФУНКЦІОНАЛЬНОГО АНАЛІЗУ	Фаворов С. Ю.	9,9	78,1	7,9
КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА МАТЕМАТИЧНОГО МОДЕЛЮВАННЯ В МЕДИЦИНІ	Мартиненко О. В.	5,65	44	7,8
ГЕОГРАФІЧНОГО МОНІТОРІНГУ І ОХОРОНИ ПРИРОДИ	Черваньов І. Г.	12,45	94,6	7,6
ЗООЛОГІЇ ТА ЕКОЛОГІЇ ТВАРИН	Утевський А. Ю.	9,55	72,55	7,6
ЦИВІЛЬНОЇ ОБОРОНИ, МЕДИЦИНИ КАТАСТРОФ ТА ОСНОВ МЕДИЧНИХ ЗНАТЬ	Савченко В. М.	10	74,5	7,5
ТЕОРЕТИЧНОЇ ТА ПРИКЛАДНОЇ ІНФОРМАТИКИ	Жолткевич Г. М.	9,3	68,5	7,4
НЕОРГАНІЧНОЇ ХІМІЇ	В'юнник І. М.	6,6	48,6	7,4
МАТЕМАТИЧНОГО МОДЕЛЮВАННЯ ТА ПРОГРАМ. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	Руткас А. Г.	8,15	58,7	7,2
ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ ФІЗИКИ	Лебедєв В. П.	18,8	135,4	7,2
МАТЕМАТИЧНОГО АНАЛІЗУ	Гордевський В. Д.	14,3	102	7,1
ДИФЕРЕНЦІАЛЬНИХ РІВНЯНЬ ТА КЕРУВАННЯ	Коробов В. І.	8,65	60,4	7,0

1	2	3	4	5
ЗАГАЛЬНОЇ ФІЗИКИ	Андерс О. Г.	12,7	88,08	6,9
ЕЛЕКТРОНІКИ ТА УПРАВЛЯЮЧИХ СИСТЕМ	Стервоєдов М. Г.	5,2	35,3	6,8
ЗАГАЛЬНОЇ ТА КЛІНІЧНОЇ ІМУНОЛОГІЇ І АЛЕРГОЛОГІЇ	Попов М. М.	7,75	49,8	6,4
ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ ЯДЕРНОЇ ФІЗИКИ	Залюбовський І. І.	35,45	225,5	6,4
ТЕОРЕТИЧНОЇ МЕХАНІКИ	Кізілова Н. М.	8,91	52,8	5,9
ЗАГАЛЬНОЇ ТА КЛІНІЧНОЇ ПАТОЛОГІЇ	Проценко О. С.	6,5	38	5,8
БІОЛОГІЧНОЇ ТА МЕДИЧНОЇ ФІЗИКИ	Малюкін Ю. В.	23,65	124	5,2
ПРИКЛАДНОЇ ЕЛЕКТРОДИНАМІКИ	Горобець М. М.	27,39	134,1	4,9
ВИЩОЇ МАТЕМАТИКИ	Дюкарев Ю. М.	10	41	4,1
ПРИРОДНИЧИХ НАУК ЦМО	Шалаєв В. О.	17	65	3,8
ВИЩОЇ МАТЕМАТИКИ ТА ІНФОРМАТИКИ	Янцевич А. А.	15,32	56,4	3,7
ГЕОЛОГІЇ	Тхоржевський Е. С.	11,25	37,6	3,3

Примітка. При визначенні рейтингу не враховувалися дані новостворених кафедр, у яких загальна кількість штатних одиниць науково-педагогічних і наукових працівників складає менше чотирьох.

Рейтинг кафедр гуманітарного профілю

Кафедра	Зав. кафедри	Кількість штатних одиниць науково- педагогічних і наукових працівників	Загальна сума балів	Рейтинг
1	2	3	4	5
ПОЛІТИЧНОЇ СОЦІОЛОГІЇ	Навроцький О. І.	5,6	109,60	19,4

1	2	3	4	5
НОВОЇ ТА НОВІТНЬОЇ ІСТОРІЇ	Чижев О. П.	7,00	124,6	17,7
ПРИКЛАДНОЇ СОЦІОЛОГІЇ	Бакіров В. С.	8,4	141,00	16,7
ТЕОРІЇ КУЛЬТУРИ І ФІЛОСОФІЇ НАУКИ	Цехмістро І. З.	16	264,45	16,5
ІСТОРІОГРАФІЇ ДЖЕРЕЛОЗНАВСТВА ТА АРХЕОЛОГІЇ	Посохов С. І.	8,5	125,75	14,8
СОЦІОЛОГІЇ	Сокурянська Л. Г.	8,95	130,35	14,6
ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕОРІЇ ТА ЕКОНОМІЧНИХ МЕТОДІВ УПРАВЛІННЯ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ	Гриценко А. А.	14,75	214	14,5
СОЦІОЛОГІЇ УПРАВЛІННЯ ТА СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ	Калініченко В. В.	7,25	100,70	13,9
ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕОРІЇ ІСТОРІЇ РОСІЇ	Ніколаєвський В. М.	8,0	109,90	13,7
МЕТОДІВ СОЦІОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ	Воробйов Є. М.	12,00	164,85	13,7
ТЕОРЕТИЧНОЇ І ПРАКТИЧНОЇ ФІЛОСОФІЇ	Духопельников В. М.	4,75	65,25	13,7
ІСТОРІЇ СТАРОДАВНЬОГО СВІТУ ТА СЕРЕДНІХ ВІКІВ	Кізілов О. І.	5,65	71,00	12,6
ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВИХ ДИСЦИПЛІН	Карпенко І. В.	18,75	230,45	12,3
ПСИХОЛОГІЧНОГО КОНСУЛЬТУВАННЯ І ПСИХОТЕРАПІЇ	Сорочан С. Б.	6,25	72,50	11,6
ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ	Венедіктова І. В.	9,00	104,00	11,6
МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН	Кочарян О. С.	5,05	57,18	11,3
ПРАВСУДДЯ	Безхутрий Ю. М.	10,75	121,25	11,3
ПОЛІТОЛОГІЇ	Голіков А. П.	14,80	164,50	11,1
ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ	Руденко М. В.	7,00	7,34	11,1
	Сазонов М. І.	13,40	145,50	10,9
	Бабич В. П.	12,85	139,00	10,8
	Калашник В. С.	17,50	162,75	9,3

1	2	3	4	5
МАРКЕТИНГУ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	Семеняк І. В.	12,65	109,2	8,6
ПСИХОЛОГІЇ	Іванова О. Ф.	9,50	79,05	8,3
ІСТОРІЇ РОСІЙСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ	Московкіна І. І.	8,75	72,25	8,3
ЖУРНАЛІСТИКИ	Михайлин І. Л.	13,25	106,50	8,0
УКРАЇНОЗНАВСТВА	Кравченко В. В.	17,79	142,62	8,0
ФІНАНСІВ ТА КРЕДИТУ	Глущенко В. В.	11,55	86	7,5
РОСІЙСЬКОЇ МОВИ	Педченко Л. В.	9,25	66,40	7,2
АНГЛІЙСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ	Самохіна В. О.	22,75	160,43	7,1
КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВИХ ДИСЦИПЛІН	Трубніков В. М.	5,00	32,50	6,5
ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ	Александров В. В.	13,7	88,4	6,5
ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ ПЕРЕКЛАДУ ТА АНГЛ. МОВИ	Черноватий Л. М.	13,60	87,25	6,4
ПРИКЛАДНОЇ ПСИХОЛОГІЇ	Лактіонов О. М.	13,20	84,00	6,4
ЕКОНОМІЧНОЇ КІБЕРНЕТИКИ ТА ПРИКЛАДНОЇ ЕКОНОМІКИ	Михайленко В. Г.	13,85	84,99	6,1
ВАЛЕОЛОГІЇ	Гончаренко М. С.	10,00	60,80	6,1
МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ	Коломієць Г. М.	11,95	71,35	6,0
ПЕДАГОГІКИ	Нечепоренко Л. С.	13,25	79,00	6,0
ДЕРЖАВНО-ПРАВОВИХ ДИСЦИПЛІН	Кагановська Т. Є.	14,50	84,75	5,8
ІСТОРІЇ ЗАРУБІЖ. ЛІТЕРАТУРИ І КЛАСИЧНОЇ ФІЛОЛОГІЇ	Міхільов О. Д.	10,50	59,50	5,7
МЕТОДИКИ ТА ПРАКТИКИ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	Пасинок В. Г.	18,75	103,3	5,5

1	2	3	4	5
НІМЕЦЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ	Кривенко В. П.	21,50	112,15	5,2
НІМЕЦЬКОЇ ТА ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВ	Гусєва П. Т.	20,25	86,03	4,3
СТАТИСТИКИ ОБЛІКУ ТА АУДИТУ	Соболев В. М.	16,5	60,5	3,7
МОВНОЇ ПІДГОТОВКИ	Ушакова Н. І.	21,00	77,00	3,7
АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	Ужик В. О.	29,30	92,25	3,2
ЗАГАЛЬНОГО ТА ПРИКЛАДНОГО МОВОЗНАВСТВА	Кравчук І. С.	7,00	22,00	3,1
ДІЛОВОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ТА ПЕРЕКЛАДУ	Шевченко І. С.	28,60	56,85	2,0
УКРАЇНСЬКОЇ ТА РОСІЙСЬКОЇ МОВ ЯК ІНОЗЕМНИХ	Валіт О. С.	37	69	1,9
СОЦІАЛЬНО- ЕКОНОМІЧНИХ НАУК	Дягілев В. Є.	8,5	10	1,2
КАФ. РОМАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ ТА ПЕРЕКЛАДУ	Давидов О. І.	26,75	29,35	1,1
ФІЗИЧНОГО ВИХО- ВАННЯ ТА СПОРТУ	Темченко В. О.	31,25	31,25	1,0

ПІДСУМКИ

Протягом 2007/2008 навчального року в роботі університету найбільше уваги приділялося розвитку форм і напрямів класичної університетської освіти, забезпеченню якісного контингенту вступників, зміцненню кадрового потенціалу університету, вдосконаленню системи управління, зміцненню демократичних засад університетського життя. Розвивалася структура університету. Забезпечено високу результативність наукових досліджень, розширено міжнародне співробітництво, укріплено матеріальну базу навчально-виховного процесу та наукової роботи. Забезпечено стабільний фінансовий стан університету. Виконано великий об'єм ремонтних робіт на об'єктах університету. Успішно працювала Центральна наукова бібліотека. Активно здійснювалася культурно-просвітницька діяльність. Ефективно здійснювалася довузівська і профорієнтаційна підготовка абітурієнтів, організовано проведено прийом до університету в 2008 році.

У 2008/2009 навчальному році діяльність адміністрації, всього колективу університету має сконцентруватися на вирішенні пріоритетних питань:

- невідкладному впровадженні визначених Статутом університету принципів демократичного та відповідального управління на всіх рівнях, вдосконаленні управлінської діяльності, широкому залученні органів студентського самоврядування до розробки і виконання рішень, що стосуються навчально-виховного процесу;

- забезпеченні конкурентоспроможності випускників на ринку праці, розширенні участі викладачів і науковців університету в міжнародному освітньо-науковому співробітництві;

- подальшому укріпленні кадрового потенціалу, розвитку наукових шкіл, всебічній підтримці талановитої студентської та наукової молоді;

- підвищенні ефективності інноваційної діяльності;

- соціальній підтримці співробітників і студентів, створенні особливо сприятливих умов для студентів, позбавлених батьківського піклування, студентів, постраждалих при аварії Чорнобильській АЕС, інших студентів пільгового контингенту;

- ствердженні авторитету університету, укріпленні корпоративного духу, підвищенні ефективності виховної та просвітницької діяльності;

- зміцненні фінансової стійкості університету, розвитку матеріальної бази навчально-виховного процесу і наукових досліджень, подальшому освоєнні Північного корпусу.